DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 251. SZÁM. Debrecen, 1938 november 6 vasárnap ÁRA: 24 FILLÉR.

A nemzet vezére

Ma, amikor daliás honvédeink előtt leomlanak az északi trianoni határok, mikor húsz éves rabság után magyar testvéreink százezreiről hullanak le a rabbilincsek, mikor az ősi magyar földnek értékes részei szabadulnak fel, mikor olyan álom beteljesülését éljük meg, melyre hónapokkal ezelőtt gondolni sem igen lehetett, hódoló tisztelettel és mélységes hálával fordul az egész magyarság a nemzet hivatott vezére, nagybányai Horthy Miklós kormányzó felé, kit, hogy valóban a Gondviselés állított a nemzet élére, azt a mai időkben láthatjuk igazán és valóban.

Az ország hajója húsz év előtt végzetes zátonyra futott, a körötte csapkodó hullámok elnyeléssel fenyegették, belső és külső veszedelmek a teljes megsemmisülés sivár sorsát mérték a nemzetre. Akkor lépett a süllyedő hajón a kormányosi hídra a férfiú, ki hitet, erélyt, erős kezet, bölcsességet, higgadtságot, tüzes magyar lelket hordozott magában. Mikor mindenki elvesztette fejét, ő tudta, mit kell tennie. Felrázta az elalélt magyar erőket, bátorságot öntött nemzetébe, erős kezével rendet teremtett bent és biztonságot szerzett külső viszonylatban. Nemes, kimagasló, büszke alakjára, mint a jóreménység megtestesítőjére tekintett népe.

És nem is csalatkozott benne. **Most, a legszentebb nemzeti célok részbeni beteljesülése is annak a bölcs, előrelátó és higgadt államvezetésnek köszönhető,** mely immár egy az ő hódolattal körülvett nevével. A gyönyörű beteljesülést csak úgy érhettük el most is, hogy **a magyar nép reá függesztette szemét és őt követte.** Gondoljunk csak az elmult hetek változataira. **Mily könnyen veszélyeztette volna a nagy eredményt, ha a türelmetlenkedők, az idegeskedők, vagy éppen a felforgatók jutnak itt szóhoz. A nehéz órában azonban őrködött nemzete fölött a férfiú, ki nagyságának, emberi mély bölcsességének és mélységes hitének éppen most adta legfényesebb tanujelét.**

A Godviselés őt állította a magyar nemzet élére, ő pedig rendíthetetlen hittel bízik a Gondviselésben. **Jó néhány évvel ezelőtt mondotta, hogy az Isten malmai lassan őrölnek, de biztosan őrölnek. Ime, az ő hitének következett el bizonyságtétele.** Isten malmai megőröltek egy nagy igazságtalanságot, megőrölték a legnagyobb hazugságot. Erős idegekkel ezt a bizonyságtételt kellett kivárnunk. Egy kötelességünk volt, helyt állni ki-ki a maga posztján, és bízni. Bízni Horthy kormányzóban, hogy révbe vezeti az ország hajóját, mely a legszentebb reménység terhét hordozta. **A kormányos sok vihart látott szeme látta az elkövetkezendőket, biztos keze tapasztalt erélyével irányította a kormánykereket és ime, révparthoz ért a gálya, révparthoz, hol megerősödést talál, ahonnan felemelkedésének sziklafalára jut a magyar nemzet.**

Szép magyar daliák, derék honvédeink dalolva viszik a felszabadulást a drága Felvidékre. A legfelsőbb hadur remekbeszabott hadparancsa indította el őket. Szóljanak a hadparancs gyönyörű szavai nemcsak a katonákhoz, hanem **a polgári sorban élő magyarokhoz is. Az egyedüli, igaz magyar vezér, Horthy Miklós szavára menjen ennek az országnak minden hű fia** és akkor, mint ő mondotta, álmodhatunk szebbeket még annál az álomnál is szebbeket, amiről most beteljesedett. Sőt nemcsak álmodhatunk, hanem meg is érhetjük a teljes beteljesülést is.

Most, amikor felvidéki testvéreink ajkáról hangzik a lelkesült kiáltás:

— Éljen Horthy Miklós!

kiáltsuk mi is:

— Éljen sokáig a nemzet üdvére és boldogulására!

—=—

Horthy kormányzó vasárnap csapatai élén lóháton bevonul a felszabadúló Komáromba

Leirhatatlan lelkesedéssel fogadta csapatainkat Csallóköz lakossága

Horthy kormányzó szózata a Felvidék magyarságához

A behivott csapat tiszteknek és legénységnek emlékérmet adományoz a kormányzó

A honvédség bevonulása után minden felszabaditott községben magyarul, németül és szlovák nyelven nemzetiszinü keretben Horthy Miklós kormányzó következő kiáltványát ragasztották ki:

MAGYAROK!

Ujra szabadok vagytok. A gyötrelmek és megpróbáltatások ideje lejárt!

A ti szenvedéstek, törhetetlen akarástok és mindnyájunk küzdelme diadalra juttatta az igazságot. Ismét a Szent Korona fénye sugároz Felétek, az ezeréves magyar mult sorsközösségének ujból részesei lettetek.

A magyar haza szeretete és gondoskodása vár benneteket!

A magyar királyi honvédség lép elsőnek a rabságból felszabadult ősi magyar földre, hogy megvédelmezze és soha többé el ne hagyja.

Szeretettel öleljük magunkhoz e területen élő valamennyi nép fiát, hogy velünk örvendezzenek és részesei legyenek a felszabadulás ünnepének.

Legyen mindenütt rend, nyugalom és becsületes magyar munka. Ne feledjétek, hogy a világ szeme rajtunk van.

Isten áldása legyen e hazán!

HORTHY MIKLÓS,
Magyarország kormányzója.

Budapest, nov. 5. Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ma, vasárnap a honvédség csapatainak élén lóháton bevonul a cseh megszállás alól felszabaduló Komáromba, ahol a Klapka téren vitéz Imrédy Béla miniszterelnök köszönti a kormány tagjainak élén. Az ünnepélyen résztvesz a Főméltóságu Asszony is.

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök báró Vay László és vitéz bárczaházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkárok, vitéz Kolosváry Borcsa Mihály miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének kíséretében gépkocsin érkezik Komáromba, ahol Jaross Andor üdvözli. A miniszterelnök üdvözlőbeszéde után Komárom város polgármestere üdvözli a kormányzót, aki válaszol az üdvözlőbeszédekre. Az üdvözlé-

ek elhangzása után a kormányzó fogadja a megszálló csapatok díszmenetét s utána visszatér Budapestre.

Megkezdődött a felszabadítás

Hivatalos helyről közlik, hogy a m. kir. honvédség csapatai *szombat délután 10 órakor két helyen, mégpedig északra Medvénél és Magyaróvártól északkeletre Doborgaznál átlépték a határt és ezzel a felszabaduló területek átvétele megkezdődött.*

Csapataink szombaton a következő területet vették birtokukba:

1. Medve környékén: Kulosd község keleti széle, Csilizradvány keleti és északi, Nyárád község északi és nyugati, valamint a Szap község nyugati szegélyét összekötő vonal által határolt területet.

2. Doborgaz környékén: Vajka, Kesztölcés, Bacsfa, Kisszentantal és Doborgaz községek területét.

E területek birtokbavétele a délutáni órákban fejeződött be.

Átkelés a Dunán

Szombaton délelőtt 10 órakor elindultak a honvédek a Dunaparton épített hadi hídon át Medve község felé. A Duna partján felsorakoztak a honvédek már reggel félnyolc órakor és megkezdték boszorkányos gyorsasággal munkájukat a hidászok. A Dunaparton szemben Medve községgel készítették a hajóhidat. Egymásután kapcsolták a vasgerendákat a pontonokon át. *Temessy Szilárd* altábornagy, a 2. honvéd vegyesdandár parancsnoka nyolc órakor érkezett meg, hogy végig szemlélje a hídverést és a csapatok indulását a túlsó partra. A hídépítés még folyt a Dunán, mikor motorcsónakba ült *Szőke Endre* vezérkari százados, aki azzal volt megbízva, hogy *Medve községet átvegye a cseh katonaságtól. Ő volt az első, aki a Duna medvei partjára tette lábát. A vezérkari százados után rohamcsónakokon viszik az utászok a határbiztosító járőröket, az átkelést biztosító századot.* A katonák elhelyezkedtek a Dunaparton, ott, ahová az utászok a hadi hidat kapcsolták.

A felszabadult magyarok vállukra emelték a vezérkari századost és társát

A hadi híd utolsó részét is bekapcsolták egy motoros vontatóhajó segítségével és felharsant a kürtszó a századok előtt. A csapatok indulása előtt a sajtó kiküldöttei motoros dereglyébe szálltak, hogy a hídon átdübörgő honvédekkel érjenek partot. A falu népe kint volt a Duna partján. *Szép magyaros ruhába öltözött 33 leány és legény állt legelől,* mellettük a község tanítója, *Kiss Pál* és *Bőgi Péter*, a frontharcosok vezetője. A partra lépő katonákat *Bohus Rezső* katolikus lelkész köszöntötte. A cigányzenekar a Himnuszt játszotta. *Ott a kaviccsos Dunaparton nem maradt szem szárazon. Sírtak a medvei magyarok örömükben a daliás magyar honvédek pompás felvonulását látva.*

A honvédszázadok bevonulása előtt megható jelenet játszódott le, amikor *Szőke Endre* vezérkari százados *Pápai Faragó László* mérnökkari főhadnaggyal motoros csónakon elsőnek ért a medvei partra. *A medvei magyarok körülvették, vállukra kapták, öleltek, csókolták a két magyar honvédtisztet.* Alig tudtak kiszabadulni az ölelő karokból, hogy a cseh tisztekkel megtárgyalják a község átadását.

Győr, november 5. (MTI.) A honvédség medvei átkelése a délelőtti és kora délutáni órákban folytatódott. A Duna mindkét partján többezerfőnyi magyarság gyűlt össze és állandóan lelkesen ünnepelte a honvédcsapatokat és éltette a kormányzó urat. Az első osztagok után átkeltek a gyalogság osztagai és elindultak Medve községbe és azontúl azokba a környező falvakba, amelyek a következő 12 km-es sugarú körzetbe esnek. A gyalogsági csapatok zöme Medve és a többi község lakosainak egetverő ünneplése közepette foglalta el helyét. Medve község Duna-felőli bejáratánál hatalmas diadalkapuval fogadta a honvédsereget. A községháza is magyar zászlókkal volt díszítve, hirtelen nem is állapítható meg, honnan került elő ez a sok magyar zászló. A község apraja-nagyja a diadalkapu és a főtér között, illetve a főtéren helyezkedett el és mámoros lelkesedéssel köszöntötte a magyar honvédeket. Ott volt a község öregétől kezdve az iskolás gyermekekig mindenki, sokan pompázó ruhában. A község főterén szónoki emelvény állott magyar nemzeti színekkel díszítve. A lelkes üdvözlések után több beszéd hangzott el.

Elsőnek *Horváth Ignác* községi bíró köszöntötte a bevonuló honvédsereget, majd *Vavrecha József*, az egyesült magyar párt munkáscsoportjának elnöke mondott üdvözlő szavakat. *Bohus Rezső*, a csilizközi magyar nemzeti tanács elnökének javaslatára az egybegyűltek hódoló táviratot küldtek Horthy Miklós kormányzónak, valamint üdvözlő táviratokat vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek, Kánya Kálmán külügyminiszternek, Mussolininak és Ciano grófnak.

A hadi híd délután félháromra készült el. Mire átvonultak rajta a tüzérség, a műszaki csapatok és az átvonuló csapattestek vonata. Az egyes csapattestek ezután bevonultak a kijelölt községekbe. Az ünneplés mindenütt ugyanolyan lelkes volt, mint Medvén. A magyar honvédeket mindenütt vendégül is látta a felszabadult lakosság.

Azonnal szerezzük vissza

régi alakunkat! Ez a debreceni hölgyek kívánsága! És ez teljesül is, ha kabátjukat, ruháikat az Orosz-Lengyel szalonban varratják, Piac u. 42. szám. Olcsó áraki

Vigszinház

Ma 3—5—7—9 órakor, holnap 5—7—9 órakor

A legremekebb magyar huszárvigjáték:

Beszállásolás

Szeleczky Zita, Páger, Kabos, Rajnay, Bilicsi, Vizváry M.

Steyer. Puch. Wanderer
alighasznált Kerékpárok
olcsón beszereszhetők. — Idei tipusu
Rádiók
nagy választékban
Neumann József
cégnél Piac u. 27.

Átkelés Doborgaznál

Doborgaznál szombaton délelőtt már minden előkészület megtörtént a megszállásra. *A hajnali órákban a hidászok megkezdték a hídverést, mely már tíz óra előtt befejeződött.* A Doborgaznál átlépő csapatok a következő területeket szállták meg szombaton: Bacsfa, Keszölcés, Dunavajka, Süly, Felhár, Deresika, Nádasd, Baka községeket és az ettől délre eső részt.

Pontosan tíz órakor lépték át a magyar honvédség csapatai a doborgazi átkelőpontnál a trianoni határt. Kellemes, szélcsendes időben indult el vitéz *Zalay Károly* ezredes dandárának egyik része reggel hét órakor Magyaróvárról s a kitűzött időpontra pontosan elérte a Doborgaz-szigeten kijelölt gyülekező helyet. A község iskolájánál az egyik vezérkari tiszt átvette a területet az illetékes csehszlovák tiszttől. *Az átkelő csapatok a szigeten imához gyülekeztek.* A zenekar a magyar Himnuszt játszotta, majd a csapatok parancsnoka kihirdette a kormányzói hadparancsot és beszédet intézett a katonákhoz. A csapatok ezután a Rákóczi-induló hangjai mellett menetvonalba fejlődtek és elindultak a hídfő felé. *Szemben Doborgaz község templomának összes harangjai szóltak, a Dunapart feketéllett a mámorosan ünneplő, lelkes embertömegtől. Mindenfele nemzetiszínű lobogókat lengetett a szél. Pontosan tíz órakor az első rohamcsapat a hídra ért és megkezdte az átkelést.*

Zokogva énekelték a Himnuszt

Doborgaz, november 5. (MTI.) A pontonhíd pallója ütemesen kongott a magyar katonák lépte alatt, amint a Duna közepén álló Doborgaz-szigetre mentek át. Itt készen álltak a rohampontonok. *Vörös rakétajelzésre megkezdődött az átkelés. Elsőnek a határőrség kelt át mintaszerű rendben, a motorcsónakosok is elfoglalták a térkép szerint kijelölt helyeket, a Duna északi oldalának kővel kirakott partját. A túlsó oldal magyarsága zokogva énekelte a Himnuszt és nagy lelkesedéssel fogadta a húsz éve várt magyar katonákat, akiket a szeretet minden jelével elárasztott. Doborgaz község főuccája elején magyar színekkel díszített diadalkapu várta a magyar honvédeket.*

Az ucca két oldalán gyermekek álltak, kezükben virágcsokrokkal, amelyeket a honvédek lábai elé szórtak. Mögöttük az egész duna szerdahelyi járás magyarsága sorakozott, a férfiak fekete ruhában, nemzetiszínű kokárdákkal, *a nők közül igen sokan díszes magyar ruhában, boldog mosollyal arcukon, szemükben könny ragyogott.* A diadalkapunál *Bartha Ilona* mondott üdvözlő szavakat és virágcsokrot nyujtott át a parancsnoknak, aki előtt *Ruzsinszky Károly a világháborús honvéd rokkantak és harcosok nevében jelentkezett katonásan.* A zászlóaljparancsnok válasza után vezényszavak hangzottak és a csapatok újonnan megérkezett osztagai a Csallóköz belsejében fekvő községek megszállására indultak.

Ma folytatódik a felszabaduló területek megszállása

Budapest, november 5. Hivatalos helyről közlik, hogy *novemebr 6-án a felszabaduló területek az alábbiak szerint folytatódik:* A Csallóközben nyugatról keletre ismertetve a következő vonalat érik el csapataink:

Pusztakörtvélyes, Somorjától 4 kilométerrel délkeletre, kizárólag Kisszentantal — Bácsfa — Tárnok, innen egyenesen a Nagylégre vezető út a vasútig. Innen a dunaszerdahelyi vasút közvetlenül bezárólag Nagyszerdahely északi szegélye, majd a komáromi vasútvonal Apácaszakállasig, Bekecsfialasturig bezárólag, Zsemlékesmajor, majd az Aszód-csatorna mentén Keszegfalva déli szegélyéig vasútállomással és a községgel bezárólag. Innen megy a Dunamentén a Nyitra torkolatáig, Hetény vasútállomása, Hetény és Gacalháza községek bezárólag. Innen tovább folytatódik a vonal a 140—175 magassági pontokon át Bucs községtől délnyugatra, majd a Muszlár — Pusztaszentgyörgyfalván délen át vezető szekérút bezárólag. Muszla — Ebed — Párkány nyugait szegélye a garamkövesdi út bezárólag Bajta és Lelléd északi szegélye.

Sátoraljaújhely körletében: Sátoraljaújhelytől délkeletre négy kilométerre a trianoni határ, a Bodrog-folyó metszési pontja, majd a Bodrog és Latorca folyása Lelecttől északkeletre a 105 magassági pontig. Innen tovább Atyán, Agg, Csernő és Kispárkány községek keleti szegélye mentén Mihályházáig.

A Bereg mentén a beregsurány—beregszászi útnak a trianoni határral való kereszteződése, az említett út bezárólag Asztély északkeleti, Macsola északi és keleti szegélye mentén, továbbá a Mezőgecsére vezető út bezárólag, Mezőgecse bezárólag, Váró északi és keleti szegélye.

Husztot magyar zászlókkal díszitették fel

Varsó, november 5. Az Express Távirati Iroda ungvári jelentése szerint a Volosin-kormány Husztot akarja Ruszinszkó fővárosává tenni. A kormány levéltárát és okmánytárát azonban ennek ellenére Prága felé irányozták. *A Huszton uralkodó hangulatra jellemző, hogy a tegnapi napon a várost magyar nemzetiszínű zászlókkal díszítették fel.*

Szombaton részletesen megállapították a demarkációs vonalat

Feketeardó község Magyarországnak jut.

Pozsony, november 5. A magyar és csehszlovák katonai bizottság szombat délelőtt és délután is újabb tanácskozásra ült össze. A két katonai bizottság péntek délután és szombat délelőtt megállapította azt a katonai demarkációs vonalat, ameddig a honvédség megszállja a területeket. A határ végleges kijelölése azonban a határmegállapító bizottságok által fog megtörténni.

A megállapodás részletesen feltünteti a községeket és más támpontokat, ahol a demarkációs vonal elhalad. Minket közelebbről érdekel a keleti demarkációs vonal, melyre nézve a megállapodás a következő:

Az Ung-folyón innen a műút alatt fut körülbelül nyolc kilométeren át a határ, majd Ördarmától 1.5 kilométernyire keletre szeli át északkeleti irányban az Ungot és kissé Ungvár felé kanyarodik kb. 1—2 km-re. Ungváron túl lefut a határ Nagygejőcig. A Bátyu—Munkács vasutvonalat az új határ kétszer is átmetszi, mégpedig először Barkasszó és Mezőterebes között, ezután Mezőterebes és Munkács között, amikor visszakanyarodik. Innen felkanyarodik Izsnyéte és Várkules felé, Munkácsváralja felé s Munkács felett körülbelül 1—2 km-rel kanyarodik vissza.

A Borsova völgyében keletdélkeletnek fordul a határ úgy, hogy Salánk Magyarországhoz, Magyarkomját pedig Ruszinszkóhoz esik, most dél felé a Magyarországnak futó Feketepatak alatt átmetszi a Nagyszőllős felé tartó vasútvonalat. *A határ északkeleti irányban Feketeardó felett átmetszi a Huszton át Mászigra tartó fővonalat, Feketeardót Magyarországnak juttatva. Az új határ, mely Gyula községet Magyarországnak juttatja, itt véget ér.*

47 rutén község Magyarországhoz való csatlakozást kéri

Varsó, novemebr 5. Az Express Távirati Iroda ungvári jelentése szerint tegnap 47 verhovinai község közös táviratot intézett *Ciano* külügyminiszterhez és *Ribbentrop* külügyminiszterhez és kifejezésre juttatták a Ruszinföld tarthatatlan helyzetét, azt kérték, hogy az egész Felvidéket csatolják vissza Magyarországhoz. A verhovinai lakosság elhatározta, hogy *a magyar csapatoknak Ungvárra való bevonulása napján tömegesen Ungvárra menetel.*

Ruszin föld nem lehet a cseheké

Ruszinszkó kikiáltja függetlenségét.

Varsó, nov. 5. A Lengyel Ungvári jelentése szerint **a közeli napokban ül össze a ruszin nemzeti tanács, hogy ünnepélyesen megsemmisitse a nemzeti tanács 1918-ban hozott azt a határozatát, melyben a ruszin földnek a csehszlovák köztársaságba való belépéséről döntöttek.**

Varsó, nov. 5. A lengyel lapok érdekes képet festenek a helyzetről és azt irják, hogy Volosin miniszterelnök és kormánya **már régóta nem ura a helyzetnek.**

Egymásután alakulnak meg a ruszin nemzeti tanácsok és a legközelebbi napokban **megsemmisitik az 1918-ban hozott határozatot,** amely kimondotta a Ruszinföldnek a Csehszlovákiához való csatlakozását. Ugyanakkor a ruszin nemzeti tanácsok **kikiáltják Ruszinszkó függetlenségét és szolidaritást vállalnak Bródy programjával, akit a prágai kormány még mindig fogva tart.**

Mi sem jellemzőbb a hangulatra, mint az, hogy a varsói kerület 47 községéből a ruszin nemzeti tanácsok elnökei azonos szövegü táviratot intéztek Ciano olasz és Ribbentrop német külügyminiszterhez. Táviratairkban az előállott uj helyzet következtében **a Ruszinföldnek Magyarországhoz való visszacsatolását követelték.**

Az Express Poranny szerint a cseh hatóságok pánikszerü menekülése még egyre tart.

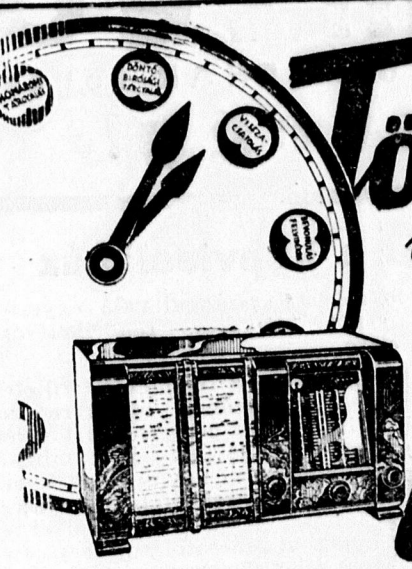
RÁDIÓ Minden lakásban legyen.
villanylámpa — elem
eladás — csere — javitás.
Kerékpár-gumi,
Bosch dinamó, lámpafej P 5·50
Soltész Kálvin-tér 2

Ungvárról elmenekült a Volosin kormány

Varsó, november 5. A Lengyel Távirati Iroda ungvári jelentése szerint *Ungvárott ma nincs végrehajtó hatalom.* Formálisan ugyan még a cseh hatóságok működnek, de senki sem követi utasításaikat, például az az intézkedés, hogy a nyilvános helyiségek csak esti hat óráig lehetnek nyitva, már régen érvényen kívül van, holott nem is vonták vissza.

A Volosin-kormány csupán fikció, mert Ungváron már a kormány egyetlen embere sem tartózkodik. A magyar nemzeti tanács a Volosin által betiltott lapokhoz körlevelekt intéztek, amelybn közlik velük, hogy újból megjelenhetnek, egyidejűleg *betiltotta a tanács a cseh és ukrán nyelven megjelenő lapokat.*

Alanti rádiót bemutatja: **Soltész Kálvin tér 2.**

Történelmi időket élünk!

Mindenüh szükség van megfelelő rádiókészülékre! A 88-as Orion rádió sávszélesség-szabályozóval működik s igy a szelektivitását tetszőlegesen változtathatjuk. Ez a körülmény külföldvétel szempontjából rendkivül fontos. Az 5-ös óriás teljesitményü pentoda alkalmazása folytán igen nagy hangerőtartalékkal rendelkezik.

Orion-88

MINDEN ORION RÁDIÓKERESKEDŐNÉL KAPHATÓ.

Bemutatja:
Földes Sándor
Püspöki palota

Készséggel bemutatja
Gulyás rádiószaküzlet
Piac u. 59. Telefon 32-19.

Vegye meg:
Neumann József rádiószaküzletében
Piac u. 27. Telefon 11-27.

A csehek erőszakkal elvitték a kassai rádió berendezését

Miskolc, nov. 5. (MTI.) Hidasnémetinél átjött kassai magyarok elmondották, hogy a csehek leszerelték a kassai rádióállomásnak Hidasnémetitől 9 km.-re fekvő telepén a müszaki berendezést. A rádió studióját is leszerelték. Mikor a leszerelt anyagot el akarták szállitani, a polgári lakosság nagy tömege közbelépett, hogy az elszállitást megakadályozza. Erős karhatalmi készültség vonult ki, amely a polgári lakosságot erőszakkal szétoszlatta és a karhatalom védelme alatt szállitotta el azután a berendezést. Az összetüzésnek több sebesültje van.

Legfelsőbb kézirat a Mária Terézia rend és emlékérem adományozásáról

Budapest, nov. 5. (MTI.) A hivatalos lap vasárnapi, november 6-án megjelenő száma Magyarország kormányzójának két legfelsőbb kéziratát közli; az első kézirat, amelyet az államfő a miniszterelnökhöz intézett, igy hangzik:

Kedves dr Imrédy! Az ősi magyar katonai erények megbecsülésétől áthatva, történelmi hagyományainkhoz való változatlan ragaszkodás mellett elhatároztam, hogy a Mária Terézia apostoli m. királynő által a hadügy fejlesztése érdekében az eszességgel párosult rendkivül bátor haditettek jutalmazására az 175-ös évben alapitott katonai **Mária Terézia rend jelvényei a jövőben is folytatólagosan adományoztassanak.** Ezért az 1920. évi 1. t. c.-ben gyökerező jogomnál fogva elrendelem, hogy a katonai Mária Terézia rend alapszabályaihoz a következő uj függelék csatoltassék:

Mindaddig, amig Magyarországon a királyi hatalomban foglalt jogokat a fennálló törvények értelmében kormányzó gyakorolja, a rend nagymesterének a teendőit Magyarországon az ország kormányzója látja el. Egyébként a rend alapszabályait Magyarországon a változott viszonyoknak megfelelően kell alkalmazni. Kelt Budapesten, 1938 nov. 4. napján. — **Horthy Miklós** sk., vitéz **Imrédy Béla** sk.

A kormányzó a következő kéziratát a honvédelmi miniszterhez intézte:

Kedves vitéz Rátz! Elhatároztam, hogy a Felvidék visszacsatolásának az emlékére az **1938. évi nov. 2-án felemelt létszámu csapatoknál és parancsnokságnál szolgálatot teljesitő csapattiszteknek és legénységnek emlékérmet adományozok. Felhivom, hogy a szükséges intézkedéseket mielőbb tegye folyamatba.** Kelt Budapesten, 1938. évi november hó 4. **Horthy Miklós** sk., vitéz **Rátz Jenő** sk.

Kalap
Nyakkendő
fehérnemü
KELLER
uridivat Piac u. 49.

3 nemzedék
gyönyörködött LEHAR legszebb operettjében:
Vigözvegy!
Nov. 8. Prömier!
Csokonai-Színház

Kedden ülést tart a képviselőház

Törvényjavaslat a felvidéki területeknek az országgal való egyesítésére. A kormány felhatalmazást kér a szükséges rendelkezések megtételére.

Budapest, nov. 5. A Ház **november 8-án,** kedden délelőtt 11 órakor formális ülést tart s azon a további teendők iránt fog határozni.

A Ház keddi ülésén **Kornis** Gyula elnöki megnyitóbeszédében emlékezik meg a felvidéki területek visszacsatolásának történelmi jelentőségéről, majd vitéz Imrédy Béla miniszterelnök rövid beszed kíséretében törvényjavaslatot nyujt be „a magyar szent koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal való egyesítéséről." A törvényjavaslatban a törvényhozás örömének ad kifejezést afelett, hogy az elszakitott Felvidék egyrésze husz év szenvedése után visszatér a magyar szent korona testébe, majd jóváhagyóan tudomásul veszi, hogy a magyar kormány a német birodalmi kormányt és az olasz királyi kormányt felkérte döntőbirákul, hálával emlékezik meg e baráti nemzetek kormányainak fáradozásairól s kimondja a Bécsben hozott döntés elfogadását s a Magyarországnak itélt felvidéki területeknek a magyar államhoz való visszacsatolását. Kimondja a törvényjavaslat a továbbiakban, hogy a viszacsatolt területek szenátorai, nemzetgyülési és tartománygyülési képviselői, akiket népszerint is felsorolt, a magyar országgyülés képviselőházának tagjaivá lesznek.

A továbbiakban **felhatalmazást kap a kormány arra, hogy a visszacsatolt felvidéki területekre vonatkozóan megtehesse mindazokat a rendelkezéseket,** amelyek a visszacsatolt területek közigazgatásának, törvénykezésének, közgazdaságának és általában **egész jogrendszerének az ország fennálló jogrendszerébe való beillesztése végett szükségesnek lát.** A minisztérium ezeket a rendelkezéseket megteheti akkor is, ha azok egyébként a törvényhozás hatáskörébe tartoznának.

Egyelőre a visszacsatolt területeken az 1938 november 2-a előtt érvényben volt jogszabályok maradnak hatályban.

A javaslat **felhatalmazást ad a kormánynak a fenti intézkedések következtében szükségessé vált díjazások fedezésére is és kimondja,** hogy a felhatalmazás alapján kibocsátott — egyébként a törvényhozás hatáskörébe utalt — rendelkezéseket a kormánynak kibocsátásuk után egy félévvel az országgyülésnek be kell nyujtania.

Kimondja még a javaslat, hogy a kormány a felvidéki területek visszacsatolásának emlékére két millió darab 2 pengős érmét veret, végül pedig jóváhagyja a miniszteriumnak s az egyes minisztereknek azokat a rendeleteit és intézkedéseit, amelyeket a felvidéki területek visszacsatolása tekintetében a jelen törvény hatálybalépése előtt tettek.

A miniszterelnök ezt a javaslatot, amelyet a minisztertanács egyhangulag elfogadott, **kedden délelőtt 11 órakor nyujtja be a Ház ülésén.** Ezt megelőzően hétfőn délután pártközi értekezlet lesz, kedden délelőtt 10 órakor pedig a nemzeti egység pártja tart a Házban pártértekezletet, a javaslat bizottsági tárgyalása kedden délután lesz. A bizottság a szerdai formális gyülésen nyujtja be jelentését, amikor is **Kánya** Kálmán külügyminiszter expozét mond. A Ház tekintettel a **Felvidék visszacsatolásának eseményeire,** valószinüleg pénteken kezdi meg a javaslat tárgyalását.

BUTORHUZATOK
minden minőségben nagy választékban
Paplan műselyemből fehér vattával P 20·50
Storfüggöny szép kivitelben P 5·70
Modern csipke és másfajta függöny anyagok, ágyterítők, gumikabátok, futó és nagyszőnyegek, sár és hócipők legolcsóbb árban!
Haas Lipót
Linoleum és Szőnyegház
Ferenc József ut 58. Telefon: 29-63. Megyeháza mellett.

Felejthetetlen viszontlátása a husz év óta nem látott hazának

Győr, november 5. Délelőtt 10 órakor, amikor a motoros pontonok átszállították az első katonákat a medvei partra, az ott összegyült magyarok közül igen sokan azt a kívánságot fejezték ki, hogy nagyon szeretnének mihamarabb átjönni Győrbe. A honvédség parancsnoka készséggel eleget tett a kívánságnak s többszáz csallóközi magyar hatalmas üdvrivalgás közben ült be a pontonokba és jött át az innenső partra. Felejthetetlen volt a viszontlátás a húsz év óta egymástól elszakított magyarok között. Elmondották, hogy odaát mindenki ünnepel és panaszkodtak a csehekre, mert azok elvitték kocsijaikat és lovaikat.

Csapataink a szombatra elrendelt vonalat tervszerüen elérték

Budapest, nov. 5. Hivatalosan közlik: Csapataink szombaton az esti órákban a szombatra elrendelt vonalat tervszerüen elérték. A lakosság a bevonuló honvédséget mindenütt rendkivüli lelkesedéssel fogadta.

Oktalanul lövöldöznek a csehek

Esztergom, november 5. Esztergom városa zászlódiszben várja a holnapi napot, amelyen a honvédcsapatok átvonulnak. A Dunapart kihalt, néptelen, senki sem merészkedik ki a partra, mert a csehek folytonos vaktába lövöldözésekkel rémisztgetik a lakosságot.

Az egész város a nap szomorú szenzációjáról beszél: *Letkés községben Csizmadia Juliska kisleányt egy eltévedt csech golyó eltalálta. A kisleány az udvaros dolgozott, amikor a vállát hirtelen ütés érte és elájult. Amikor bevitték a szobába, látták, hogy lövés érte a vállán és beszállitották az esztergomi kórházba. A csehek úgynevezett állambiztonsági polgári alakulatai egész nap fegyelmezetlenül lövöldöznek és egy ilyen eltévedt golyó áldozata lett a szerencsétlenül járt kisleány.*

Vasárnap reggel nyolc órakor magyar és cseh részről egy-egy tiszt találkozik a híd közepén és megbeszéli az átvétel részleteit.

A hídon elsőnek az elővéd lép át a biztositócsapatokkal. Közvetlenül az elővéd után következik a sajtógépkocsi oszlopa. Arra számitanak, hogy *a híd közepét 11 órakor lépi át az elővéd. Az elővéd után több száz méterrel következik a csapatok zöme vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos vegyesdandárparancsnokkal az élén.*

A csapatokat követően a »Magyar a magyarért« akció által kirendelt missziós hölgyek mennek át a hídon. Párkány főterén az ünnepélyes fogadtatás körülbelül féltizenkettőkor lesz.

Hivatását betöltötte és megszünt a Prágai Magyar Hirlap

Prága, november 5. A csehszlovákiai magyar kisebbség lapja, *a Prágai Magyar Hírlap megszünt.* Ma jelent meg az utolsó száma, melyben bejelentette, hogy küldetését betöltötte és közölte, hogy szellemi utódja a pozsonyi »*Uj Hirek*« című lap lesz.

Hajdúböszörmény Kassa város részére koronás nemzetiszinü zászlót készittetett

Hajdúböszörmény megyei város, mint a régi hajdúkerület volt székhelye Kassa város részére címeres szentkoronás nemzetiszínű zászlót készittetett.

A képviselőtestület a »Magyar a magyarért« javára ezer pengőt adományozott. Ugyanerre a célra a város tisztviselőkara, a járásbiróság, a rendőrség, az adóhivatal és a pénzügyőrség tisztviselői és alkalmazottai, a gimnázium tanári kara, valamint a református tantestület egyhavi fizetésük egy százalékát ajánlották fel. A helyi társadalmi bizottság gyüjtésének eddigi eredménye 7000 pengő.

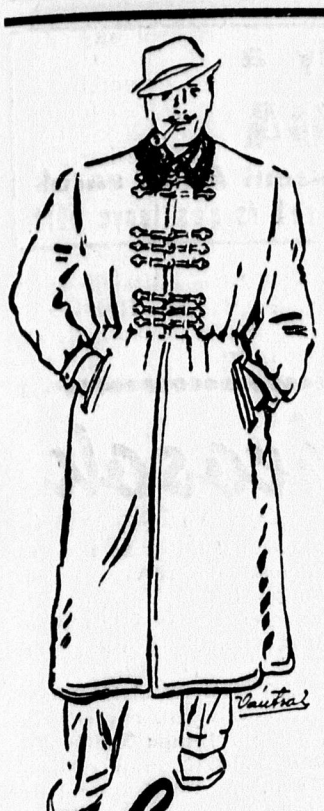
A Magyar Városok Szövetsége a Felvidékért

A Magyar Városok Országos Szövetsége 55 magyar város vezetőségéhez intézett felhivást, hogy a Felvidéken felszabaduló **testvérközületek városházái számára nemzetizászlót ajánljanak fel.** A polgármesterek lelkesen fogadták a Szövetség akcióját s **már is több lobogót ajánlottak fel.** Egyes városok **egy-egy felszabadult városnak küldik el a magyar trakolort,** a többség azonban a szövetség utján juttatja el zászlóját a megfelelő helyre.

A Magyar Városok Országos Szövetségének elnöksége **a felszabaduló városok egyikében rendkivüli közgyülést fog tartani Magyarország összes városai polgármestereinek részvételével.** A szövetség elhatározta azt is, hogy hódoló feliratot intéz Horthy Miklós kormányzóhoz, ugyancsak feliratot küld **vitéz Imrédy Béla** miniszterelnöknek, Kánya Kálmán külügyminiszternek, gróf Teleki Pál kultuszminiszterhez, hasonlóan táviratttal fordul Mussolini miniszterelnökhöz, Hitler vezér és kancellárhoz, Moscicki lengyel köztársasági elnökhöz. A felszabaduló 11 magyar város közönségét is táviratban üdvözli a szövetség a hazához való visszatérésük alkalmából és felajánlja részükre valamennyi magyar város segitőkészségét.

Lég- és gázvédelmi eszközök és berendezések kaphatók vagy megrendelhetők
SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedésében
Debrecen, Ferenc József u. 23. szám
Telefon: 20-06 és 15-48.

— Szőrmés bekecsek nagy választékban SZÉKELY. GYŐRI és MORVAI-nál (megyeházával szemben).

Lengyel kabát

remek felsővel melegen bélelve szőrme gall. 37.80
kiváló felsővel melegen b. oposum gall. 77.90
végig szőrme béléssel oposum gallérral 93.10

Grünfeld

úriszabóság
Kistemplom mellett

A debreceni vegyesdandár csapatai szállják meg a harmadik zónát

A harmadik bevonulási zónához tartozó területet, *Beregszászt, Ungvárt és Munkács környékét vasárnap reggel kezdik megszállni a debreceni hatodik vegyesdandárhoz tartozó alakulatok.*

Vasárnap délelőtt 10 órakor a debreceni 6. vegyesdandárhoz tartozó lovassági alakulatok lépik át a határt Dámocz községnél és még a vasárnapi nap folyamán megszállják Ágcsernő, Lelesz, Királyhelmec, vlamint Párkánya és Botyán községeket.

A lovasdandár csapatait vitéz *Béldy Alajos* vezérkari alezredes vezeti. Ugyancsak vasárnap másik katonai csoportunk — gyalogság — Beregsuránynál és Badaló községeknél indul el a volt esch megszállott területre és megszállják a nap folyamán Asztélyt, Macsonát, Tiszacserna, Vári és Halabor községeket. A gyalogsági csapatokat vitéz *Eötvös Sándor* ezredes vezeti. Beregsuránynál az érkező csapatok zenés bevonulást rendeznek. A ruszinszkói terület többi részeit a hét első felében szállják meg csapataink.

Debrecen - sajtóhadiszállás

Beregszász és a keleti Kárpátok visszacsatolandó vidékének megszállásra induló magyar csapatokkal mintegy harmincfőnyi ujságíró csoport megy el. Ezeknek a sajtótudósítóknak sajtóhadiszállása Debrecenben az Arany Bikában van. Több neves író és ujságíró van az ideérkezett csoportban, igy *Hunyady Sándor, László Aladár, Babay József*, dr *Bereez Lajos, Egyed Zoltán* és többen mások. A külföldi lapoknak tudósítói is itt vannak.

Szombaton délben eberswaldi *Siegler Géza* altábornagy, a 6. vegyesdandár parancsnoka fogadta *Ibrányi Mihály* vezérakari alezredesnek, a 6. vegyesdandár vezérkari főnökének és *Csics György* vezérkari őrnagynak társaságában a sajtó kiküldötteit. A bemutatkozások után *Siegler* altábornagy lelkes beszédet intézett a megjelentekhez.

— Büszke örömmel üdvözlöm — mondotta *Siegler* altábornagy — a magyar sajtó itt megjelent képviselőit, akik *tanui lesznek annak a történelmi pillanatnak, amidőn húszesztendős trianoni rabság után lehullanak a bilincsek a ruszinszkói magyarság kezéről.*

— Felkérem az urakat, nézzenek mindenütt bátran körül és írjanak meg mindent, amit látnak. Nincs kétségem aziránt, hogy az urak híven fogják teljesíteni az események pártatlan és tárgyilagos ismertetésére vonatkozó hivatásbeli kötelességüket.

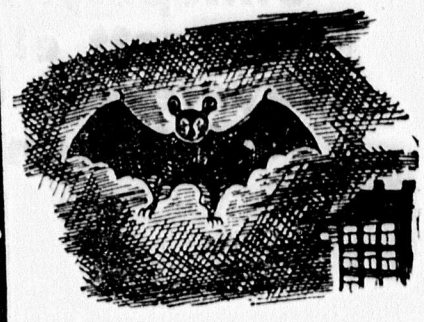
Siegler altábornagy ezután sorra kezet fogott a megjelent ujságírókkal és barátságosan elbeszélgetett velük.

A dandárparancsnokkal folytatott beszélgetés után vitéz *Battha Zoltán* vezérkari alezredes, a vegyesdandár anyagi csoportjának vezetője, kérette magához a sajtó képviselőit és részletes tájékoztatással szolgált a felszabaduló terület gyakorlati átvételéről.

Elmondta, hogy a felszabaduló területen azonnal megszervezik a katonai közigazgatást. Az összes közigazgatási teendőket egyelőre a honvédparancsnokságok veszik át.

*

A délutáni órákban a fővárosi és külföldi ujságírók a Hortobágyra mentek, ahol Debrecen város idegenforgalmi hivatala magyaros vendégszeretettel látta vendégül a sajtó tagjait, akikkel együtt érkezett Debrecenbe s résztvesznek a bevonuláson *Kisfaludy Strobl* és *Komáromi Katz Endre* híres képzőművészek is.

Sötétben csapong a denevér..

Világosságban éli életét, keresi kenyerét az ember. Szemének egészségét óvja a fehéren sugárzó, áramtakarékos

TUNGSRAM KRYPTON

Japán minden együttmüködést megszünte'ett a népszövetséggel

Genf, nov. 5. A japán kormány elhatározta, hogy mindennemü együttmüködést megszüntet a népszövetséggel s ezt az elhatározását azonnal életbe is léptette.

A felvidéken 2500 cipőiparos veszitette el kenyerét

A csch állam támogatásával működő Bata cipőgyár munkája következtében a Felvidéken 2500 cipőiparos és 350 cipőkereskedő veszitette el kenyerét. A Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesülete mozgalmat indított aziránt, hogy ezek a kenyerüket vesztett felvidékiek minél gyorsabban folytathassák megszünt foglalkozásukat.

Hungária filmszinház

Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
és hétfőn is: 5, 7, 9 órakor
a megható szépségű óriás film: a

Három bajtárs

Robert Taylor, Frachot Tone
és Robert Young
főszereplésével.
Híradó!

Gyönyörüek az uj SPHINX nyakkendők egyedárusitás LORD uridivatnál

Tarpa fölött két községet felgyujtottak a menekülő csehek

Az éjszaka folyamán az északkeleti határ mentén a volt csch területről számos robbanás hallatszott át. Egyelőre még nem lehet megállapitani, hogy a hurcolkodó csehek milyen újabb rombolásokat hajtottak végre. Ugyanesak a határ több részén erős lövöldözést hallott a határmenti lakosság a beljebb fekvő, még csch kézben lévő területek felől. *Az éjszaka Tarpa fölött Déda és Homok községekben nagy tűzvész pusztitott, a tűzkatasztrófát a menekülő csehek gyujtogatása okozta.*

Tarpa környékén még erős géppuskatűz is hallatszott át a határon, de egyelőre még erről sem érkezett bővebb jelentés. A csch repülők napok óta határsértéseket követnek el és az északkeleti határ mentén többször átrepülnek magyar területre, majd sürgősen visszatérnek a beljebb fekvő csch területek felé.

Adományok a „Magyar a magyarért" mozgalomra és a felvidéki zászló-akcióra

A „Magyar a magyarért" mozgalomra **Lossonczy István** főispánhoz a szombati napon a következő jelentős adományok érkeztek. A debreceni m. kir. állami Fazekas Mihály gimnázium tanári kara 26.50, özv. Jánosvölgyi Münnich Aurélné 50.—, a Kontsek Kornél cég személyzete 44.50 P, a m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola tanári kara 26.34, Nagy Ida ny. óvónő 10.—, a debreceni MÁV műhely tisztviselőkara és munkásai 1228.50 P, a debreceni tankerületi főigazgatóság tisztviselőkara 30.—, a debreceni négyévfolyamú fiú felsőkereskedelmi iskola 70.—, a debreceni szociáldemokrata munkások 100.—, Nagy József szücsmester és személyzete 55.04, a debreceni téglaskerti állami elemi iskola tantestülete 10.—, a debreceni négyévfolyamú női felsőkereskedelmi iskola tanári kara, növendékei és önképzőköre 79.—, a debreceni társulati kereskedőtanonciskola tanárikara és tanulói 15.— pengőt.

Ezenkivül pénzadomány folyt be a főispáni hivatalhoz a Horthy Miklós repülőalapra a következő tételekben: özv. Jánosvölgyi Münnich Aurélné 50, Nagy Ida ny. óvónő 10.—, a kormányzóné nyomorenyhítő akciója javára özc. jánosvölgyi Münnich Aurélné 50., és a Vöröskeresztegylet céljaira Nagy Ida ny. óvónő 10.— pengőt juttatott el.

A **felvidéki zászlóakció** keretében a főispáni hivatalba több szép nemzeti szinü lobogót juttattak el az adományozók: Armós József ny. honvédfőszámvevő, Vámospéres, egy szép nagy zászlót kihimezve az ungvári tűzharcosok számára. Nagy Erzsébet tanítónő, Honti ucca 24. B) alatti lakos egy nagy zászlót rúddal, a kassai magyarság részére, püspökladányi ref. elemi iskola egy zászlót rúddal, egy felvidéki református elemi iskola részére. — A Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala és tisztviselőkara egy gyönyörü szép hatalmas cimeres zászlót küldött egy felvidéki templom vagy község számára. A debreceni női felsőkereskedelmi iskola egyik növendéke szintén zászlót adományozott a Felvidékre.

Az Apollóban

Ma, vasárnap: d. u. 3, 5, 7, 9-kor
u t o l j á r a az

„Azur express"

remek MAGYAR vigjáték!
Híradó!

Ünnepélyes deklaráció hangzott el a debreceni egyetemen a Felvidékre való bevonulás napján

Tegnap délelőtt 10 órakor, akkor amikor a magyar csapatok átlépték az északi trianoni határt, a debreceni Tisza István Tudományegyetem auláján összegyült az ifjúság, hogy áldozatos lélekkel megemlékezzen arról a magasztos pillanatról, amikor a 20 éves trianoni határ összeomlik.

Pont 10 órakor bevonult az egyetemi tanács, élén dr Bacsó Jenő e. i. Rector Magnificussal és helyet foglalt az emelvényen. Az egyetemi professzorok is mind jelen voltak. dr *Bacsó* Jenő Rector ezután *declarációt* olvasott fel, melyben kifejezésre juttatta a magyar nemzet hálaját azért a bölcs vezetésért, faradhatatlan tevékenységért, mellyel lehetővé tették Magyarország megnagyobbodását. A declaráció szövege a következő:

Egyetemi Polgárok!
Hölgyek és Urak!

Ebben a pillanatban harangok zúgnak az egész országban, de most nem temetésre szólnak, hanem húsz esztendő óta először hirdetik, hogy hazánk egén a feltámadás napja felkelőben van. Dicső honvédeink ma délelőtt tíz órakor lépik át a trianoni határt, hogy a magyar nemzet hatalmi birtokába vegyék a tőlünk a jog és az erköles megsúfolásával elszakított Felvidék magyarlakta részét s lehetővé tegyék egymillió magyar testvérünknek visszatérését.

Nagy ennek a mai napnak a jelentősége, mert ténylegesen is megszűnik a gyülöleten, félrevezetésen s tudatlanságon felépített trianoni békeparancs s mert most már dicső honvédeink fegyveresen állanak őrt ezen a visszaszerzett területen is, hogy az igazságot soha többé elveszni, országunkat idegen prédává tenni ne engedjék. Megnyugtató ez minden igaz magyarra, mert honvédségünk magyar nemzeti hadseregünk nyelvében is, szellemében is. Hősiessége, ereje, magyar nemzeti érzése, fegyelmezettsége s mindenek felett öntudatos hazaszeretete a legnagyobb biztosítéka annak, hogy ez »a föld is, melyen annyiszor apáink vére folyt«, örökre a magyaré marad. Nagy ennek a mai napnak jelentősége, mert ezzel hazánk ténylegesen is megnagyobbodik, területben és népességben egyaránt, helyet foglal a közép államok sorába s így nemzetközi érintkezéseiben nagyobb tekintéllyel és súllyal léphet fel.

De nagy a mai nap jelentősége azért is, mert bebizonyul ténylegesen is, hogyha a nemzet valamit egyszívvel-lélekkel akar, az előbb-utóbb meg is valósul.

Ennek a mai napnak nagy történeti előzményeit mindannyian ismerjük. Ismerjük ezeknek immáron előttünk fekvő eredményét is s ha ennek láttán szívünk, lelkünk talán visszasír is a múltba, nem szabad elfelejtenünk, hogy a trianoni békediktátum után bizony csak áldozathozásokkal érhettük el ezt is s ha történelmi jogainkat nem érvényesíthettük, meg kellett elégednünk, sőt örülnünk a néprajzi alapokra fektetett kiegyenlítéssel, hiszen egymillió magyarral többen leszünk.

Hogy ez megtörtént, rebegjünk hálaimát a magyarok Istenéhez, ki most húsz évi megpróbáltatás után ismét megkönyörült rajtunk.

De köszönetet kell mondanunk mindazoknak, akik nekünk ezekben a sorsdöntő órákban segítségünkre voltak!

Hála érte vitez nagybányai Horthy Miklós kormányzó úr Ő Főméltóságának, aki nemzeti hadseregünket megteremtette s bölcs kormányzásával hazánkat a rend és nyugalom országává tette.

Hála érte Kánya Kálmán külügyminiszterünknek, ki nagyértékű, fáradhatatlan diplomáciai munkásságával — s gróf Teleki Pál kultuszminiszternek, ki a külföld előtt is nagyraértékelt történelmi és földrajzi tudásával a magyar ügyet diadalra vitték s illesse hála és köszönet Imrédy Béla miniszterelnököt is, ki e válságos, nehéz, a magyar türelmet próbáratevő időkben a magyar nemzet egységét vas kezekkel tartotta össze.

De hálás szívvel kell megemlékeznünk a baráti olasz, német és lengyel hatalmakról, kik a magyar ügy diadalra juttatását oly nagy készséggel támogatták s végül azokról a külföldi politikusokról és írókról, kik írásukkal s cselekedetükkel szószólói voltak a magyarok igazságos ügyének.

Legyen a mai nap az örvendezés napja, ne rontsa azt meg semmi szethúzás, semmi békétlenkedő bírálat, országunk vezetését és irányítását bizzuk azok bölcsességére, kiket a Gondviselés hazánk élére állított s kik megmutatták, hogyha a nemzet egyetért velük, a magyar haza javára nagy eredményeket tudnak kiharcolni véráldozatok nélkül is.

Hogy pedig a magyar feltámadás felkelő napja továbbra is és még fényesebben világítson, harci eszközünk az igazság fegyvere, jelszavunk pedig a »nem, nem soha!« maradjon.

Abból az alkalomból pedig, hogy magyar csapataink ma délelőtt, tehát ez órában átlépik a trianoni határt, küldjünk hódoló táviratot a Kormányzó úr Ő Főméltóságának s üdvözöljük Kánya Kálmán, gróf Teleki Pál miniszter s Imrédy Béla miniszterelnök uraknak.

Az összegyült diákság a nagy államférfiaknak nevének említésénél sokáig éljenezte és ütemesen kiáltotta nevüket.

Üdvözlő táviratok

Ezután dr. *Kiss* Zsigmond tanácsjegyző felolvasta azoknak a hódoló táviratoknak a szövegét, melyet az egyetem Horthy Miklós kormányzónak, vitéz Imrédy Béla dr miniszterelnöknek, Kánya Kálmán külügyminiszternek, gróf Teleki Pál kultuszminiszternek küldött.

A kormányzóhoz küldött távirat szövege a következő:

Főméltóságú Kormányzó Ur!

Abban a történelmi órákban, amikor dicső hadseregünk a hatalmi szóval elszakított felvidéki véreink földjére, dübörgő léptekkel bevonul, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Rector Magnificusa, Tanácsa, tanári kara és hazafias magyar ifjúsága mély hódolattal és kitörő lelkesedéssel köszönti Főméltóságodat, akinek bölcs kormányzása tette lehetővé, hogy a reánk kényszerített trianoni határt északon felszakítsuk. Isten áldását kérjük Főméltóságod életére és kívánjuk, hogy Főméltóságod vezérlete alatt érje meg nemzetünk a végleges nagy magyar feltámadást.

Dr Bacsó Jenő Rector.

Imrédy miniszterelnöknek, *Kánya* külügyminiszterhez, *Teleki* kultuszminiszterhez intézett táviratban köszönetet és hálát nyilvánít az egyetem rektora a magyar igazság hathatós érvényrejutásáért.

A táviratok felolvasása után *Szabó* László II. éves joghallgató elszavalta erre az alkalomra irt saját költeményét, melyet az ifjúság nagy tetszéssel fogadott és hosszasan megtapsolt.

Dr *Bacsó* Jenő rector felkérésére ezután dr *Kiss* Zsigmond tanácsjegyző elimádkozta a Magyar Hiszekegyet, majd az ünnepség a Himnusz éneklésével véget is ért.

Kellemes szórakozóhely a
KISS CUKRÁSZDA
Battyhányi és Szent Anna sarok.
Naponta friss sütemények és gesztenye püré.

Hazatérő városok

Pirkad már a magyar hajnal és boldog örömmel számolhatunk be arról, hogy elindultak csapataink a Felvidékre, hogy visszacsatoljanak az országhoz több mint egy millió lakost. Megelőző számainkban írtunk már a felvidéki magyar városokról, Komáromról, Kassáról stb. és most folytatjuk a felelevenítő ismertetést azokról a városokról, ahova honvédségünk beviszi a nemzeti lobogót.

Az első megszállási zónába esik Érsekujvár.

A Kis-Alföld mezőgazdaságának központja, élénk ipara, kereskedelme van. A Nyitra jobb partján terül el a város, melynek környéke igen jó termékeny vidék. Érsekujvár mint vasuti csomópont is nagy értéket jelent.

A város 20.000 lakosa színmagyar.

Érsekujvár legnevezetesebb épülete a 300 éves birósági épület, melyben a város urai laktak a letűnt századokban. Nagyon szép gimnáziuma van, melyben a tanitási nyelv a cseh uralom alatt is magyar volt.

Régen igen erős vár volt Érsekujvár, melyet a Nyitra mocsarai vettek körül és tettek bevehetetlen erősséggé. A várat a 16. század első felében **Oláh** Miklós érsek fejeztette be. A vár a török háborúban nagy szerepet játszott, többször ostromolta sikertelenül a török, míg végül megadta magát a várőrség. Lotharingiai Károly herceg serege 1685-ben visszafoglalta Érsekujvárt a töröktől és a török vereségén egész Európa örvendezett és mint igen fontos, nagyjelentőségű győzelemről számoltak be. A kuruc háború idején Rákóczi Ferenc csapatai körülzárták a várat. A vár védői a kurucokhoz csatlakoztak és Rákóczi bevonult a híres várba. A kuruc háború végeztével elrendelték a vár lebontását, de hatalmas bástyáinak nyomait ma is látni még a szép városkában.

Érsekújvár—Bécs vasútvonal a békében igen forgalmas volt, mert

naponta 12 gyorsvonat állt meg pályaudvarán. Híres volt Érsekujvár arról is, hogy minden berobogó vonatot cigányzenekar fogadott pattogó magyar nótákkal.

Egy alapítvány tette lehetővé, hogy a cigánybanda mindennap, minden vonat utasait zeneszóval fogadja. A békében a primási uradalmak intézősége is hozzájárult ahhoz, hogy a cigánybanda teljesíthesse kedves kötelességét, nagy örömére az utasoknak.

Tompa Mihály városa Rimaszombat

a Rima folyó tágas völgyének síkságán fekszik. Rimaszombat szép, szabályosan épült város két szép terén helyezkednek el a középületek, városháza, megyeháza, birósági épületek. A Tompa Mihály téren helyezték el 1902-ben Tompa Mihálynak remekbekészült szobrát, melyet Holló Barnabás alkotott. A város szépséges ligetjében van a fürdő és a kaszinó. A Rima két partján épült város, kulturváros és egyben gazdasági központja vidékének.

Rimaszombat Gömör megye székhelye volt, a megye igen gazdag ásványi kincsekben. Vas-, réz-, antimonbányák vannak a megye területén. A bányákat a csehek 20 esztendővel ezelőtt maguknak hasitották ki a megye területéből, most egyrésze visszakerült.

Rimaszombat lakóinak száma tízezer, de jelentősége sokkal nagyobb, mint lakóinak számából következtetni lehetne.

A vegyesházi királyok alatt Rimaszombatot Istvánfalvának nevezték és bányászok lakták. **Tompa** Mihály Rimaszombaton született, apja csizmadiamester volt. A városka szülötte **Blaha** Lujza, a „nemzet csalogánya", akinek családi neve Reindl. A nagy művésznő

apja a honvédhadseregben harcolt, mint huszártiszt és 1849 után, hogy az üldöző osztrákok elől elrejtőzni tudjon, álnevet vett fel és vándorszínész lett.

Magyar társulattal került Rimaszombatra, ahol megtelepedett.

Rozsnyó és a vasvidék

nagy értéke a magyar Felvidéknek. A Sajó völgyének gyönyörű hegyektől körülvett lapályán épült Rozsnyó a felvidéki magyar kultúra egyik vára. Az Érchegység délkeleti szögletében terül el a város. Rozsnyó bányaváros lakóinak száma 8000. Túlnyomólag magyar a népessége. Jellemző a város kultúrfokára és fontosságára, hogy

békében két gimnáziuma is volt. Az evangélikusok szép magyaros stilban épült gimnáziumát a csehek elkobozták és kaszárnyát csináltak belőle.

Legszebb épülete a püspöki székesegyház és a városháza. A városka mellett fekszik Rozsnyófürdő, mely vasas vize miatt gyógyfürdő, kedves nyaralóhely.

Gazdasági szempontból óriási jelentősége van a környékének, mert gazdag vasércbányákat tártak fel. Magyarország legnagyobb, leggazdagabb vasércbányái vannak Rozsnyó határában.

A vasérccen kívül antimonbányák is vannak. Magnezit, kén, grafit, réz, kobalt, nikkel is előfordul a vidéken.

A jégbarlangjáról világhírű Dobsina környékén ezüst, higany és cinóber bányák is voltak.

Rozsnyó híres bányaváros volt évszázadokkal ezelőtt is, állítólag II. Endre telepitette a bányászokat. A városka sokat szenvedett a törököktől, akik 1566-ban a közeli Krasznahorka vár elfoglalása után a városkát egyre sarcolták. A **Wesselényi-féle** összeesküvés idején országos gyülések helye volt. **Rákóczi** mellett hűségesen kitartott a város, a dicső emlékű fejedelem többször lakott Rozsnyón.

Hölgy és gyermek-torna tanfolyam

November hó 1-től a „Dóczi" intézet modernül felszerelt tornacsarnokában hölgy- és gyermek-torna tanfolyam kezdődik, amelyre a sportolni vágyó hölgy- és gyermekközönséget szívesen látja Yulow Katalin okl. testnevelő tanárnő. (Érdeklődés és jelentkezések ugyanott délelőttönként.)

Olcsó csillárt, rádiót
Ne keress a holdban,
Piac utca 9 alatt
Kapsz a Meteorban

Hatályba lép az alkalmazottak munkaidejéről szóló rendelet

Budapest, november 5. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a nyílt árusítási üzletekben [boltokban), valamint az azokkal kapcsolatos irodai és raktárhelyiségekben foglalkoztatott alkalmazottak munkadiejének szabályozása tárgyában kiadott rendelet november 5-én hatályba lép.

A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a fogadókban (szállók, panziók), vendéglőkben, kifőzésekben, kávéházakban, kávémérésekben, cukrászüzletekben, kocsmákban, továbbá általában szállásadásra, illetőleg ételeknek, vagy italoknak helyben való fogyasztása céljából kiszolgálásra berendezett vállalatokban foglalkoztatott alkalmazottak munkaidejének szabályozása tárgyában kiadott rendeletnek azok a rendelkezései, amelyeknek hatálybalépését legutóbb elhalasztották, *november 5-én hatályba lépnek.*

Kunder Antal kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a nyílt árusítási üzletekben és a vendéglátó iparokban foglalkoztatott alkalmazottak maximális munkaidejét szabályozó rendeletek hatályba lépését, mint ismeretes, a rendkívüli viszonyokra való tekintettel, rövid idővel ezelőtt elhalasztotta. Az időközben bekövetkezett események folytán megszűntek azok az okok, amelyek a rendelet hatályba lépésének elhalasztását indokolták s így a miniszter akként rendelkezett, hogy az említett alkalmazotti csoportok munkaidejét szabályozó rendeletek november 15-ével teljes egészükben hatályba lépjenek. Az erre vonatkozó rendeleteket a hivatalos lap vasárnapi száma közli.

A Kossuth uccai egyházrész női bizottságának évadnyitó ülése

A Kossuth uccai egyházrész női bizottsága szombaton délután öt órakor tartotta meg a régi Dóczi-intézetben évadnyitó első ülését. Jelen voltak: dr Juhász Nagy Sándorné elnöknő, Péterffy Lászlóné ügyvezető elnöknő, Pethő Józsefné, özv. Barra Gyuláné, Balogh Istvánné, G. Szabó Kálmánné, Birinyi Imréné, Magyar Bertalanné, Antal Erzsébet, özv. Gaál Istvánné, Mikó Lajosné, Mikó Magda, Nagy Gizella, Jóna Jánosné, özv. Kiss Andrásné, Horváth Lajosné. Az összejövetel áhítattal kezdődött, melyet *Magyar Bertalan* vallástanító lelkész végzett, aki megemlékezett a nagy eseményről, mely az egész magyarságnak örömünnepe, a Felvidék egy részének felszabadulásáról, ami Istennek a magyar nemzet iránt megmutatott nagy kegyelme.

Baja Mihály vezető lelkész mondott hálaadó imádságot s azután megnyitotta a gyűlést, szeretettel üdvözölve a megjelenteket.

Dr *Bartha Albert* segédlelkész előterjesztésében a tárgyalás folyamán tudomásul vette a női bizottság, hogy az egyházrész tanácsa és az egyház presbiteriuma elismerését és köszönetét nyilvánította a női bizottságnak a mult esztendőről beterjesztett nagy buzgósággal végzett munkájáért. Elhatározták, hogy a Kossuth uccai templom úrasztali felszerelésének kiegészítése végett a női kézimunkatanárnő szakszerű vezetésével s tervbe vették egy nagyobbméretű úrasztali körterítőnek a közös elkészítését. Ugyanekkor bibliaköri áhítatot is tartanak a lelkipásztorok vezetésével. Ugyancsak elhatározták, hogy még ebben az évben december 4-én szeretetvacsorát rendeznek, az azt megelőző vallásos templomi estély után. Ennek előkészítésére *Péterffy Lászlóné* ügyvezető elnöknőt kérték meg.

Kontsek Kornélné társelnöknő levélben bejelentette lemondását tisztségéről. Ezt mély sajnálattal vették tudomásul és jegyzőkönyvileg mondottak neki meleghangú köszönetet az egyházrész megalakulásának idejétől fogva tanusított és nagy odaadással teljesített munkásságáért.

A bizottság tárgyalta még az árva ügyet, a leányköri konferenciának rendezésével kapcsolatos ügyeket, melynek végeztével *Baja Mihály* vezető lelkész zárószavaival ért véget az összejövetel.

Ma van a lengyel-magyar testvériség ünnepe

Délután félhatórai kezdettel a vármegyeháza dísztermében

Abban a mámorosan lelkes hangulatban, mely a Felvidék hazatérése alkalmából az egész magyar nemzetet eltölti és abban a fegyelmezett várakozásban, mellyel a jövendő elé tekintünk, roppant jelentősége van Debrecen vasárnapi lengyel-magyar ünnepének. A Magyar Mickiewicz Társaság díszülésén, amely ma, vasárnap délután félhat órakor kezdődik a vármegyeháza dísztermében, bizonyára ott lesz mindenki, aki *a lengyel-magyar testvériség és a lengyel-magyar közös határ eszméjének áldozni kíván.*

A díszülést a lengyel Himnusz vezeti be, melyet a Kollégiumi Kántus énekel. *Lossonczy István* főispán mondja a megnyitó beszédet, azután következnek dr *Lukács György* ny. miniszter, v. b. t. t., a Magyar Mickiewicz Társaság elnöke, báró dr *Nyáry Pál*, vitéz dr *Nagy Iván* és dr *Kertész János*, a társaság tagjainak előadásai a lengyel-amagyar sorsközösségről. *Tuster Jolán* szavalata után dr *Kováts Andor* egyetemi tanár, a kisebbségjogi intézet igazgatója záróbeszédet mond, majd a Kollégiumi Kántus elénekli a Himnuszt és ezzel a díszülés véget ér.

A rendezőség nagyarányú előkészítéseket tett, hogy minél fényesebbé tegye az ünnepet, amelyen *a budapesti lengyel követség is képviseltetni magát.* A díszülés befejeztével az Arany Bikában lengyel-magyar baráti vacsora lesz étlap szerinti étkezéssel.

Debrecen közegészségügyi állapota

Dr Gärtner István m. kir. tisztifőorvos, a debreceni közegészségügyi viszonyokról beszámolt a városi közigazgatási bizottságban. A jelentésből kitünt, hogy a mult hónapban 122 házasságkötés történt, 143 gyermek született, 108 egyén meghalt. A természetes szaporodás 35 lélek. Egyéven aluli korban meghalt 19 gyermek, az élveszületéseknek 13.2 százaléka. Heveny-fertőző betegségben 6 ember halt meg, ami az összes halálozásoknak 5.5 százalékát teszi ki. Gümőkórban 11 ember pusztult el, ez az összes halálozás 10 százaléka, rák miatt 5 egyén halt el, ez 4.6 százalék, szív- és érbetegségben 21 ember halt meg, ami 19.9 százaléknak felel meg. A hastifusz 12, vérhas 38, diftéria 17, vörheny 4, kanyaró 22, nyilt gümőkór 17, malária 3, trachoma 3 esetben fordult elő.

A főorvos jelentését tudomásul vették.

— **Az arcbőrt elcsúfító számos tisztátalanság,** mint gyulladásos pirosságok, pörsenések és pattanások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz használata által — reggelenként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltünnek. Kérdezze meg orvosát.

Minisztertanács

Budapest, nov. 5. A kormány tagjai szombat déli 12 órai kezdettel vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. **A minisztertanács beható vita után egyhangulag elfogadta a felvidéki területeknek a magyar szent koronához való visszacsatolásával kapcsolatban szükséges felhatalmazásra vonatkozó törvényjavaslatot.** Az időszerü kormányzati kérdések letárgyalása után a tanácskozás délután 3 órakor ért véget.

Száz vagon áru a Felvidéknek

Száz vagon árut inditottak utnak a Felvidékre s a közellátási előadók megállapitják a helyszinen, hogy mennyi az élelmiszerkészlet és mennyi a szükséglet. Az elszállitott áruk: cukor, só, liszt, hüvelyesek, rizs, zsir, szalonna, burgonya, petroleum és gyufa.

— **Városi bundák szabott árban, SZÉKELY, GYŐRI és MORVAI-nál (megyeházával szemben).**

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

A román király és a jugoszláv régens találkozása

Bukarest, nov. 5. (Orient Radio.) A külügyminisztérium közli, hogy nov. 5-én a bukaresti királyi palotában Károly román király és Pál jugoszláv régenshercg értekezletet tartottak, amelyen résztvett Comnen külügyminiszter is. Az értekezleten eszmecserét folytattak az általános politikai helyzetről. Ez alkalomból ujból megállapitották, hogy minden viszgálat alá került kérdésben érdekeik teljesen azonosak s igy a két ország közötti összetartás szorosabb és szilárdabb, mint bármikor.

Pál jugoszláv hereeg a külügyminiszter társaságában Bukarestből Aradmegyébe utazik, ahol vadászatokon vesz részt, majd vissza tér Belgrádba.

Bombát dobtak Bacsinszky ruszin miniszter lakásába

Varsó, nov. 5. A Lengyel Távirati Iroda jelenti Ungvárról:

Bercen ruszin községben véres események játszódtak le. A ruszin lakosság összetüzött a cseh csendőrséggel és egy cseh csendőrt meg öltek. A csendőrségnek az adott ürügyet a lakosság megtámadására, hogy az magyar nemzetiszinü kokárdákat viselt. A segitségül hivott cseh katonai különitmény tüzelt a tömegre.

Az elmult éjszaka folyamán eddig ismeretlen tettesek bombát dobtak Bacsinszky miniszter ungvári miniszter lakásába. A bomba betörte ugyan az ablakokat, de nem robbant fel.

Látta-e már?
a modernül átalakitott
Tóth cukrászdát?
Kossuth ucca, a szinházzal szemben.
Nagyszerü készitmények! Kitünő hangulat!

Hogyan sikerült

Egyszerű emberek érdekes vallomásai arról, hogy hogyan sikerült álláshoz jutni, férjhez menni, feltünni, hirre tenni szert és meggazdagodni.

A legérdekesebb titkok néha a legegyszerübb emberek külsői mögé rejtőznek. A közelmultban felismerte ezt az angol rádió, amikor külön órát iktatott műsorába azon célból, hogy fiatal asszonyok, pár hetes házasok elmondják, hogyan ismerték meg férjüket s hogyan sikerült házasságot kötniük? Állitólag az angol rádió legnépszerübb órája lett ez. A hallgatók kérték, hogy hetenként többször is iktassák be a műsorba ezeket az önvallomásokat. Több menyasszony pedig levelet irt a rádióhoz és azt kérte, feltétlenül szólaltassák meg őt a mikrofon előtt. Az egyik menyasszony pláne azt a kérést terjesztette elő, hogy ő lehetőség szerint már a lakodalom napján tehessen vallomást a rádióba.

Az egészben van valami mélyen jellemző a mai emberre, korunk érdekes tipusaira, akik a legnagyobb végletekből tevődnek össze. S ha annyi hazugság, önáltatás és mások általtása még nem hangzott el, mint napjainkban és ugyanakkor még soha annyira mohón nem szomjaztak az emberek önvallomásokra, az igazság kiméletlen kimondására, mint ebben az időben. Ezekből az önvallomásokból gyüjtünk csokorba itt néhány sorozatot. Egyszerű, mindennapi emberek mondják el benne a névtelenség homályába burkolózva, de éppen ezért kiméletlenül őszintén, brutálisan igaz szókimondással titkaikat. Elbeszélik, hogyan és miért sikerült nekik az, ami másnak nem sikerült... Tóth Péter elmondja, hogyan jutott ő állásba, mikor annak az osztálynak fiai közül, amelyikkel együtt maturált, még ma is 45-en állásnélkül, munkaalkalom nélkül lézengenek... Pap Kató elbeszéli, miért ment férjhez ő, amikor pedig korosztályából ezrek maradtak pártában. Azokat a furcsa véletleneket, tanulságos apróságokat mondják el, amelyek döntő beleszólással vannak egy existencia kialakulásába.

Groteszkül furcsa annak a fiatalembernek története, aki egyik nagyvállalatnak 320 pengő fizetést élvező tisztviselője. Mosolyogva beszéli el álláshoz jutásának történetét.

— Akkor már — mondja — másfél éve voltam munka nélkül érettségi után. Ez nálam többet jelentett, mint sok társamnál 4—5 esztendő, mert én nem kaptam otthon sem támogatást. Éhezve, kinlódva vergődtem egyik helyről a másikra s igy jutottam el ahhoz a nagyvállalathoz, ahol most alkalmazásban vagyok.

— Mikor megmondtam, hogy állást akarok, már a szolga kidobott. Másnap újra jelentkeztem, ekkor csak annyi volt a különbség, hogy a titkár dobott ki. Két hétig ólálkodtam a vállalat épületénél, míg egyszer megpillantottam az igazgatót. Utána szaladtam.

— Méltóságos uram... — kértem.

Visszafordult szórakozottan, aztán csak ennyit mondott:

— Azonnal fiacskám... most sietnem kell az igazgatósági ülésre... foglalj addig helyet talán a szobámban, aztán ha majd visszajöttem.

Vigasztalanul mentem vissza, hiszen azt mondanom sem kell, hogy ha az igazgató szobája felé közeledtem volna, harmadszor is kidobnak. Végső elkeseredésemben elhatároztam, hogy éhségsztrájkba kezdek. Megtudtam az igazgató lakásának címét, oda mentem és leültem a küszöbre... Ott ültem egy napig, két napig... Többször elzavartak, de én csak visszaültem... Ötödik nap elájultam az éhségtől s akkor elvittek a mentők a kórházba... Mikor kikerültem ismét visszaültem. Végül az igazgató feleségének feltüntem, behivatott az inassal, kikérdezett, szörnyüködött, sajnált és beprotezsált. Könyörületből vettek fel, de előrehaladásom már azért volt, mert használhatónak találtak... Ez az álláshoz jutásom története.

NAGYPAPA és PAPA
egy életen át beszéltek a
Vigszínpadról!
Ön se mulassza el megnézni
KEDDEN
a Csokonai-Szinházban!

Hároméves fiatalaszony és egy ennivalóan édes, kövér kis gyermek anyja. Az egész nő még 21 éves... és már is megcsinálta a világ legszebb karrierjét: anya lett. Elkomolyodva kezdi elbeszélni férjhezmenése történetét:

— Az egész azon mult, hogy egy estén elmentem szüleimmel egy távoli rokonunkhoz, egy rettenetesen unalmas helyre, ahova máskülönben soha nem mentem el. Ott találtam a későbbi férjemet, akivel kedvesen elbeszélgettünk. Két hét mulva egészen véletlenül összetalálkoztunk és hazakisért. Valami egészen indokolatlan bizalmasság alakult ki köztünk és ő meglepő őszinteséggel feltárta, hogy nem bír álláshoz jutni, én viszont hasonló őszinteséggel elmondtam, hogy hárman vagyunk otthon leányok, én vagyok a legnagyobb és nem bánnák már, ha férjhez mennék. Ettől kezdve gyakran találkoztunk... összemelegedtünk és mikor egy év mulva állást kapott, feleségül vett. Otthon csak akkor szóltunk róla, mikor a szülői beleegyezést kellett aláíratnunk, mert én még kiskorú voltam. Soha olyan szívesen nem irtak még alá semminek, mint ennek az irásnak... Én pedig férjhez mentem, egészen véletlenül, csak azért, mert egy este, valami megmagyarázhatatlan rögeszme folytán elmentem Linka nénihez, akihez soha nem vágytam elmenni s máskor erőszakkal sem tudtak a szüleim elcipelni.

Egyelőre két kis történet arról, hogy hogyan lehet a mai korban álláshoz és férjhez jutni... A többit legközelebb.

(?)

1100/1938. aü. sz. **HIRDETMÉNY.** Felhivja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszedési körből, vagyis vidékről, akár tengelyen, akár vasúton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, szeszesitalneműek (pálinka, likör, tiszta-szesz, egyéb égetett szeszesitalneműek és folyadékok), hús, szalonna, háj, stb. — az alább megjelölt módon jelentse be. — Mindenki, aki bort két litert meghaladó, de 25 literen aluli, sőrt két litert meghaladó, de 25 literen aluli, szeszesitalneműeket egy litert meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasúton, vagy tengelyen, kézi-, vagy személy-podgyászként a város területére behoz, tartozik a behozott adótárgy nevét, mennyiségét az illető helybeli vasuti állomáson, illetve a vámsorompóknál a bejelentések átvételére jogosított közegeknél a behozatallal egyidejüleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiség után a törvényesen megállapitott fogyasztási adót ugyancsak a fentemlitett közegeknél, a közegek által kiállitott hivatalos nyugta (fogyasztási adó bárca) ellenében azonnal megfizetni. Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adó köteles cikkeket vasúton, vagy tengelyen, kézi- vagy személy-podgyászként 25 literen, illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozatalkor azonnal köteles azt a vasuti állomáson kirendelt fogyasztási adó ellenőrző közeg, illetve a behozatali útvonalokon felállitott vámsorompók kezelői elé állitani s ezen felül a behozott adótárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozataltól számitott 24 órán belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatali udvar, földszint) bejelenteni. A posta csomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkek a postai kézbesitéstől számitott 24 órán belül ugyanitt szintén bejelentendők. — Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen, vagy gyalogosan csak a sorompóházakkal ellátott nyilvános utakon szabad a város területére behozni s hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknek a sorompóházakkal el nem látott utakon történt szállitása, valamint a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, melynek során a mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a megrövidített, vagy megrövidités veszélyének kitett fogyasztási adó illetve adópótlék négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik. Városi adóhivatal.

x Nagy kedvezménnyel válthat szinházi füzet szelvényt a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

Körlevelet, levelezőlapot
olcsón, gyorsan, ízlésesen készit
Lapunk nyomdája
Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó rt.
József k. herceg-u. 1.
Bika-bérház

x Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes füzetszelvényt vált a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

A frontharcos jelvény reklámcélokra nem használható fel

A frontharcos törvény kimondja, hogy üzleti célokra a frontharcos jelvény felhasználása tilos.

Figyelmeztetjük az iparosokat, hogy amennyiben kirakataikban frontharcosjelvényeket helyeztek volna el, azokat távolítsák el, mert különben kihágási eljárás indulhat ellenük és büntetésnek tennék ki magukat.

x Az olcsónál is olcsóbban járhat szinházba, aki kedvezményes szelvény füzetet vált a szinház földszinti titkári irodájában.

Pazar választék

Feltünő olcsó ár

nézze meg kirakatainkat

Csillag Testvérek

Piac és Simonffy utca sarok.

A Dóczi intézet minden osztályát gyönyörüen feldiszitették a lányok a Felvidék visszanyerése napján

A Dóczi leánynevelő intézet hazafias szellemű növendékei szombaton délelőtt lélekemelően szép cselekedetet vittek véghez. Anélkül, hogy valaki őket erre felkérte és ösztönözte volna, minden osztály külön, a maga elhatározásából feldíszítette a saját tantermét. Mindegyik megérdemelné, hogy külön is írjunk róla, sőt valamennyit lefényképezzük és az utókor számára megörökítsük. Sajnos erre kevés a hely. Igy csak a sok közül a két legszebbről emlékezünk meg, amely termekben még a növedékek eltávozása után is épen maradt minden díszítés.

A tanítónőképző IV. osztályában a tanári katedrával szemközti falon Horthy Miklós kormányzó és feleségének arcképeit helyezték el, körülvették piros-fehér-zöld kreppapírból készített girlanddal, amivel különben az egész termet átfonták.

A táblákra saját terveik alapján rajzokat készítettek. Nagymagyarország térképét dicsfény veszi körül, a sarkokban pedig színes krétarajzzal nagyon ügyes és tehetséges rajzoló magyar virágot, pipacsot és búzavirágcsokrot alkotott. Berajzolták az új Csonkamagyarország térképét is, a visszanyert területket zöld mezőben tüntették fel, rajta kis zászlókkal jelölték a magyar városokat.

Az alsó táblán egy falusi kép és a fenyveserdő hegyes tájképe találkoznak, szimbolikusan a magyar falut és hegyet ábrázoló kis leányok kezet fognak.

Még egy álló táblán is dolgoztak. Felíratként ezek a szavak ékesednek: »Isten áldd meg a magyart!«

Amellett a szorgos és gyöngéd kezek a tanári katedrát, az összes iskolai padokat virágdísszel borították el, nagyon sok nemzeti zászlót helyeztek a falra, táblára, mindenütt a krepp papírból készített háromszínű szalag fut körül.

Valósággal megható, hogy a falakon az új városok neveit hordó táblákra az illető városból való fényképeket helyeztek el. Kassa, Ungvár, Munkács, Ipolyság, Rozsnyó, Rimaszombat, mindegyik felett két nemzetiszínű zászlócska, ellenben a Pozsony és Nyitra ábrázoló tábla és fénykép fekete gyászkeretben függ a kormányzói pár arcképei mellett, mintegy annak jeléül, hogy ma még gyászolunk ezekért a városokért, de hisszük, hogy ezeket is visszaharcoljuk. A kormányzói pár arcképei alatt ezt a felírást helyezték el papírból kivágott betűkkel: »Hiszek Magyarország feltámadásában!«

Hasonlóképen gyönyörű az I. liceum osztály, melynek tanulói virágokból rakták ki Nagymagyarország térképét, közepére Horthy Miklós nagy arcképét helyezték, alá pedig azt a felírást rajzolták fel: »Közös magyar—lengyel határt akarunk! Élni fogunk, mert élni akarunk!«

Az iskolai tolótáblán is művészi rajzok díszlenek. Magyaros motivumú virágcsokrok színes rajzai és ez a felírás:

»Nem veszhet el Magyarország, sohasem, sohasem, védelmezi, nem engedi az Isten.« A másik táblán: »Hiszek Magyarország feltámadásában« felirat alatt tökéletes rajzban Nagymagyarország térképe látható, rajta hatalmas kettős apostoli kereszt emelkedik a zöld hármashalomból, amely mellett egy magyaros ruhájú leány és fiú imádkoznak. A hármashalom alján ez a szó: »Nyitra« van felrajzolva. Majdnem minden teremben elhelyezték Mussolini és a lengyel államférfiak arcképeit is.

Amíg ilyen leányaink vannak, akik ennyi invenciót és finomságot, kifejező erőt visznek bele a magyar »teljes« feltámadás gondolatába, addig nem kell félnünk a jövőtől. Minden dicséret és elismerés illeti nemcsak a növendékeket, hanem a tanártestületet is, melynek szellemét tükrözik vissza mindig a tanítványok fogékony seregei.

—=—

Debrecenfalva a Kárpátok bércein

Debrecen első volt már a világháboru idején a Felvidék megsegítésében

Beszámoltunk arról, hogy a **Gyarmathy asztaltársaság** tagjainak adományából 14 szép nemzeti lobogót vásároltak azzal az elhatározással, hogy a nemzeti zászlókat a felszabaduló Felvidékre küldik. Kimondotta az asztaltársaság azt is, hogy

a zászlókat — ha felszabadul — Debrecenfalva lakói kapják meg. Az ő házaikat díszítse 20 eszendő után először a Debrecenben készült nemzeti lobogó.

Annak az elhatározásnak, hogy miért éppen Debrecenfalva kapja meg a nemzeti lobogókat, az az indító oka, hogy a falut jórészt a debreceni hazafias polgárság és a város adományából építették fel. A Kárpátok bércei között épült új falunak azért adták a Debrecenfalva elnevezést is.

A világháború vérzivataros éveiben az orosz túlerő áttört a Kárpátok útján és pusztítva haladt előre, hogy lezuduljon az Alföldre. Irtózatos küzdelem kezdődött a Kárpátok bércein a betört orosz hadsereggel és sikerült is hős katonáinknak visszaverni az ellenséget és megtisztítani a magyar földet az ellenségtől.

A magyar honvédek vitézsége csodát tett, leseperte a Kárpátokról az orosz túlerőt. Az ellenség kivonulása után rombadőlt falvak jelezték a szörnyű küzdelem helyét

és bizonyították a betört hadsereg katonáinak kegyetlenségét pusztító dühét.

Az elpusztított terület lakóinak megsegítésére a hivatalos szerveken kívül elsőnek Debrecen népe indított akciót. **Than** Gyula főszerkesztő kiadta a jelszót: Adakozni kell, hogy felépítsünk egy elpusztított falut és legyen annak neve: Debrecenfalva.

Márk Endre Debrecen akkori polgármestere teljes szívvel, lélekkel a mozgalom élére állt és a város hozzájárulásán kívül a hazafias polgárság részéről is gyült az adomány a falu megépítésére. Előadásokat rendeztek,

melyeknek minden bevételét Debrecenfalva javára írták. Nem elégedtek meg azzal, hogy csak a debreceniektől gyüjtsenek a nemes célra, hanem az egész megyét bekapcsolták olyan módon, hogy sorra járták a hajdusági városokat, községeket és ilyen módon sikerült is rövid idő alatt összeszedni annyi pénzt, hogy a falu építéséhez hozzá kezdhettek.

Zboró környékén szemelték ki azt a falut, melyet teljesen elpusztítottak a harcok során. Kimondották, hogy a kis falut megépítik, de olyan módon, hogy ez minta falu legyen, egészséges és szilárd épitményekkel, minden ház teljes felszereléssel, gazdasági épületekkel.

A nagyobb összeget adakozók nevét megörökítették, olyan módon, hogy a felépült falu házaiból egyet a nevéről neveztek el. Többen vállalták egy teljes ház felépítését és így a Kárpátokban épült házacskák debreceni polgárok neveit hirdetve tettek bizonyságot arról, hogy

Debrecen polgárai elől járnak jó példával az egész ország számára.

Márk Endre polgármester nevét is egy ház homlokzatán lehetett olvasni. Az ő nagy agilitása és **Than** Gyula fáradhatatlan szervező ereje tette lehetővé, hogy gróf **Tisza** Istvánnak az ország miniszterelnökének büszkén jelenthették, hogy egy új faluval ajándékozták meg az országot. Gróf **Tisza** Istvánt, akinek **Márk** Endre jelentette a sikerrel lezárt akciót, könnyes lett a szeme a meghatottságtól. Természetes, hogy ezek után a falu megépítése semmiféle akadályba nem ütközött. Gyorsan haladt a munka és Márk Endre

a faluépítő bizottság több tagjával a helyszinen ellenőrizték többször a munkát.

Az elkészült tiszta szép házakat és a házak uj felszerelését nagy ünnepség keretében adták át a földönfutóvá tett, de a debreceniek jószíve által házhoz juttatott embereknek.

Márk Endre a faluépítéssel kapcsolatban elmondotta, hogy úgy emlékszik, hogy 49 gazdának építettek házat, gazdasági épületeket és megkapták mindazt a felszerelést, melynek munkájuk végzéséhez szükségük volt.

A falu népe számára szép iskolát is épitettek tágas tanteremmel és kényelmes tanitói lakással.

Márk Endre elmondotta azt is, hogy az új házak ajándékozásánál nem csak magyarok kaptak, hanem azok is, akik abban a faluban éltek és nemzetiséghez tartoztak. Debrecenfalva uj házaiból részesültek rutének is és ez is bizonyíték a cseh hazugsgokkal szemben. A falu olyan szép volt, házai olyan tágasak, egészségesek, berendezése annyira célszerű, hogy messze környéken nem lehetett még hasonló házakat sem találni.

Nemesak a falu megépítése sikerült, hanem sikerült megvalósitani a mintafalut is a Kárpátokban.

Ez a falu ma is megvan a Kárpátokban, de már nem Debrecenfalvának nevezik és sajnos nem került most vissza az anyaországhoz. De ami késik, nem mulik. A debreceni zászlók most más felvidéki helységbe kerülnek, de hisszük, hogy egykor Debrecenfalván is magyar nemzeti zászló leng . . .

— **SZÉKELY, GYÖRI és MORVAI úriszabósága elismert, Ferenc József út 67.**

Mindig elegáns lesz, ha téli kosztümjét és kabátját valamint angol ruháit Fábián női szalonba készitteti! Péterfia u. 19.

Szebbnél szebbek,

jobbnál jobbak rádióim, csiliárjaim, gramofon és lemez ujdonságaim. Villamos cikkek szerelések, javítások.

Nánássy Lajos

Piac utca 85. szám

(Menetjegyirodval szemben) **(Menetjegyirodval szemben)**

A katonai szellemtől áthatott magyar társadalom

»Erős nemzeti érzéstől fűtött és katonai szellemtől átitatott társadalomra van szükség! Katonai szellemnek pedig magva a hadsereg, melyre minden áldozatot meg kell hoznunk!« — hangzott a kormányelnöki szózat.

A nemzeti érzésnek legfőbb őre, ideális lelkű hordozója mindenkor és minden államban a hadsereg. Ezért a mai időkben — amikor mindenütt a nacionalizmus gondolata diadalmaskodik — különleges pártfogolást, szeretetteljes gondoskodást igényel a hadsereg.

Hazánkban hosszú ideig nem volt szabad a honvédelem kérdéseivel, annak lényegével oly mértékben foglalkozni, mint ahogy az egy nemzetnél, amely jövőjére féltékenyen őrködik, hadseregére büszke és emellett súlyos nemzetközi problémák megoldásán fáradozik nemzeti jövőjének biztos felépítése érdekében, szükséges lett volna. Ezért a nagyvárosi intellektuellek köreiben az álpacifizmus, a defetizmus és a gerincnélküli világpolgárság ködös elmélete tért hódíthatott.

A mostani dinamikus fejlődéssel bekövetkező új korszak hajnalán irtsunk ki magunkból minden ál-békebarát jelszót, minden úgynevezett pacifizmust: Félre most a kishitűséggel, a gyáva meghunyászkodással, a reménytelen filiszteusi tömeghisztériával!

Az erősnek áll a világ ma! Csak az erős, a jól felkészült, céljai érdekében minden áldozatra kész nemzetnek világít a siker csillaga! Ingyen nem adott semmit eddig sem és ezután sem fog semmit sem adni a történelem!

A nemzetnek katonára van szüksége! Sok katonára!

Katonákra a hadseregben, de katonásan gondolkodó, katonai szellemben nevelt és katonai lelkesedéssel átitatott hazafiakra az irodákban, hivatalokban, üzletekben, gyárakban egyaránt! Tanuljunk az istenáldott magyar föld keményöklű művelőitől, szerény fehérfalú házikós községek, tanyák lelkes magyarjaitól! Szó nélkül tették le otthon az ásót, kapát és lelkes nótaszóval vonultak be, késedelem nélkül a zászlók alá a legfelsőbb Hadúr hívó szavára!

Sok-sok katonára van szükség, sok-sok jó katonát pedig csak olyan nemzet tud kiállítani, amelyben széles rétegekben él, lángol a hazaszeretet és ezt a hazaszeretetet tettrekész, katonás gondolkozású új és új nemzedékek felnövekedése táplálja!

Ha katonai szellemű erőteljes nacionalista irányzatot akarunk, akkor neveljük nagyra a nemzet minden egyes fiában és lányában a katonás erényeket: igazságszeretetet, nyílt és határozott gondolkodásmódot, tettrekészséget, egyenes, biztos fellépést.

Küldjük fiainkat örömmel a zászlók alá. Lelkesedéssel szolgáljon minden magyar annyi időt a honvédségben, amennyire a hazának szüksége van! Ne csak kötelességének, de élete legszebb idejének tartsa ezt mindenki! Erre készítsük elő fiainkat, erre neveljük leányainkat, asszonyainkat, hogy buzdító, szerető honleányi lélekkel serkentsék hozzátartozóikat a szent hazafiúi kötelesség szíves teljesítésére! A hadsereg a nagy nemzetnevelő tényező! A hadseregnél igazi férfias munkában eltöltött idő alatt válik igazi férfivá a legénykc.

Ezzel a lélekkel, ezzel a hittel haladjunk a katonás nemzet céljai felé!

Értesítés!

Van szerencsénk értesíteni a „TAKARÉKOSSÁG" RT mt. vásárlóközönségét, hogy cégeink sorába belépett

Tóthfalussy Géza

bőröndös, bőrdiszmü és utazási cikkek szaküzlete

Ferenc József-ut (Piacu.) 40. uj „Hangya" palota.

Uj cégünk kiszolgálását már meg is kezdte és dusan felszerelt gyönyörü árukészletét, melynek jó része saját üzemének elismert elsőrendü készitménye, a legelőzékenyebb kiszolgálás mellett solid, szigoruan szabott árakon bocsátja a „TAKARÉKOSSÁG" mt. vásárlóközönségének rendelkezésére, Uj cégünket, melynek jóhirneve országosan ismert, mt. vásárlóközönségünk nb. figyelmébe ajánljuk.

Üzem! Cegléd ucca 7. szám

alatt, ahol redikülök, bőröndök, aktatáskák, orvosi müszertáskák, pénzrárcák és utazási cikkek készülnek. Bevásárlások „TAKARÉKOSSÁG" könyvecskékkel természetesen itt is eszközölhetők

A Vásáry-féle sajtóperek epilógusa

Békés elintézés a Felvidék felszabadulása örömére.

Vásáry József több rendbeli feljelentést tett Benyovszky László hirlapiró ellen, mert a Marschalkó Lajos vádlott ellen a budapesti kir. törvényszék által Debrecenben megtartott sajtórágalmazási ügyben a valósággnak meg nem felelő sajtótudósításokat közölt le.

A mai napra tüzte ki a kir. törvényszék Tokay tanácsa a négy egyesitett tárgyalást.

A tanácselnök felhivást intézett a felekhez, hogy nem-e lehetne a felszabadulás mai napjának örömére az ügyet békességesen elintézni, amire Vásáry József ügyvédje a békés elintézésre késznek nyilatkozott. Sőt felajánlotta a megállapitandó költség egyharmadát további felajánlásként, 70 pengőt az Ügyvédi Kamara „Magyar a magyarért" akciója javára.

A békés megoldás ezek után létre is jött és annak folytán Benyovszky László a következő nyilatkozatot adta:

„Nyilatkozat.

Vásáry József felsőházi tag sérelmére Marschalkó Lajos vádlott ellen inditott sajtórágalmazási ügyben a debreceni kir. törvényszéken a budapesti kir. törvényszék tanácsa 1937 április havában több napon át tárgyalást tartott. A tárgyalásokról az 1937 április 30. és május 1-i tudósitásokban számoltam be és pedig oly módon, hogy a tudósitások nem felelnek meg a hű közlés szellemének és alkalmasak voltak arra, hogy Vásáry Józsefet, Vásáry Gábort és Balogh Sándort a tárgyalásokon elhangzottakkal szemben kedvezőtlen szinben tüntesse fel.

Őszinte sajnálatomat fejezem ki ezek után Vásáry József, Vásáry Gábor és volt számtartójuk, Balogh Sándorral szemben azért, mert a tárgyalásokon elhangzottakat nem hiv szellemben és igazán közöltem.

Debrecen, 1938 november hó 5.

Benyovszky László hirlapiró."

A nyilatkozat feolvasása után Vásáry József képviselője visszavonta a feljelentést és ezek után az ügy végleges befejezést nyert.

Kétaknás kályhák,

zománcozott tűzhelyek nagy választékban

Tóth Gyula vasüzletében

olcsón beszerezhetők.

Az élelmes cigánypurdé

A debreceni itélőtábla folyosóján történt meg a következő eset. Megirni érdemes, mert igen jellemző. Az egyik fiatal debreceni ügyvéd védence volt egy cigányasszony, akit nyolc hónapra ítéltek el lopás miatt. Az asszony a táblától remélte, hogy megszabadítja a súlyos ítélettől. Ügyvédjének ígérte, hogyha felmentő lesz az ítélet, azonnal fizet. Az ítélet felmentő volt és a cigányasszony férje a folyosón azonnal átadott az ügyvédnek nagy hálálkodással 45 pengőt. Az ügyvédet meglepte a gyors fizetés, de a következő percben még nagyobb lett a meglepetése. A cigány házaspár kis fiacskája eléje perdült és könyörögve kérte:

— Csak két fillért tessék adni!

A kérés módja, a kísérő mozdulat bizonyította, hogy gyakorlott kis koldus.

A fiatal ügyvéd csodálkozó pillantást vetett az apára, aki az előbb adta át nagy örömmel a 45 pengőt, de az apa arcán látta, hogy szerinte nincs ok a csodálkozásra: rendjén van a dolog.

Az ügyvéd erre elővette a pénztárcáját és az élelmes purdénak a kért két fillér helyett tíz fillért adott.

Takarékos,
ha az ARANY BIKA családi ebédjét hozatja.
P. 1·50.

Az árdrágitások és visszaélések szigoru megtorlása

Vitéz Berényi István felszólalása, Mező Sándor ügyészségi elnök és Lossonczy István főispán válasza a közigazgatási bizottságban.

Lám Dezső h. főkapitány a városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén beszámolt a mult havi közrendészeti viszonyokról.

A jelentéshez vitéz *Berényi István* tábornok szólalt fel és többek között a következőket mondta:

— A Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban a háború szele csak érintett bennünket és máris megjelentek a színen Debrecenben is az árdrágítók, akik a legszükségesebb élelmiszerek árát is megdrágították. Amikor a magyarság a Felvidék visszacsatolásáért remegett, amikor az egész magyar társadalomnak mindenre elkészülten kellett volna a végzet szemébe nézni, akkor ezek a lelketlen kufárok nemcsak láncoltak a legszükségesebb élelmiszerekkel, hanem nyugtalanságot szítottak, amikor országos érdek és sorsdöntő magyar érdek volt, hogy az országban rend és nyugalom legyen.

— A hazafias magyar társadalom nagy megnyugvással veszi azokat az ítéleteket, amelyekkel a magyar bíróság ezeket az árdrágítókat sujtja, különösen megnyugvással veszi, hogy minden esetben a bíróság az iparjogosítványt is elvonja és több évre a közélelmezés és közszükségleti cikkek árusításától eltiltja.

— A keresztyén erkölcsök az egyszerű és közönséges árdrágításokat is becstelen és hazafiatlan dolognak tartják, de az egyszerű és közönséges árdrágítások szinte eltörpülnek Auspitz József árdrágítási esete mellett, aki a légoltalomnál nélkülözhetetlen klórmész árát nemcsak 50 százalékkal megdrágította, hanem idegen anyagok hozzákeverésével légoltalomra használhatatlanná tette és tette ezt ez a lelkiismeretlen ember akkor, amikor Debreceni légi támadás veszélyének volt kitéve s a hatóságok és a társadalom mindent elkövettek, hogy mentesítsék az emberáldozatoktól a társadalom aprajánagyját, amit egy ilyen légi támadás követel.

— Meg vagyok győződve, hogy a polgári bíróság elrettentő szigorúsággal fog lesujtani. Itt nem egyszerű árdrágítási esettel állunk szemben, hanem az emberi szolidaritásnak nagy hiányával. Azt a tiszteletteljes kérést intézem a mélyen tisztelt helyettes főkapitány úrhoz, vizsgáltassa felül ennek a kereskedőnek állampolgársági okmányait és ha a legkisebb törvényes lehetőség áll fenn és a tartózkodási engedélyét meg lehet vonni, erre vonatkozólag az intézkedést megtenni szíveskedjék.

Mező Sándor ügyészségi elnök nyomban válaszolt és a következőket mondotta: Vitéz Berényi István tábornok úr felszólalására bátor vagyok tisztelettel megjegyezni, hogy ebben az esetben, mint általában az árdrágítások eseteiben, *a debreceni királyi ügyészség karöltve a rendőrséggel a legszigorúbb eljárást tette és teszi folyamatba és ezeknek az ügyeknek a leggyorsabban való elintézését tesszük lehetővé*, úgyannyira, hogy Auspitz esetében — aki letartóztatásban van — 9-én már a tárgyalást is megtartják és nem kétlem, hogy a debreceni törvényszék uzsorabirósága méltó ítélettel sujtja ezt az embert és már a főtárgyaláson állampolgársági okmányai — ha a törvény ezt megengedi — felülvizsgáltatnak és a törvényszék arra vonatkozólag az intézkedéseket megteszi.

Lossonczy István főispán: Az árdrágítással kapcsolatban van szerencsém bejelenteni, hogy a m. kir. árkormánybiztosság kiküldöttje: dr Tóth József itt működik a városházán körülbelül másfél hónapja és minden alkalommal, amikor tudomásunkra jut ilyen eset, részint tapasztalatból, részint bejelentés folytán minden ügyben a legszigorúbban eljárok és kérem is a közigazgatási bizottságot, minden ilyen dolgot szíveskedjék tudomásomra hozni, hogy az eljárást megindíthassam. Ami a bakancsok ügyét illeti, közlöm, hogy ebben az ügyben magam is eljártam a honvédelmi miniszteriumnál, mivel lehetetlennek tartottam, hogy *bárki is a mai világban nyerészkedni próbáljon és a felületes átvételre építsen.*

A bizottság ezek után a h. főkapitány jelentését tudomásul vette.

Régi rádióját ujjá varázsolja
Földes Sándor
cég Püspöki palota

Mit kapunk vissza gazdasági értékben

A jövőben alig kell tüzifát behoznunk, cukorgyárakat, bányákat kaptunk vissza

A visszacsatolt Felvidék gazdasági kincseinek jelentősége még nem áll teljesen tisztázottan a gazdasági körök előtt. Abban azonban már is mindenki megegyezik, hogy a mezőgazdaság, az ipar és pénzvilág szempontjából óriási jelentőséggel bír az értékes felvidéki területek visszacsatolása. Vállalkozási kedvben nincs is hiány a gazdasági életben és csak a határok pontos megvonását várja a magyar tőke, hogy a munkáskezeket sürgősen a termelés szolgálatába állítsa.

Hárommillió mázsa buzatermésre képes a Csallóköz

Egyik kiváló gazdasági szakemberünk a következőket mondotta a Magyarországhoz visszacsatolt felvidéki rész gazdasági értékével kapcsolatban:

— Mezőgazdaságilag is óriási jelentőségű, hogy visszakaptuk a Kis-Alföldet, amely a régi Magyarország egyik legjobban művelt területe volt. Általánosságban szólva a visszacsatolt területeknek sokkal jelentősebb a mezőgazdasági, mint ipari része. Ezt majd a számszerű adatok is igazolni fogják. Hozzá kell még fűznünk, hogy az ország szempontjából ezek nem passzív területek, a visszakerült Felvidék alsórésze teljesen önálló, sőt jó termés esetén még exportképes is. A Csallóközről elterjedt hírek szerint hárommillió mázsás búzatermésre számíthatunk jó termés esetén.

Alig kell tüzifát behoznunk

A visszacsatolt területek különösen fontosak az ország felállítása szempontjából. Hiszen két évtizede nyögi a magyar közgazdaság, hogy évente majdnem 120 millió pengő értékű fát kellett behoznunk. A visszacsatolt Felvidéken lombfaerdőségek sűrűn vannak, főleg tölgy és bükkfaerdők. Sőt Jólsva környékén még fenyőerdő is található és így talán már az idén sem kell a magyar gyermekek karácsonyfáját más elszakított területekről behozni. A lombfaerdők visszacsatolása pedig azt jelenti, hogy a tűzifaellátás szempontjából nem szorulunk a csehekre, vagy románokra.

Borvidék is...

A szőlőtermelés szempontjából újvidéket jelent számunkra Beregszász visszacsatolása. Beregszász vidékén 10—15.000 katasztrális holdra becsülhető terület van. E terület átlagtermése 200.000 hektoliter. A visszacsatolt területek fontosak azonban a magyar borértékesítés miatt is.

Vasérc és bazaltbányák

A gyáripar és nyersanyagellátás szempontjából rendkivül fontos a felvidéki vasérctelepek visszacsatolása. A rozsnyóvidéki vasérctelepek óriási jelentőségüek, hiszen ilyenmódon a felvidéki vasérctelepek egyharmada Magyarország tulajdonába kerül.

Az iparvállalatoknak pedig egész tömege tért vissza az anyaországhoz. Igy visszakerült négy cukorgyár: a tőketerebesi, a diószegi, a nagysurányi, és a szeredi cukorgyár. Nagy fontosságot tulajdonítanak ipari körökben a nagyszlabosi papírgyár visszacsatolásának s gazdasági körök szerint ismét Magyarországhoz kerül az újantalvölgyi és katalinhutai nagy üveggyár is. Nem kevésbé lényeges, hogy ismét mienk a korláti bazaltbánya, mely a városi uccák kikövezéséhez szolgáltat elegendő kőanyagot.

Beláthatatlan jelentőségel bír tehát gazdasági és ipari életünkre a visszacsatolt felvidéki részek kincses területe.

Értesités.

Értesitem a m. t. közönséget, hogy a volt

„Reviziós Étkezde“

vezetését átvettem. Biztositom a kedves vendégeimet, hogy minden igyekezetemmel azon leszek, hogy mennél jobban támogatásukat kiérdemelhessem.

Szives pártfogást kér TOMPA JÓZSEF.

10 PENGŐ EGY ÖL FA FELVÁGÁSA

Hűvösre fordult az idő, fűteni kell a lakást. Sajnos, évről-évre nehezebb a tüzelőanyag beszerzése. Ugy a városi, mint a kereskedők faraktáraiban igen magasak az árak, nagyon erős próbára teszik a középosztályhoz tartozó családok különben sem irigyelt helyzetét! Ez azonban a beszerzés nehézségének csak egyik része. Hátra van még a felvágatás kérdése. Tudjuk, nagyon jól, hogy amiből nagy a kereslet, az a megfelelő szezonban mindig drágább, mint egyébkor. Igy vagyunk a favágással is. Ősszel mindig többe került ez, mint az év más szakában. Amit azonban a favágófronton most tapasztalunk, azt nem lehet szó nélkül hagyni. Még 2—3 héttel ezelőtt egy öl hasábos fa felfűrészeléséért és felaprításáért 7, 7.50 P-t kértek, ma már 10 P-ért volnának hajlandók a favágók az elvégezni. »Megdrágult minden, tehát drágábban vagyunk kénytelenek dolgozni mi is!« Ez a csodálkozó munkaadó kifogására a felelet. Készek inkább pipázással tölteni az időt a »koplalóban,« de az általuk kimondott árból nem engednek, sőt azzal biztatnak, hogy lesz ez még 12, meg 14 P is. Ma ez a helyzet az egész városban. Szinte összebeszéltek, kartellbe léptek a favágók. És kiktől kérik ezt a magas munkabért? Főként azoktól a tisztviselő családoktól, akik ma lecsökkentett fizetésből élnek s akik különféle segélyakciókra készek sokszor utolsó filléreiket is odaadni.

A hatóság közbelépését kérjük! Ha a fa árát meg lehet szabni, akkor bizonyosan a favágói munkadíjat is meg lehet szabni. Ezt kérjük és várjuk az illetékes hatóságoktól.

Sok érdekelt tisztviselő család nevében:

Megbizott.

Ki gyujtogatott

Gyujtogatással és lopással vádolták Varkues József 33 éves hajdúbagosi földmüvest. A vád szerint Szabó András házából ellopott egy mázsa búzát és utána felgyujtotta a házat. Varkues a debreceni törvényszék elé került. Tagadta a gyujtogatás vádját, azt elismerte, hogy búzát vitt el, de a házat nem gyujtotta fel. A ház égett már abban az időben, mikor arra járt. A bíróság sok tanut hallgatott ki, a tanuk vallomásából sem lehetett megállapítani, hogy ki gyujtotta fel a házat. A bíróság felmentette a gyujtogatás vádja alól, csupán lopásban mondotta ki bűnösnek és *egyhónapi fogházra ítélték el.* Az ítélet jogerős.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda jelenti:

MA, VASÁRNAP DÉLUTÁN:

Ide gyere rózsám!

a magyar dal és magyar érzés operettje, Hamvay, Márkus, Szabó, Sugár, Halasy, Pogány stb. felléptével.

Vasárnap este és hétfőn:

Legyen úgy, mint régen volt!

Minden előadás mérsékelt helyárakkal!

Kedden este

Klasszikus operetteiklus: II. Bemutatószámba menő nagy előadásban:

Lehár-operett:

A Víg özvegy

UJ RENDEZÉS! UJ BETANULÁS! KORSZERŰ SZÖVEGKÖNYV! UJ DISZLETEK!

Hanna:

H. Neményi Lili

Danilo:

Márkus Lajos

Karnagy:

Virág Elemér

Díszletek: Molnár (Szeged) és **Ballon** (Budapest).

Játszák: SZABÓ ERNŐ, POGÁNY MARGIT, SUGÁR MISI, BÚZA IMRE, DÉGHY, BAKÓ BABA, KONDOR ILY, ZÁDOR, BÁLINT, KAMARÁS, HORVÁTH, ERŐS, SEPRÉNYI, KONDOR stb.

Táncok: Erős Pál.

Rendező:

Horváth Arpád

Bemutatjuk az új világtáncot, a **LAMBETH WALK**-ot hiteles formában!

Péntek estétől:

Jacot Des Combes Edit ruhatervezeket állít ki a színház buffet-jében.

A péntekre váltott jegyek érvényesek keddre, de azokat a pénztár készséggel be is cseréli. **Kedden:**

Prömierbérlet 5. szám.

—=—

Színes színházi filmkockák

A szinház heti müsorát

a Víg özvegy dominálja. A kedd esti bemutatón felesendülnek a Csokonai Színházban Lehár örökszép melódiái, azok a dalok, melyek 30 esztendőn keresztül mindig slágerek maradtak. Visszatér néhány estére a színház falai közé a boldog békeidők hangulata, zengő melódiája, aranyos romantikája. Visszajön 1908, amikor még nem volt háború, nem volt nehéz gazdasági helyzet és az operett, ez az azóta hanyatlásnak indult műfaj, virágkorát élte. Szépség és romantika ömlik el a Víg özvegy minden jelenetén s a darabot Horváth Árpád igazgató átdolgozása csodálatosan felfrissítette. Nyugodtan mandhatjuk, hogy a szövegkönyv így lett méltó a Lehármuzsikához.

A közönség kedvencei

szinte valamennyien ott vannak a Víg özvegy szereplői között. A főszerepekben H. Neményi Lili és Márkus Lajos alakítja minden idők legérdekesebbb s legromantikusabb operett-szerelmes párját. H. Neményi Lili egyike a magyar színpadok legkiválóbb Glavári Hannájának és Márkus Lajos bizonyára megismétli hat évvel ezelőtt elért hatalmas sikerét, amikor éppen ebben a szerepben, Daniló gróf alakításával lett egyesapásra a debreceni közönség kedvence... Búza, a pompás hangú tenorista mellett Szabó Ernő Kondor Ily, Bakó Baba, Déghy Piri, Sugár Misi, Horváth és szinte az operettegyüttes minden tagja pompás szerephez jut.

A rendezés

lesz azonban a legnagyobb meglepetése az előadásnak. Horváth Árpád igazgató tökéletes művészettel, rengeteg ötlettel, finom elgondolással állította színpadra a Víg özvegyet. Ez a kongeniális rendező munka méltó a darabhoz és méltó lesz ahhoz a szép, ünnepi estéhez, mely a Víg özvegy felújításán lesz a Csokonai Színházban.

Kedves

jelenség, hogy a színházi pénztárnál ahol már is erősen érdeklődött napok óta a közönség a Víg özvegy bemutatója iránt, egyremásra jelentkeznek mosolygós arcú idős bácsik s őszhajú asszonyok. Jegyet kérnek a Víg özvegy bemutató előadására és közben a 30 évvel ezelőtti bemutatóról beszélnek. Ezen az előadáson a Viljadallal, az »Ajk az ajkon« gyönyörűszép keringővel és más dalokkal sok őszbeborult hajú embernek egy darab kacagó múlt fog visszatérni.

Ragyogó

színpad várja a nézőket a *Víg özvegy* egyelőre tíz ensuite előadásra tervezett felújításán. Már maga a komplikált színpadépítés, Ballon Józsefnek, az elmúlt héten a fővárosból Debrecenbe utazott díszletfestőnek hét különböző díszlete szenzációszámba megy. A harmadik felvonás remekül megoldott orfeumtanyája, a pompás táncszámok, köztük a Kondor Ily és Erőss Pál által előadott legújabb tánc, a lambeth walk, Neményi Lili új és friss színekben pompázó Glavári Hannája, a kristálytiszta hangján felcsendülő gyönyörű Lehár melódiák, Virág F. Elemér karmester pompás dirigálása lesznek főattrakciói a *Víg özvegy* reprizének. Virág karmesternek egyébként kétszer is be kellett tanítania a zenekart, mert a bevonulásban résztvevő hajdúezred zenekart a berettyóújfalui zenészekkel cserélték ki.

Hogy milyen méretekben készül a színház a *Víg özvegy* kiállítására, arra jellemző e néhány szám: 85 kiló festékanyag, 11 kiló szeg és vas, 32 mázsát kitevő faanyag, 350 négyzetméter vadonatuj molino fogyott el a díszlethez. A keddi bemutató gongütéséig 370 munkaórát foglalkozott a darab színpadraállításával a műszaki és művészszemélyzet.

Kik kaptak épitési engedélyt

Molnár János Bethlen u. 46., trágyatartó. Sponer János Csap u. 27., ajtó kicserélés. özv. Áron Lajosné Könyök u. 1., homl. javítás. Tímár Társulat Hunyadi u. 1., átalakítás. Makranczi Géza Vass Pál u. 28. konyha, kerítés.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: ZENDAI FOGOLY, Ronald Colman. — **Világhiradó!** Előadások: 5-től.

Tóthfalussy Géza bőröndösmester üzletének ünnepélyes megnyitása

A debreceni iparostársadalom egyik igen értékes tagja, **Tóthfalussy** Géza bőröndösmester az új Hangya bérpalota egyik üzlethelyiségében megható ünnepség keretében nyitotta meg új üzletét. A megnyitáson **Lossonczy** főispánnal az élén a debreceni társadalom színe-java vett részt. Az ünnepségen többek között ott láttuk a MANSz részéről dr Terveyné méltógágos asszonyt,dr Balogh Gyula dr. Bögel József törvényhatósági bizottsági tagokat, tasnádi **Kardoss** Gyulát a debreceni Kereskedő Társulat képviseletében, **Galamb** Ferenc ipartestületi elnököt, **Engel** László igazgatót, dr. **Sajó** László ügyvédet a Takarékosság r. t. részéről és többen másokat.

Tóthfalussy Géza meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket és annak az örömének adott kifejezést, hogy ünnepi megnyitóján ilyen szép számmal jelentek meg, bár tudja, hogy ez nem csupán az ő személyének szól, hanem ez a kisiparos társadalom megbecsülését is jelenti.

— Azért hívtam Önöket ide, — mondotta — hogy megmutassam, hogy a kisiparos mit tud.

Köszöntő szavai után bemutatta az üzletének árukészletét, mely **úgy minőségben, mint kivitelben minden ízlést kielégítőek és a bőrdíszműipar legszebb példányai.** Különösen nagy sikert aratott a bemutatott **törhetetlen pehelykönnyű repülőbőrönd,** amelylyel úgy a Budapesti Nemzetközi Vásáron, mint a TIKÁV-on nagy sikert aratott. Egyébként, mint mondotta Lázár Andor orsz. gyül. képviselőnek is úgy megtetszett ez a bőrönd, hogy vásárolt is belőle.

Tóthfalussy Géza üdvözlő szavaira, valamint a megnyitási ünnepségre megérkezett főispánt, dr. **Balogh** Gyula üdvözölte a Baross Szövetség nevében és kérte, hogy mint régi Baross szövetségi tag a kisipart tőle telhetőleg támogassa. Ezután **Kardoss** Gyula kereskedőtársulati elnök üdvözölte Tóthfalussy Géza mestert, most már úgy is mint kereskedőt, mint iparost, s szép beszédben hívta fel figyelmét a becsületes kereskedelem irányelveire. Az uj üzlethez sok szerencsét kívánva buzdította s az új vállalkozás sikeréhez való reményét fejezte ki.

Galamb Ferenc ipartestületi elnök mondott még rövid beszédet és kérte Tóthfalussy mestert, hogy továbbra is maradjon megértő iparos társai mellett és érdeküket viselje ezután is szívén.

*

Tóthfalussy Géza előnyösen ismert a szakmában. **Húsz esztendeje dolgozik Debrecenben szorgalommal és becsülettel,** folytatva édesapjának és nagyapjának ugyanebben a szakmában megkezdett munkálatait, sőt fiait is üzletében foglalkoztatja, akik külföldön szerzett tudásukat is felhasználják édesapjuk üzletében. Egyébként több kiállításon vett részt és több éremmel lett kitüntetve. Szaktársai és embertársai szeretetét és ragaszkodását nemcsak becsületes munkájával érdemelte ki, hanem jólelkűségével és áldozatkészségével is. Most is, hogy üzletét megnyitotta, első heti forgalmának 3 százalékát adja a „Magyar a magyarért" nemes akcióra.

A vásárló közönség **legkényesebb igényét is kielégítheti üzletében, ahol dúsan felszerelt raktárt találunk** a bőrdíszműáru összes ágaiból és bátran mondhatjuk, hogy minden egyes darab egy iparművészeti remek.

Hogy a bemutatóról szóló beszámolónk teljes legyen meg kell emlékeznünk a csinos, modern berendezés tervezőjéről és készítőjéről **Kovács István** műasztalos mesterről (Szappanos utca 9.), ki mint kezdő és fiatalmester nagyszerüen oldotta meg a rábizott feladatot és ha megfigyeljük a munkáját, látszik rajta a gondosság biztos vonalvezetése mellett az ízlés és a finomság, mely ezt a munkát a műbútorok közé sorozza. Szívből örülünk, hogy egy fiatal tehetséges mestert ismertünk meg, ki már tanuló korában részt vett kiállításon és ezüst érmet nyert. Gyakorlatait hírneves műhelyekben szerezte. Bátran ajánljuk olvasó közönségünknek, mert megrendelésével szép és jó munkát kap első árban.

Uj iparigazolványt kell váltania az iparosnak, ha társat vesz maga mellé

Ismeretes, hogy a miniszter az új iparigazolványoknak a hatóság által történő egyszerű kiadását felfüggesztette. Most egyelőre csak a miniszter engedélyezhet új iparigazolvány kiadást.

Ezzel szemben megtörtént, hogy iparosok társat vettek maguk mellé és ez a körülményt egyszerüen mint az ipar állagában történt változást bejelentették és a hatóság tudomásul vette.

Ennek az eljárásnak kíván gátat vetni az újabb miniszteri rendelet, amely utasítja az iparhatóságot arra, hogy ha egyéni cég társas céggé, tehát közkereseti társasággá alakul át, az új cég az iparát az egyén nevére kiállított iparigazolvány alapján nem folytathatja. Itt ugyanis nemcsak az ipar álladékában történő változásról van szó, hanem egészen új alakulatról. Ennek pedig az iparüzéshez új iparigazolványt kell szereznie.

Az ilyen iparigazolvány kéréseknél természetesen alkalmazni kell az 5850—1938. miniszterelnöki rendelet rendelkezéseit, vagyis a kérelmeket fel kell terjeszteni a miniszterhez.

A Felvidék visszacsatolásának megünneplésére november 10-én rendkivüli városi közgyülést tartanak

Lossonczy István főispán ünnepélyes nyilatkozata a közigazgatási bizottságban.

Debrecen város közigazgatási bizottsága Lossonczy István főispán elnöklésével szombaton délután a városháza tanácstermében ünnepélyes ülést tartott.

Lossonczy István főispán az megnyitása után nagyon szép beszédben emlékezett meg a nagy történelmi magyar eseményről, a felvidéki területek egy része felszabadulásáról. A főispán ezeket mondta:

— Meg kell emlékeznem egy olyan eseményről, amely a magyar életben sorsdöntő jelentőségü. Nincs magyar szem, amely a ma délelőtt tiz órakor megkonduló harangszóra szárazon maradt volna és nincs magyar szív, amelyben a magyar testvéri érzés ne lobogott volna fel, amikor honvédeink megkezdték a bevonulást a husz éven áta cseh martalócok által bitorolt, de mindenkor a magyar szent koronához tartozott Felvidékre. Kötelességünk volt, hogy Magyarország főméltóságu Kormányzójának és a miniszterelnöknek a törvényhatóság nevében ebből az alkalomból sürgönyöket küldjünk, amelyekben a történelmi esemény felett érzett örömünknek adunk kifejezést és egyuttal törhetetlen bizalmunkról és ragaszkodásunkról biztositjuk őket. Ugyancsak bejelenteni kivánom, hogy e rendkivüli esemény megünneplésére **tizedikén délelőtt fél 12 órakor rendkivüli közgyülést tartunk, amelynek egyetlen tárgya a Felvidék visszanyerése feletti örömünk kifejezése.** A felvidéki magyarság vezére, Jaross Andor mondotta tegnapi beszédében, hogy a befelé sirt könny és a befelé mondott ima mindig mélyebb hatást tesz. Én is annak az érzésemnek adok kifejezést, hogy nemcsak hangos szóval, tüntetésekkel, de **befelé mondott imával kell hálát adnunk a magyarok Istenének,** hogy ezt a nagy örömet megérnünk engedte és tovább imádkoznunk, hogy egy rövidesen eljövő időben ujra a Kárpátok bércein lenghessen a magyar lobogó.

A közigazgatási bizottság lelkes ünneplésben részesitette Lossonczy István főispánt.

A mozgó város

Kétezer család cserélt lakást Debrecenben november elején

A költözködésnek két főidőszaka van Debrecenben: a május és november. Ilyenkor megnépesednek a debreceni uccák: stárfszekerektől kezdve kisebb járművekig, felrakodva bútorokkal közlekednek s költöztetik a lakásváltoztatókat.

A költözködés általában a háborúutáni időkben öltött ilyen nagy arányokat Debrecenben. Nemcsak a város növekedő népességével áll ez összefüggésben, hanem a háború utáni ember nyugtalan, változtatni vágyó, folyton új után törekvő pszihéjével. Valami lázas nyugtalanság hajszolja az embereket s míg a régi időkben nem volt ritkaság, hogy egy család 25—30 évig lakott egy lakásban, addig napjainkban a másik végletbe estek az embrek s van rá példa, hogy egyes családok egy évben 3—4 esetben költözködnek. Van valami igazság abban a megjegyzésben, hogy aki nem mehet nyaralni a Rivierára, az fogja magát és elköltözik két uccával odább, hogy mégis valami változatosság bekövetkezzen életében.

A költözködési-láz az idén hágott csúcspontjára. Már májusban jóval meghaladta a lakásváltoztatók száma a másfélezret, az idén azonban az eddigi megállapitások szerint felül van az 1500-on s a hónap közben költözökkel eléri a 2000-et.

Nehéz a költözködés, mert drága a fuvar

Pedig soha a költözködés nem ütközött olyan nehézségekbe, mint az idén. Oka ennek főleg a megdrágult fuvar. Nincsenek lovak, szekerek s akik el tudják látni a szállitást, kitartják az árakat. Azonban a magas szállitási költség és kellemetlen őszi idő sem tudják visszatartani az embereket a tömeges hurcolkodástól.

A szekereken feltornyosulnak a bútorok, ahogy kocog a ló a vigasztalanul szitáló esőben. Olyanok az uccák, mintha a vándorlás kora elevenedne meg s egy nomád törzs keresne magának új hazát. Ez a vándorlás azonban néhány uccával odább, rendszerint véget ér. Frissen festett, mészszagú lakás fogadja az érkezőket, akik pár napig kiélik magukat a bútorok elhelyezése körül felmerülő új ötletekben. Négyszer-ötször átpakolják a szobát, rájönnek, hogy ha a szekrényt a sarokba helyezik, akkor sokkal tágasabbnak látszi a lakás. Másnap viszont az ágyaknak kell adni új elhelyezést s harmadnap abban állapodnak meg, hogy a tükröt, ha az ellenkező oldalra teszik, sokkal világosabb lesz a szoba. Mindez nem megy egész simán, a családtagok sokszor ellenkező véleményen vannak egymással, kicsit össze is perelnek, tanuul hivják a szomszéd lakókat, míg végre a negyedik napon megállapodnak abban, hogy minden úgy van jól, ahogy legelőször berakták. Ezt sürgősen vissza is helyezik, de mire ez megtörtént már meg is unták az új lakást s kijelentik, hogy csak tavaszodjon ki, utánanéznek végre egy rendes fészeknek.

Fixesek előnyben...

Talán éppen a nagy költözködési kedv okozza, hogy az előző évekkel szemben alig van kiadó lakás Debrecenben. Oka ennek természetesen az is, hogy az elmúlt négy-öt év alatt sokszáz kislakás épült a városban, ezzel szemben nagyobb bérházak nem épültek. A lakáskeresések is sok nehézségekbe ütköznek. Itt elsősorban fixes lakóknak adják ki a lakásokat, akiknél biztos a lakbér. Sajnos, még ma is sokhelyen nézik azt is, hogy a beköltöző lakónak ne legyen nagy családja.

Emelkedtek a lakbérek...

Ezzel szemben a lakbérek 20—25 százalékkal emelkedtek. Áll ez főleg az egy-két szobás lakásoknál, melyekben a kereslet is nagyobb. Aránylag négy-öt szobás lakás egészen olcsó a kislakások béréhez mérten. A sok nehézségek, a lakbérek emelkedése azonban, mint az eredmény mutatja, a lakbérek emelkedése azonban, mint az eredmény mutatja, nem csökkentette a költözködési kedvet s Debrecenben az utolsó két évtizedben nem költöztek annyian, mint 1938 novemberében.

A Női Felső Kereskedelmi Iskola felszabadulás ünnepélye

Tegnap délelőtt szép ünnepélyt rendezett a Női Felső Kereskedelmi Iskola. Megjelent az ünnepélyen *Gáspár Gyula* tanügyi tanácsos a főigazgatóság részéről, dr *Ratkóczy János* főtitkár a társulat képviseletében és *Révész Vilmos* igazgató vezetésével a teljes tanári kar.

Az ünnepély a Himnusszal kezdődött, majd dr *Sz. Rácz Imre* tanár méltatta a nagy nap eseményét. Beszédét »Istenért, Hazáért« kormányzói szavakkal kezdte, majd azt a pillanatot festette, mely most tízmillió magyar szívében él, lángol éppen a diadalmasan bevonuló honvédeink léptei nyomán. Majd megemlékezett az összetartásról és arról, hogy mindaz, aki még ezekben a nehéz napokban, szomorú időkben is széjjelhúzással szít magyar és magyar között, annak nincs jussa ehhez a földhöz, annak nincs helye ebben a hazában. Végezetül hangsúlyozta, hogy nem fejeződött be a nagy magyar szabadulás ezzel a mostani ünnepi hangulattal, sőt, most kezdődik és ebben a kezdődő munkában minden magyarnak ki kell vennie a részét.

Bákay Ilona, az önképzőkör ifjúsági elnöke, negyedéves növendék drámai erővel elevenítette meg Ábrányi Emil: »Mi a haza« cimü versét.

A nagyon szépen sikerült ünnepélyt a Szózat eléneklése zárta be.

— Rendeljen mérték után öltönyt, télikabátot, bundát, SZÉKELY, GYŐRI és MORVAI-nál.

Önálló családi bér-pénztárt létesitenek

A családi bérrendszer megvalósitása ügyében előrehaladott tárgyalások folynak az iparügyi minisztériumban. Elkészült a tervezet és az errevonatkozó törvényjavaslat közelesen a képviselőház elé kerül. A tervezet — mint értesülünk — elvetette mindazokat a megoldási módozatokat, amelyeket az előző hónapok folyamán e tárggyal kapcsolatban fölvetettek. Igy tehát elvetették azt a megoldást, hogy a családi bér adminisztrációját az Országos Társadalombiztosító Intézet végezze. Ugyancsak elvetették azt a javaslatot is, amely iparáganként akar külön szervet létesiteni és azután egy közös kötelék egyenlítette volna ki az iparágak családi bér-pénztárainak bevételei és kiadásai között mutatkozó különbözetet.

A megoldás — mint értesülünk — önálló családi bér-pénztár felállitása, amely közös szervben intézi majd az egyes iparágak családi bérének a kifizetését. Természetesen a kisipar is ide tartozik.

Hatalmas szervezet lesz a családi bér-pénztár, amely az iparban foglalkoztatottak bérpótlékait fizeti ki. A vállalatoknak az általuk kifizetett munkabéröszeg megfelelő hányadát, előreláthatóan 4.5 százalékát kell majd a pénztárba befizetniök, amely azután a családos munkásoknak gyermekeik számhoz igazodóan, a hetipótlékot kifizeti.

Szakkörökben azt várják, hogy rövid idő alatt letárgyalja a képviselőház és felsőház a javaslatot és a szervezési kérdéseket is gyorsan megoldják, úgyhogy január 1-ével már megkezdheti munkáját a családi bérpénztár.

x Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes füzetszelvényt vált a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 6-tól november 13-ig: »Megváltó«, Piac u. 18. Telefon: 14-69. — »Tisza«, Magoss György tér 9. Telefon: 24-52. — »II. Rákóczy«, Külsővásártér és Miklós ucca sarok. Telefon: 23-43. — »Nádor«, Szent Anna u. 64. Telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk . . .

November 5

— **1914.** A cs. és kir. eperjesi 67. gy. e. III. zlj-a a San és Visztula menti őszi hadjárat végén X. 1—XI. 10-ig lezajló általános visszavonulás alkalmával az o. m. 2. hds.-hez beosztott cs. és kir. kassai 27. gy. ho. kötelékében harcolt.

A zászlóalj igen eredményes támadást intézett az oroszokra Lazsnál. Betört az ellenség állásába, sok foglyot ejtett és 3 géppuskát zsákmányolt.

— **1916.** A m. kir. nyitrai 14. honréd gyalogezred és a m. kir. trencséni 15. h. gy. e. az 1916. évi Románia ellen viselt hadjárat folyamán a november 3—8-ig vívott gyergyói csatában az osztrák-magyar 1. hds-ben a m. kir. pozsonyi 37. honv. ho. kötelékében harcolt.

E két ezred a Bistriciora völgytől nyugatra és északra a sűrű tömegekben támadó románokat véresen visszaverte.

Fel a zászlót, fel magasra!

Mindig megdobogott a szívünk, ha magyar katonát láttunk, de most szabadon ragyogó, büszke öröm csillog szemünkben, amikor ezekben a reménykedő napokban délceg honvéd csapataink vonulnak, robognak el előttünk, — mert bennük a magyar szív mélyén fakadt nagy vágyakozások valóra váltását tisztelhetjük.

Voltak, akik a történelemnek ezekben a zugó, viharzó napjaiban fáradtak, kétkedők és elesett lelkűek voltak. Voltak, akik a megalkuvás nélkül kitűzött és bátran hirdetett magyar célkitűzések nagyszerűségéhez viszonyítva fegyveres erőnket kicsinynek és gyengének tartották s ezért nem mertek hinni a beteljesedésben.

De a csendben izzó akarat, a hangtalan és önfeláldozó katonamunka, a szerény áldozatosság, amely sohasem kívánt magának könnyű népszerűséget, magyar csodát művelt. A vasfegyelmű és kitűnően kiképzett honvédség, legfelsőbb Hadurának kurta parancsára, pillanatok alatt — korszerű hadsereggé vált.

Hálát adunk ezért a Mindenható Istennek, hogy ezt megérhettük. Hálát adunk Nektek Bajtársak, akik ezt az eredményt áldozatos munkátok árán megteremtettétek és hálát rebegünk Nektek is Ti egyszerű névtelen hősök, akik boldogan vállalva a katonaélet megpróbáltatásait, a Hadur parancsára engedelmes hűséggel sorakoztok.

Szeretjük Bennetek — fajtánkat, a régit, az igazit, a kényelmes örömtől meg nem mákonyosítottat! Tiszteljük Bennetek oltalmazó pajzsunkat és megint élesre fent villogó szablyánkat. De leginkább boldoggá tesz bennünket az erő, amely sugárzik belőletek és félreérthetetlenül utat mutat.

Mert erő és reménység ez a honvédség egymagában. Lehet, hogy vannak hadseregek, amelyeknek messzebb hordanak ágyuik, amelyeknek nagyobbak harckocsijai, talán több félelmetes repülőgépük vár az indító parancsszóra, de lélekben kevés tüzesebb, hívő hittel hevített és nemzetének szívós akaratára támaszkodó van, mint a mienk. Ezért erős és lebirhatatlan harcértékű a honvédség.

Halljátok Ti ócsárolók és hiteszegett kétkedők, hogy hiába a sok fegyver. Liábavaló a bőséges lőszerfelszerelés, a kitűnő harckocsik tömege, ha nem áll mellettük a küzdelmet örömest vállaló férfi. Harcban legény kell a gátra! Harcos, aki felolvad a közösség vágyainak izzó forróságában és személytelenül verekszik, ha egyebe nincs, hát fogaival, mint a fenevad a közösség célkitüzéséért. Lelki felkészültség dolga ez. Önerőnkbe és magyar testvéreinkbe vetett megingathatatlan, szinte lázas hit kell hozzá. Minden áldozatra kész, minden átmeneti sikertelenséget lebíró szívós akarat kell ide! Ezt egymagában a sok puska, ágyu, repülőgép nem teremti elő. Ehhez a nemzeti vágyak zuhogásával hajtott, szellemi erők feszítő, lendítő, győzelemre serkentő, minden megalkuvást elsöprő indulatai kellenek.

Ezeknek a válságos napoknak kezdetén voltak még tétovák és félénkek, a magyar honvédség tálpraállása azonban ezekbe is lelket öntött. Eggyé váltunk, erőnkre eszméltünk és boldogan bizunk valamennyien a magyar jobb jövendőben. Ez a honvédség ujjászületésének felbecsülhetetlen és legnagyobb eredménye.

Félre tehát az émelygő erőtlenséggel és a pacifizmus kábulatba ringató jelszavaival.

Fel a zászlót, fel, magasra!

SZÖVETEK legolcsóbban GABÁNYINÁL, PIAC U. 1.

— **Istentiszteleti rend a református templomokban, vasárnap, november 6-án:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor dr Lencz G. Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, 11 órakor Szenes László, délután 5 órakor Szenes László. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Bartha Tibor, délután 5 órakor Molnár Gyula. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Szabó Gábor, délután 5 órakor Benkő Károly. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor dr Farkas Pál, délután 4 órakor Kiss Antal Jenő. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Kalmár Lajos, délután 3 órakor Keretek Antal Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Szadai Sándor th. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 5 órakor Bartha József th. — Nyulason délelőtt 10 órakor dr Lencz G. Sándor, délután félhat órakor vallásos ünnepély. — Téglaskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Horthy közkórházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. — Téglavetőben délelőtt 10 órakor gyermekistentisztelet, délután 3 órakor Kovács Árpád. — Egyeken délután 3 órakor Sulyok Sándor. — Pallagon délelőtt 9 órakor Erdei Károly. — Szepesen délelőtt 10 órakor Uray Sándor és vitéz Szabó Endre. — Dombostanyán délután 2 órakor Halász András.

— **Egyetemi istentisztelet.** Vasárnap délelőtt egynegyedtizenkettő órakor a Kollégium Oratóriumában Czeglédy Sándor ceglédi lelkipásztor hirdeti az Igét: „Valósággal Isten beszéde" cimen.

— **A római kat. templomokban:** Egésznapos szentségimádás. Rendes szentmiserend 6, 7, 8, 9 órakor. Féltizkor ünnepélyes hálaadó nagymisét tart dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prelátus. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise. Délután 5 órakor szentségbetétel, szentbeszédet mond Faragó László sgeédlelkész. Kertségi káplonákban a következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil, Homokkertben dr. Rassvszky Kálmán, Nyilastelepen Kiss László, Auguszta szanatóriumban Horváth István, Hajdúsámsonban Novák Gyula, Józsán dr. Szabó János.

— **Istentiszteletek a görög kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — Délelőtt 9 órakor katona mise. — Délelőtt 10 órakor ünnepi hálaadó szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mond ja. — Háromnegyedtizenkét órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy órakor vecsernye, utána szentségimádás. — November 8-án, kedden, Szent Mihály főangyal napján vasárnapi miserend.

— **Az evangelikus templomban,** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai ifjúsági énekóra. Utána exhortátiót tart Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. — Prédikál Böjtös Sándor. — Délután 3.30 órakor középiskolás leányok bibliaórája a tanácsteremben. Este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Böjtös Sándor.

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban, folyó hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: dr Csiki Gábor, budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. Istentisztelet után őszi rendes közgyülés lesz, a már közölt tárgysorozattal.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt félkilenctől— féltíz óráig imaáhítat, féltíztől— féltizenegy óráig prédikáció, tizenegytől —tizenkettőig vasárnapi iskola, délután hattól—nyolc óráig prédikáció, úrvacsoraosztással. — Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

Ni Hanzya épület udvarában (Piac u. 40) régi olcsó árakkal folytatom üzletemet.
Gyári maradékok!
Dr. RÉVÉSZ GÉZÁNÉ

— **A munkás, alkalmazott és tisztviselőviselő szervezetek köszönete.** A péntek esti tüntető felvonulás és annak megrendezése körül tevékenykedő összes résztvevőknek ezúton is köszönetét és elismerését fejezi ki a Degreceni Munkásszervezetek Szövetsége Vezetősége.

— **A vendéglőben részegen a magyar nemzetre sértő kifejezéseket használt** ifj. Kiss János boldogkőváraljai gazdálkodó. Jelentést tettek ellene a csendőrségen és megindult ellene nemzetgyalázás miatt az eljárás. A debreceni törvényszék ötös tanácsa vonta kérdőre szombaton és elítélte két hónapi fogházra, mert tanuk bizonyították, hogy nem volt annyira részeg, hogy ne tudta volna mit beszél. Az elítélt nem nyugodott meg az ítéletben és egyre azt hangoztatta, hogy ő részeg volt, nem tudja mit beszélt.

Lilla dalokból

Mióta messze szálltál
Én édes lányom: Lillám:
Azóta ősz osont be
Hozzánk a templomkertbe.
Hol nyáron játszadoztál,
A kert oly csöndes, árva.
A fákról lehullt a lomb már.
Esőt szitál a felleg . . .
S mig révedezve nézem
A hervadt, őszi tájat:
Tégedet látlak: Lillám
Aranyderüs kedvedtel . . .
Rabul ejti a szivem
Eltünt tavasz varázsa.
Könnyes szemem letörlöm.
A bánat tőlem elszáll
S virágzó fákat látok,
Avar közt nefelejcset . . .
Mert reátok gondoltam
Lillám és kis Katókám:
Én két szép virágszálam:
Bus őszi délutánon
Sárréti templomkertben.

(Sárrétudvari.)

NAGY FERENC.

GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS HURAY, Iparkamara T: 17-93

— **Doktorráavatás.** A debreceni Tisza István Tudományegyetem tegnap délben 12 órakor nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében a jogtudományok doktoraivá avatta **Gólya** Barnabás Vilmost és **Tatár** Bélát. Dr **Bacsó** Jenő rektor rövid beszédében a történeti napokról emlékezett meg s az uj doktorokat a haza iránti törhetetlen hüségre intette.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

— **A Debreceni Irónők Asztaltársasága** a Debreceni Városi Dalárda tagjainak közreműködésével a „Magyar a magyarért" akció javára, az Ujságiró Club helyiségének előadótermében müsoros délutánt rendez. Az előadás megtartásának időpontját és a részletes müsort lapunk későbbi számában fogjuk ismertetni..

x **Dr Róna Jenő** bőr- nemibetegségek szakorvosa, fegyvergyakorlatról hazajött, ismét rendel, Piac 28.

— **Tanyai konferencia Szepesen.** A debreceni református egyház tanyai egyházrésze ma d. e. 10 órai kezdettel nagyobb szabásu konferenciát rendez Szepesen. A konferencia istentisztelettel kezdődik, melyen előimát mond és bibliát olvas vitéz Szabó Endre lelkész, predikál Uray Sándor lelkipásztor, egyházkerületi főjegyző, előadást tart dr Makkai Sándor egyetemi professzor.

x **Gyorsirási és gépirási tanfolyam kezdődik** a Naményi Gyorsíró Iskolában. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti kedvezmény. Tanfolyam után államvizsga — állami állásokra is képesítő állami bizonyítvány. Az iskola végzett növendékei a következő munkaterületeken helyezkedtek el: miniszteriumok, Magyar Nemzeti Bank, pénzintézetek, vármegyei és városi hivatalok, kereskedelmi és ügyvédi irodák stb. (Eddig 163 hallgató tett államvizsgát). **A legközelebbi államvizsga decemberben lesz.** Helyesen teszik a szülők, ha gyermekeikkel elvégeztetnek egy tanfolyamot s igy az **élet minden eshetőségére biztositják gyermekeik jövőjét.** (Beiratkozás Rákóczi ucca 17.)

x **Paplanokat** a legmodernebb minta után készítek, régi vattát géppel portalanitok, úgy pehely, mint gyapju és vatta paplant, jutányos és izléses munka. Nagy Julia, Rákóczi u. 6.

Névtelenül

A Fiatal Magyarságnak

Azt kérded, hogy hívnak. Nevem nincs.
Én névtelen magyar vagyok,
Kiástak a földnek mélyéből
Mint egy névtelen anyagot,
Mint névtelen urnát, amelyet
Feldobott a történelem . . .
Koponyámban ezer év terhe
Birkózik az éjjel végtelen,
Csákányt vágott belém a fény s most
Ezer esztendő terhe vár,
Felébresztett az örök álom
Zárkájából egy napsugár,
A vak földből ébresztettek fel.
Koponyámból az éj lebeg,
Ezer esztendő húz a földbe,
Adjátok vissza véremet,
Két karomat adjátok vissza,
Amerre elhordta a szél,
Lehelletem hozzátok vissza,
Lelkem örök lehelletét,
Két szememet hozzátok vissza,
Ezt az elgurult csillagokat . . .
Kiástak a földnek mélyéből,
Felköltöttek s most itt vagyok!

Merre zuhog a Duna árja
És a Tisza merre liheg?
Hozzátok vissza a Kárpátot
És a Dnyepert, a szent vizet!
Hozzatok vissza mindent, mindent
Vissza, ó mert a föld örök,
Egy por sem veszhet el nyom nélkül,
Őrzik fent az égi kőrök!
Mindent vissza! S temessetek el
Mindent! Az örök temetés
Orgonája gyászol fölöttem,
Nevem az örök feledés!

Látjátok, hogy lengnek a lombok?
A névtelenség lengeti
A fáknak zúgó koronáját
És a levegő temeti.
Kiástak a földnek mélyéből,
Ez a formám, ez én vagyok,
Ahogy kiállított a végzet
S rám leheltek az angyalok.
Nevem nincs. A szent névtelenség
Szült valamikor engemet,
Apámat a puszta s a tenger
Anyámat a folyó s a hegy.
De ne törődj most a nevemmel,
A név a csontról leesik,
Törődj a szellemmel, mely eljut
A pusztáktól a hegyekig,
Áttöri a hegyek gerincét
S a tengeren is áthatol,
És még a földet is istenné
Emeli, s szolgája a Hold . . .

Hozzatok vissza mindent, mindent
Vissza, s mindent feledjetek!
Az győz, ki legjobban emlékszik.
Az győz, ki legjobban feled!
Mint azok ott fent a magasban!
A szél a fákat tördeli,
Zúgnak rejtelmesen a lombok.
Mint a Sybillák könyvei!
A sorsotok van ott beírva:
Nézzétek, magvuk hogy pereg
Mindnek, pedig áll egyhelyben mind —
S szállnak a kilométerek!
Kövessétek őket! Egy-pontból
Szórjatok magvat névtelen
Hittel a névtelen jövőbe
S győzzetek a földöveken!

x **Weiszhaus Imre ügyvéd** irodáját Ferenc József ut 72. sz. alá helyezte át.

— **Nagy idők krónikása lett a rádió.** Történelmi órákat élünk, a rendkivüli eseményeket végigkisérhetjük jó rádióval. A 88-as tipusu Orion luxus világvevő az AL 5-ös óriási teljesitményü végerősitő penitodával müködik. Minden Orion rádiókereskedő készséggel bemutatja.

— **Államvasuti nyugalmazott főtisztviselők** november havi összejövetele hétfőn lesz az Angol Királynőben. (:)

x **Porcellánfestés** tanulásra még két jelentkezőt felveszek, Gyakornok jelentkezhet Katona Mici, Huszár u. 13.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉS: Sós István cipész s. Emerich u. 14. leány, Gizella. Karmazsin Béla npsz. Olajütő 29. leány, Magdolna. Vigh László keresk s. Kuruc u. 38. leány, Ilona. Perlmann Sándor Sándor kántor Hajdúszoboszló, leány, Erzsébet. Molnár András hentesmester Timár u. 28. leány, Erzsébet. Kovács József malomellenőr Hszoboszló, leány, Olga. Molnár István cipész Hböszörmény, fiú, Elek. Ábrahám Géza keresk. utazó Hböszörmény, fiú József. Nagy Mátyás kocsis Belleg. 223. fiú József. Katona István kocsis Dombos tanya, leány, Mária. Gurcsó István munkavezető Korponai u. 9. leány, Mária. Sisa Antal honv. tüzmester Zrinyi u. 8. fiú, Antal.

ELJEGYÉS: Csőke József fm.—Dóka Mária Macs 71—73. Csáki János kőmüves s. Apaffy u. 151—Béke Róza Lorántffy u. 46. Kovács Sándor vaskeresk. s. Berek u. 8.—Furmann Ilona Eötvös u. 60. Kaló István béres Polgár—Bakos Mária Böszörményi út 100. Tóth János fm. Barcaság u. 48.—Kovács Margit Tegez u. 32. Nadisán László cipész m.—Sándor Margit Ferenc J. út 6.

HÁZASSÁG: Dr Szemerédi Kamilló—Varga Valéria. Csuka Miklós cipész Hnánás—Juhász Erzsébet Oláh K. u. 13. Kovács Gábor kőbüves Csikeret u. 23.—Katona Erzsébet Pósa u. 24. Rudnai Lajos keresk. s.—Ágoston Aranka Bajnok u. 9. Kelemen Mihály fm. Hszovát—Kecskés Eszter Nagycsere 27. Hatvani Sándor tüzoltó gyaü. Vilmos cs. krt 4.—Vadai Klára Vargakert ucca 9. Petrik Ferenc földmüves—Nagy Margit, Nagyhegyes 49. Vass Miklós cipészsegéd—Asztalos Margit, Kar ucca 3. Tarányi József MÁV gyalús, Timár ucca 35.—Pete Róza, Pandur ucca 12. Gaska József, bádogossegéd—Veress Ilona, Komáromi ucca 19. Szabó Gyula szabósegéd, Piac ucca 41.—Hadházi Eszter, Kút u. 74. szám. Borcsányi Gyula gépkocsivezető, Bükkszék—Kusztós Ilona, Kossuth ucca 23. Andrási János szobainas, Kandia ucca 4.—Szilágyi Piroska Hatvan ucca 48. Nagy Elek kereskedő segéd, Árpád tér 5.—Szabó Margit, Kossuth ucca 39. Fegyveres István asztalossegéd, Veres ucca 1.—Forgács Margit, Vilmos császár körút 12. Bánki József piaci árús, Móric ucca 28.—Varga Lidia, Kossuth ucca 39. Tarcsai Sándor napszámos, Vámospércs—Miskolci Ilona, Haláp 20. Babotán Imre juhász, Péterfia dülő 15.—Zsbolai Margit, Bellegelő 225.

HALÁLOZÁSOK: Debrecent József üzemvezető, ref. 58 éves, Csillag ucca 72. sz. Kovács János ref 1 napos, Kunhalom ucca 8. Danczinger Dezső izr. 2 éves, Monostorpályi út 26. Osváth Vilmos szobafestő rk., 69 éves, Tegez u. 43. sz. Lukács Ferenc ref. 22 napos, Elep 36. Kovács István ref. 3 éves, Határ út 21. Szabó Eszter htb. ref. 15 éves, Kaba. Müller Tivadar ny. városi tisztviselő rk. 79 éves, Debrecen.

— **Mansz Reviziós Leánykör** (Piac ucca 36., régi posta) vasárnap d. u. 5 órától tartja évnyitó teadélutanját. Bajtarsakat és bajtársnőket, valamint a leánykör pártoló tagjait szeretettel hivja és várja az Elnökség.

GYÁSZROVAT

Debreczeni József gyárüzemvezető 58 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félhárom órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Csillag ucca 72. Gebauer cég rendezi.

Kovács Miklósné, Magyar Ilona 27 éves korában és kisfia, Tivadar egy éves korában elhunyt. Temetésük egyszerre lesz vasárnap délután három órakor a köztemetői ravatalozóteremből. Lakás: Honti u. 18. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánitás. Istenben boldogult jó Anyánk, özv. Major Mihályné elhunytával nyilvánitott jóleső részvétért, ravatalára küldöt koszoruk és virágokért, rokonainknak, barátainknak, a Timár társulatnak és a fájdalmunkban résztvevőknek hálás köszönetet mondunk. **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonoknak, ismerősöknek, nemkülönben a rokkant bajtársaknak, valamint a Kossuth Dalkör mélyen tisztelt tagjainak, Huszár Endre tábori lelkész urnak s mindazoknak, kik Istenben boldogult férjem, Pikó Gábor hadirokkant, dohánykisárus temetésén részvétükkel, vigasztaló szavaikkal, ravatalára helyezett koszoruk és virágokkal mély fájdalmamat enyhiteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetemet. **Özv. Pikó Gáborné.**

Köszönetnyilvánitás. Szeretett jó édesapánk, nagyapánk, néhai Sipos István temetésén megjelent rokonaink, barátaink s gazdatársaink, kik vigasztaló szavaikkal felkerestek, ezuton is fogadják hálás köszönetünket. — **A gyászoló család.**

Budapesti Férfiruhaház
Csapó u. 6.
3 reklámcikke:
Férfi lengyelke P 35.—től
Fiu lengyelke P 25.—től
Bőrkabát P 34.—től

x **Schaff Margit** tánciskolájában „Szárnyaskerék", vasárnap délelőtt 11—1, délután 5—8 óráig összetánc.

x **Dr Ladányi Józsa mütőorvos,** egyetemi tanársegéd rendelőjét megnyitotta. Vár ucca 2. sz. I. emelet. (Wiener palota.) Telefon: 21—53.

— **A Szülők Iskolája ünnepélyes megnyitó előadást** f. hó 8-án, kedden délután 6 órakor tartja a Kereskedő Társulat disztermében (Piac u. 8. I. em.). A megnyitó beszédet dr Balogh Sándor kulturtanácsnok, tb. főjegyző tartja, az első illusztris előadó pedig dr Veress István tanügyi főtanácsos, ny. tanitóképzőintézeti igazgató lesz, aki „Tanulságok a debreceni Kollégium nevelési rendszeréből" cimen tartja meg a nagy érdeklődéssel várt előadássorozatot, melyben a Kollégium és a város egymáshoz való viszonyát, a Kollégium intézményeit és legujabb iskolatipusát: a Liceumot ismerteti. A Kollégium a szegények és tehetségek iskolája. Nevelésének alapja a vallás és erköles ápolása; a hazafiasság és a jellemképzés.

x **Weiszmann Jakab** mérnök és **Bálint Duci** nyelvmester uj lakáscime Werbőczy ucca 4.

x **Bartalis tánciskolájában** 7-én este tánctanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

x **Hölgyek! A legdivatosabb** szőrmebundákban és szőrmékben **nagyválaszték Barkó Márton** utódainál, a **Szinház-átjáróban. Javitások,** átszabások legolcsóbban.

x **Gyorsirási gyakorlóórák.** A Debreceni Gyirsirók Társasága kiváló gyakorló-gyorsirók vezetésével minden kedden és pénteken 150 szótagig, minden hétfőn és csütörtökön 6—7-ig 150 szótagon felül gyakorlóórákat tart a Kereskedelmi Akadémián. Jelentkezés dr Naményi Gyula tanárnál.

x **Schaff tánciskolájában** „Koronában" iparos és kereskedők tanfolyama megkezdődött, beiratásokat még hétfőn elfogadok.

x **Gazdálkodóifjak táncfolyama** „Koronában" hetedikén, hétfőn öt órakor megkezdődik. — Schaff táncfolyam.

Dankó temet szállit exhumál
Kérjen árajánlatot.
Sas u. 3., Kossuth u. 6.
Telefon: 23-22. Telep 30-66.

Uj temetkezési intézet
Cégtulajdonos
PUSZTAI JÓZSEF
Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90
Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.
Exhumál, szállit, temet.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban ma egésznap élénk volt a nyugati szél, sőt néhol viharos erőre is emelkedett. Az esti órákban 70 kilométeres óránkénti széllökések is voltak. A felhőzet gyorsan változott s kisebb záporeső több felé is volt. Jelentősebb csapadékmennyiséget Bajáról jelentettek.

Jóslás: **Gyengülő, de még élénk nyugati s északnyugati szél, gyorsan átvenuló felhőzet, több helyen kisebb záporeső. A hőmérséklet nem változik lényegesen.**

Családi értesítések:

Klein Sárika
és
Ehrenfeld Imre
jegyesek.
Minden külön értesítés helyett.

— **Müködnek a zsebtolvajok.** Özv. Dimitrovics Sándorné, Apponyi ucca 26. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen zsebtolvaj ellen, aki a Rákóczi uccai piacon kilopta zsebéből pénztárcáját 14 pengővel.

— **Már a nyugágyat is ellopják.** Jung Elemérné Bethlen ucca 5. sz. alatti lakos udvaráról tegnap az esti órákban besurranó tolvaj ellopott egy szürke nyugágyat.

— **Diesérte az orosz állapotokat, elítélték 15 napi fogházra.** A debreceni ötös tanács elé került szombaton délelőtt izgatás miatt Kiss András földmives, mert Abaujszemere községben a vendéglőben többek előtt beszélte, hogy ő orosz hadifogoly volt és bánja, hogy hazatért, mert ott jobban érezte magát. A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy ő nem diesérte az orosz állapotokat, csupán azt mondotta, hogy nem jött volna haza, ha beteg nem lett volna. A terhelő tanuk vallomása alapján ítélték el 15 napi fogházra. Az ítélet jogerős.

x **Schuller Sámuel** szobafestő és mázolómester lakását és műhelyét, Miklós 18. alá helyezte. Ugyanott bútorok mázolását a legfinomabb kivitelben elvállal. Telefon: 22-27.

x **Asztalos András** építőmester törv. hites szakértő irodáját és lakását Ferenc József ut 58. szám alá helyezte át.

— **Felvidéki est a KIE-ben.** Ma este 8 órai kezdettel a KIE Piac u. 36. sz. alatti otthonában teaestélyt rendez. Fux Antal kereskedelmi iskolai igazgató tart vetítettképes előadást a Felvidékről. Közreműködnek Baczó Balázs felvidéki költők verseinek szavalatával, Nyiry József és Lenárth Elek kuruc nótákkal. A teajegy ára 40 fillér. Mindenkit szeretettel hív a vezetőség. (x)

— **A Maróthy György B E Veressmarty Zsuzsána-törzse** ma, vasárnap délután 5 órakor a Kollégium dísztermében hazafias ünnepélyt rendez.

— **Eltemették a két hősi halott rendőrt,** Horváth VI. Pált és Rácz II. Mihályt. A gyászszertartáson Éliássy főkapitány megható gyászbeszédet mondott a hősi halott rendőrök ravatala fölött.

— **Negyvenöt időszaki lap engedélyét megvonták az engedélyrevizió során.** A miniszterelnök rendeletére v. Kolozsváry Borcsa Mihály miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője írta alá a végzéseket. A nem engedélyezett lapok között van a Társadalmunk és a Pesti Futár c. lap is. A többi lapengedély felülvizsgálására a közeljövőben kerül sor.

Anya és 13 hónapos gyermekének tragikus halála

Ugyanabban az órában haltak meg s együtt temetik el őket.

Megrázóan tragikus kettős haláleset színhelye volt **Kovács Miklós** cipészsegéd, Honti ucca 18. szám alatt levő kis szegényes lakása. Ugyanabban az órában halt meg **Kovács Miklósné 27 éves fiatalasszony és 13 hónapos Tivadar nevű kisfia,** mindketten súlyos tüdőbajban.

A megrendítő haláleset először a kisfiúnál következett be s az apa, mikor érezte a gyermek kihülő kezének érintéséről, hogy halott, nyomban elküldött a tisztiorvoshoz. **Ivánka dr** perceken belül megérkezett s megvizsgálva a gyermeket megállapította hogy a halál már félórával előbb bekövetkezett. Majd a másik ágyra nézett, hol a szintén súlyos beteg anya feküdt; s egy pillantás után megdöbbenve kérdezte:

— **És az anya mikor halt meg?**

A mélyen sújtott férfi csodálkozva nézett az orvosra.

— Hiszen a feleségem nem halott — mondotta — s odamenve felemelte az asszony karját. A következő percben fájdalmas zokogással engedte el és a kéz élettelenül esett vissza. Mialatt az apa a haldokló kisfiúval volt elfoglalva, a másik ágyban, pár méternyire meghalt az anya is.

A megrendítő tragédia halottait vasárnap délután együtt temetik, három órakor a Köztemetőben. Az anyát róm katolikus, a gyermeket a református egyház szertartása szerint.

— **Aki túlsokat evett vagy ivott és ezért rosszul érzi magát,** annak egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felfrissíti egész szervezetét. Kérdezze meg orvosát.

MODERN KOZMETIKÁMAT
áthelyeztem
Arany János u. 1. I. em.
Piac ucca sarok
Kiss Böske

— **Elégettek egy építészt, mert nem kaptak érte váltságdíjat.** A szörnyű bünt a newyorki emberrablók bandája követte el. A rendőrség most elfogta a veszedelmes gonosztevőket.

— **Merényletet akartak elkövetni Londonban György görög király ellen.** Az elmebajos támadó, aki a királyt akarta megölni, helyette egy Mac-Donald nevű orvost szúrt le.

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap 10—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső ucca 2. számú iskola épületében elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér — A múzeumi Közművelődési Könyvtár 10—12 óráig nyitva. Az igazgatóság értesíti a nagyközönséget, hogy a könyvtár az eddigi este 7 óra helyett, nov. hó 5-től kezdve háromnegyedhat órakor zár.

MINK hölgyfodrász
Dauerja, festése tökéletes
Hatvan ucca 6.

— **Szélhámosok gyüjtenek, visszaélve a görög katolikus legényegylet nevével.** Több feljelentés futott be a rendőrségre, amely felkéri a közönséget, hogy ha valaki hasonló módon gyüjtés céljából jelentkezne, adják át az illetőt a rendőrnek.

— **A Baross Szövetség debreceni szervezete,** november 13-án vagy 20-án ötvenszázalékos vasúti kedvezménnyel külön motorosvonattal egy, esetleg két napra a budapesti Baross Szövetség székházában levő kiállításának a megtekintésére utazást rendez. Jelentkezéseket a városháza épületében a Kónya féle trafikban lehet eszközölni.

— **Disztorna.** A Debreceni Egyetemi Atletikai Club 1938 november 13-án vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a központi egyetem díszudvarán disztornát rendez. A disztornán az 1938 évben III. helyen végzett női tornászcsapat, a DEAC férfi tanáccsapata és az ifjúsági bajnokságban első helyen végzett ifjúsági tornászcsapata szerepel. Az országos viszonylatban is kiváló hölgy és férfi tornászok szereplése biztosítja a disztorna sikerét.

— **Lengyelbundák elismert minőségben, SZÉKELY, GYŐRI és MORVAI-nál, (megyeházával szemben).**

— **A kistemplomi különkehely akcióra** az elmult napokban a következő ajánlottak meg egy-egy darab kelyhet (10.40 P): Gréf Endréné, Groskó Györgyné, Hrabéczy Sándor Károly, Nagy Jolánka, Mónus Ferenc, özv. Böszörményi Pálné, dr Oláh Miklós, dr Oláh Lajosné, dr Rácz Lajosné. Amint az előre látható volt, a múlt héten elkészült kiskehely készlet láttáre még igen sok egyháztag kifejezte azon kívánságát, hogy ő is szeretné ilyen szép adománnyal gazdagítani az Urasztala felszerelését. Végből az egyházrész vezetősége elhatározta, hogy november hó végén az addig beérkezett megajánlásokból pótrendelést fog eszközölni. Mivel az ezüst ára időközben megváltozott, az első rendelés árkülönbözetének fedezésére s így korábbi megajánlásaik kiegészítésére adakoztak: T. Szücs Géza 4, Félegyházy János 2, Tolvay Ferencné, Papp Gusztáv 1—11 P. A kelyhekkel egyidejüleg szükségesnek mutatkozott néhány nagy tálca beszerzése is. Erre érkezett adományok: Fehértói Dániel és neje 20 P, özv. Szilcz Tamásné 10 P, N. N. Magi Imre 5—5 P, Dienes Jánosné 3 pengőt. Ezzel az utóbbi célra további adományokat köszönettel fogad a Révésztéri lelkészi hivatal.

— **Lélekemelő ünnepély a Felvidék visszacsatolása alkalmával.** A Naményi Gyorsíró Iskola növendékei a Felvidék visszacsatolása alkalmából, szombaton délelőtt 10 órakor bensőséges ünnepélyt tartottak. Kin Mária tanárnő magasszárnyalású beszédben méltatta a nap jelentőségét, majd Csanády László saját költeményeit szavalta el. Az ünnepély hazafias dalok és a Himnusz eléneklésével ért véget.

— **Vetitettképes előadás** Sopronról. A Magyar Turista Egyesület debreceni osztályának folyó év telén rendezett előadássorozata keretében, **november 8-án, kedden este félhét órakor,** a Déri múzeumban **Papp Dénes** MÁV műszaki tanácsos, központi alelnök ismerteti, gyönyörű szép képanyaggal **Sopron város** nevezetességeit és turista szempontból igen változatos hegyvidékét. Bérletjegyek érvényesek, napijegy 20 fillérért kapható előadás előtt a múzeumban levő pénztárnál. Érdeklődőt szivesen látnak. (:)

— **A Szociális Missziótársulat,** folyó hó 8-án, kedden délután 4 órakor tartja havi rendes (választmányi) ülését a rk. gimnázium tanácstermében, melyre a tagokat s a társulat alakulatainak képviselőit szeretettel meghivja az elnökség. Az évi rendes közgyülés nov. 22-én lesz. (:)

— **Nagyerdei sétát** rendez a Turista Egyesület folyó hó **6-án vasárnap,** kedvező időjárás esetén. Találkozás reggel kilenc órakor a Központi Egyetem előtt. Étkezés hátizsákból, viszaérkezés kb. délután 5 órakor. Vendégeket szivesen látunk.

—=—

MOZI

A Hungária mozgó bemutatója.

Három bajtárs

Döbbenetes hatású kitünő film. Az amerikai filmgyártás hosszú idő óta nem produkált ilyen mélyen emberi és megrázóan drámai darabot. Minden jelenete fojtóan hatásos és művészien szép. Borzage mesteri rendezése remekkel minden filmkockában, tele van a darab finom elgondolásokkal, meghatható jelenetekkel. Elsőrangú szereplőgárda viszi vászonra a végig lélegzetelállítóan érdekes mesét. Különösen Robert Taylor s Franchot Tone remekel. A kisérő műsor jól egészíti ki a kitünő filmet, melynek nagy sikere lesz az intelligens publikum körében.

A magyar hadsereg ünneplése a városi ipariskolában

A debreceni iparostanonciskola szombaton délelőtt bensőséges, ünnepélyt tartott a magyar hadsereg határátlépésének örömére. A tanítási szünnap daeára hatalmas számban jelentek meg a tanulók. A Himnusz eléneklése után Szöör József igazgató tartott lelkes, izzó hazafiságú beszédet. Dr **Gulyás Pál** önképzőköri vezető tanár nagyhatású előadása után az ifjúság leikesen ünnepelte Horthy kormányzót. Szöör igazgató gyujtó hatású szavalata után ért véget a szép, hazafias ünnepély.

— **Hálaadó istentisztelet az ortodox izraelita templomban.** A magyar Felvidék visszacsatolásának örömére az ortodox zsidóság hálaadó istentiszteletet tartott templomában. Strasser Salamon főrabbi hálát mondott Isten segítségéért, mellyel visszavezetett egy millió magyart a szolgaságból szabadságra, elszakítottságukból drága hazánkba és megható fohászt mondott azért, hogy mielőbb egyesüljenek mind az elszakított területek a magyar földdel, álljon helyre Magyarország régi nagysága és boldogsága. Strasser főrabbi beszédében felhivta a hiveket, hogy minél nagyobb összegeket adakozzanak a „Magyar a magyarért" mozgalom céljára.

— **Debrecen és Budapest között hatszáz pengő értékü ponyvát loptak le az albertfalvai Loden-gyár autójáról.** Friedenstein Albert tett a gyár nevében feljelentést az ismeretlen tettes ellen, aki Debrecen közelében éles pengével felvágta a fedőponyvát és az éjszaka leple alatt cinkostársának ledobált 30 darab szürkeszínü, kékcsíkos pokrócot, hatszáz pengő értékben. A rendőrség megindította a tettes kézrekerítésére a nyomozást.

— **A „boldogság" szigete.** Az angol gyarmatügyi hivatal jelentése szerint van a világon egy olyan sziget, melyen nem ismerik a civilizációnak sem az áldásait, sem az átkait. Ez a szoget a Pitcairn sziget, a Csendes óceán közepén fekszik, Panama és Ujzéland között. A szigetet Etyiep Wood amerikai iró alapította, különböző társadalomkutatási célokból. A szigetnek 209 lakosa van, akik ötven fillérnek megfelelő adót fizetnek évente. A Pitcairn sziget lakói nagyon boldogok, paradicsomi állapotok között élnek s nem szivesen cserélnének az európaiakkal.

Csorvás, november 5. Csorvás község érlelmisége írásban kötelezte magát arra, hogy egy évig senki sem tartja meg névnapját, hanem ehelyett minden család 20 pengőt fizet a község pénztárába, ahonnan a befolyó összeg felerészét a felvidékiek megsegítésére, felerészét pedig a nemzeti repülőalapra utalják át.

Gyümölcsfa, Rózsa, Díszfa, Diszcserje, Évelővirág, Szőlővessző kapható

Nagyban is megrendelhető:

Unghváry József

ceglédi faiskolájának

debreceni lerakatában

Bejárat Bethlen u. 14. sz. helyett

Garai ucca 5. szám alatt.

Egyedüli megbizott:

Kocsák György

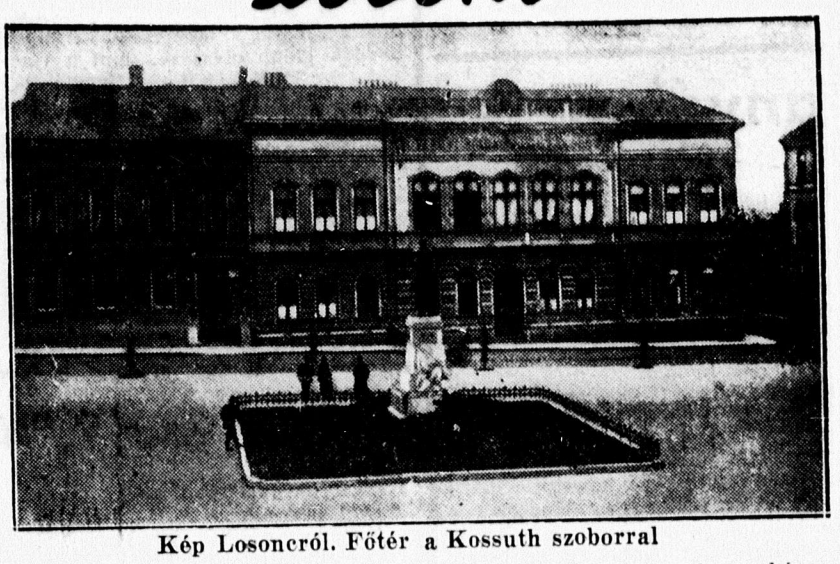
Az állami Fazekas Mihály gimnázium ünnepe

A Fazekas Mihály gimnázium tanuló ifjúsága és tanári kara is megünnepelte a Felvidék felszabadulását. Az ifjúság a tornateremben gyülekezett és a tanári kar is megjelent ezen teljes számban. Az alkalom fontosságára való tekintettel maga az igazgató Ur Márton szólott az ifjúsághoz a Felvidék feltámadásának örömünnepén. A termet két térkép is díszítette. Az egyik Nagymagyarország képét ábrázoltak, a másik csinos színes krétarajzban a trianoni és a mostani Felvidéket tárta a szemlélő elé.

A Nemzeti Hiszekegy hatalmas akkordjai vezették be az ünnepséget. Majd Ur Márton igazgató szólalt meg. Mély meghatódottságát fokozta, hogy az egyetemes nemzeti örömét még növelte az a körülmény, hogy a felvidék ilyetén való megnagyobbodása szükebb értelemben vett hazájának, Munkácsnak, a magyar történelemben és irodalomban annyit emlegetett Munkácsnak megszabadulását is jelentette. Súlyos intést kaptunk Trianonban — mondotta az igazgató — daraboltságunk, csonkaságunk, szenvedéseink igazi Golgotát jelentettek. Türtünk, szenvedtünk, de nem csüggedtünk. Bíztunk a gondviselésben és saját erőnkben is. Sokat köszönhetünk a szövetséges népeknek, de nagyon sokat Horthy Miklós kormányzó és a felelős magyar kormány munkájának, végül az egész nemzet összefogó erejének. Épen Szent István jubiláris, Kölcsey halálának százéves évfordulója évében adta vissza nekünk a Teremtő az ország egyik elszakított részét. Kozma Andor megkapó soraival rekesztette be az igazgató ezt a mély hazafias érzéstől megszentelt, hittel átitatott, gondolatokban bővelkedő szózatát, amelyet az inézet tanári kara és ifjúsága nagy figyelemmel hallgatott végig. Az ifjúság lelkesen kitörő tapsviharral válaszolt igazgatójának beszédére.

A lelkes és szép megnyitó után Murányi Kálmán, az intézet egyik történelem tanára szólalt meg. Hangulatos bevezetése után a térképekhez lépett és a kezében tartott karddal mutogatta meg a régi és az új határokat és a még idegenben maradt részeket. Minden rögöcske, minden város 1—1 dicső lap a nemzet életében — mondotta. Különösen hangsúlyozta továbbá, hogy a nagy történelmi és erkölcsi jelentőség mellett, nagy a visszacsatolt területek közgazdasági jelentősége is. Mindegyik nagy kapuváros, a hegyvidékről az alföldre menő út.

Losonc

Kép Losoncról. Főtér a Kossuth szoborral

Losonc, te kedves, barátságos kisváros, gyermekkorom legboldogabb éveinek színhelye, mindig fel-felbukkantál emlékeimben a messzi múlt egyre sűrűbbé váló ködéből, mert elfelejteni nem lehet Téged soha. Vagy el lehet felejteni a Nagybég uccai hazat a hő vizes árkú, sűrű bokrokkal, fákkal, virágokkal zsúfolt kertet, amely nekünk és a szomszéd gyerekeknek földi paradicsoma volt. Végén a hatszögletes, szép, régi bútorokkal berendezett érdekes házacskát, ahová a legpajkosabb játszótársunk is kellő megilletődéssel lépett be, mert tudtuk, hogy a szabadságharc alatt ide rejtőzött el családjával az akkori tulajdonos az oroszok mindent felperzselő és öldöklő hordái elől.

Egy szép, napsugaras szeptember reggelen innen vitt kézenfogva elöször iskolába az én imádott édesanyám, az úton megmagyarázva, hogy most már vége az örökös játszásnak, számomra is következik most már a komoly tanulás és kötelességtudás ideje és mindketten módfelett büszkék voltunk egymásra.

A Mikulás is talán jobb és bőkezűbb volt, mint máshol, azzal a szent meggyőződéssel raktuk ki este cipőinket az ablakba, hogy csakis az a képeskönyvből ismert fehérbundás, zúzmarás, jóságos tekintetű öreg földöntúli lény rakhatja tele éjjel cipőinket datolyával, malagával, fügével és rádadásúl még aszalt szilvából készült Krampuszt is állít oda. Milyen magától értetődő, természetes dolog volt ebben hinni . . .

Vasárnap délelőtt mise után mi is felmentünk szüleimmel a mélyhangú, kedves plébánoshoz, a messze vidéken ismert Valihorához, ki reverendája mély zsebében mindig tartogatott szaioncukrot a gyerekek részére és szavajárása ez volt: »Hockau Feuer Bum!«

Télen a 25-ös közös laktanya mellett, — ahonnan mindig kihallatszott a híres losonci katonazenekar zenéje — mentünk ki a »Csónakázótóhoz«, melynek befagyott jege volt a korcsolyapálya. Itt ért minket fivéremmel az a méltatlanság, amit legelőször éktelen sivalkodással vettünk tudomásul, hogy a német kisasszony se szó, se beszéd kiállított minket a jég közepére azzal: na most pedig tessék korcsolyázni!

Milyen szép volt a nyár, — háromkerekű kiciklin nyargalásztunk a losonci fürdő felé. Itt ebben a szép erdőben tartották meg a majálisokat, nyári tánemulatságokat — világpostával. Az elemi iskola is itt tartotta meg a madarak és fák napját, rég porladó kedves, jó taníítóm Rehák bácsi vezetésével. Megkülönböztetett szeretettel elhalmozó jóságos tanítónénimet Bezdegh Terézt, vajjon hová vetette a Sors?

Hát a békebeli híres losonci garnizonban állomásozó vidám tisztek, kik mindennapos vendégeink voltak, merre tűnhettek? A daliás »Csendőr Jancsi bácsi«, mint komoly és szigorú parancsnok emlékszik-e még a nevezetes vigadói »Heringschmaus«-okra, a tüzérlisztek által rendezett falkavadászatokra, a sok fényes tiszti mulatságra, melyek díszes táncrendjei rám maradtak emlékül? — Hogy bömböltünk ilyenkor este, amikor nem a mi drága édesanyánk altatott el, de aztán reggel felébredve már paplanunkra volt készítve fájdalomdíjul a szemünkben oly gyönyörű kagylókkal kirakott, cukorkával teli selyem, vagy bársony doboz, amit a »Kucséber«-től nyertek részünkre.

Vagy el lehet-e felejteni az első műkedvelői szereplést a »Babatündér«-ben, ahol kis partneremmel mi voltunk a legkisebb pár rokokkóbaba. Ki mert volna akkor gondolni is arra, hogy ez a kis fiú a világháborúban tüzérzászlós lesz, majd szembeszáll a vad vörös terroristákkal, akik meggyilkolják?! Szeretettel őrzöm azt a nagy piros selyem tojást, amit egyik húsvéti locsolás alkalmával ajándékba magaddal hoztál, te elkényeztett gazdag kis gavallérom.

A domboldalon van a temető, ahol kis testvérünk alussza örök álmát. Milyen megható is volt november elsején este, mikor a kegyelet gyertyái messze ragyogtak, talán még a Tugár patakon túlra is . . . És a domb alján buzog egy üdítő, hideg forrás a: »Kiskút«, körülötte dús zöld legelő, soksok libával. Hányszor menekültünk a mérges gúnárok elől, amikor dühös sziszegéssel fordultak piros körgallérjaink ellen.

Emlékezésem kaleidoszkopján feltűnik a piac képe, az ízes, kedves beszédű palócokkal, milyen boldog voltam, mikor a szűnidei hónapokban én is kaptam egy kis kosarat és fontosságom teljes tudatában büszkén vittem haza a vásárolt gyümölcsöt. Egy ilyen alkalommal történt, hogy találkoztam — a nőkkel szemben mindig bókolásra kész — Bástly főszolgabíró bácsival, aki akkor is valami hizelgőt mondott az én feltűnően csinos édesanyámnak. Sosem felejtem el meghökkent arcát, mikor erre én mérgesen megszólaltam: »Anyukám, talán csak nem hiszed el, amit a férfiak mondanak?!« Ma sem értem, hogy nyolcéves koromban honnan tettem szert ennyi élettapasztalatra?! Hogy akkoriban milyen jó kis gazdaasszony voltam, mutatja az a pár darab gyerek főzőedény, amelyekt még most is féltve őrizgetek, ezek is a híres losonci »Rakottyai-zománcedénygyárból valók. Kedves, régi kis emlékeim a mosolygó, békebeli Losoncról.

Azután múltak az évek, jött a nagy kataklizma, országhatár került közénk, idegen megszállók vettek birtokukba, Téged kis színmagyar város, — csehek — kiknek semmi, de semmi közük nem volt Hozzád, nem lakott cseh falaid között, ha csak a katonabanda trombitása nem volt az!

Az idők kereke forgott tovább . . . Évtizedek múltak el, amikor egyszer elfogott a vágy a temetői kis sír után és Utánad . . . meglátni boldog gyermekkorom színhelyét . . . Hűvös tavaszi reggelen szálltam ki a vonatból, az állomásra nem ismertem rá, tábláján ez az ismeretlen szó éktelenkedett ott: Lusenec. De már az állomás megett a régi, megszokott kép fogadott, az a csendes, kisvárosi hangulat, pár kopott konflis kocsi és a Vasút uccán a földszintes, kedves házak, mindenütt az uccán, bollokban — magyar szó! A feliratok voltak csak kényszerből idegen nyelvüek, de azt senki se hitte, hogy ez így maradhat. De nagyon fájt látni az idegen uniformisú katonákat ácsorogni a 25-ös laktanya előtt! A »Kalmár-étterem«-ben a budapesti rádió hangjai mellett ebédeltünk. Csak az emberek voltak fáradtak, szomorúak.

Most azonban már nemsokára felcsendül uccáidon újra a magyar katonanóta, letépheted Magadról rabbilincseidet. Szeretnék ott lenni Köztetek

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi ucca 2.

Exclusiv belvárosi családi ház.

Propagandaárak kizárólag belföldi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg meleg folyóvizes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas		5.—
Kétágyas		8.—
Egyágyas	háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas	háromszori étkezéssel	14.50

Egy heti tartózkodásnál a taxi költségét a pályaudvartól és vissza megtéritjük.

Szobát ajánlatos előre rendelni.

A marathoni futó nem indult volna el...

gyalog, ha már akkor kisszakaszon utazhatik. Debrecenben van kisszakasz, ne fusson, hanem üljön villamosra. Tíz fillért megér.

ti kedves, jó, sokat szenvedett, losonci magyarok, hogy együtt örülhetnék Veletek a várva-várt feltámadásnak. A magyarok Istene vezéreljen Titeket hozzánk mielőbb, szerető szívvel, tárt karokkal fogadunk, hogy soha többé semmi se választhasson el bennünket egymástól. Úgy legyen!

Debrecen, 1938. nov. 2.

Dr S. Zoltánné.

Járom a tanyákat

Irta: **Bíró Béla** s. lelkész.

Nagyon helyesen megállapított tény az, hogy a tanyakérdés magyar kérdés és csodálatos dolog, hogy több helyen, mindenekfelett Debrecenben rendezetlen. Pedig nagyon megérdemlik a tanyai emberek a velük való foglalkozást. Sőt szükséges, kötelesség, velük törődni. A „Debreczen" 1938 október 16-i számában megjelent közlemény a tanyakérdés és a központosítás közigazgatási részét ismerteti. E rövid cikkemben, amennyire a hely megengedi, a tanyán lakók életét írom le megfigyeléseim alapján. Hiszen harmadik éve, hogy a debreceni református egyház megbízásából tanítok vallást hat tanyai iskolában, tartok istentiszteletet s látogatom a tanyasiakat valóban „alkalmas és alkalmatlan időben".

Tudomás szerint **Debrecennek van az egész országban legnagyobb tanyaterülete,** amelyet két részre lehet felosztani: mezőségi vagy feketeföldi és erdőségi, vagy homoki területre. **Tanyavilág a feketeföldön alakult ki előbb,** az erdőségi részen csupán 50—60 éves. Itt kezdetben a pásztoremberek építettek maguknak kunyhókat, akik a legelőkön és erdőkben nyájaikat őrizték. Majd a majorosok laktak a tanyaépületben, míg végül sok helyen maga a gazda is állandóan kint lakik.

Ismertetésem ez alkalommal inkább az erdőségi részre (Debrecentől keleti irányban) terjed, mivel tapasztalataimat innen gyüjtöttem.

Az erdőségben lakó tanyasiak nagy részét a gazdák alkotják. Tanyájuk az erdő szélében vagy az erdő közzé ékelve szépen mutatnak, aljas, feketehomokkal, vagy dombos futóhomokkal. Az aljasföld nagyon termékeny, sokak szerint jobb a fekete, kötött talajnál. A homokot fújja a szél, a nap hamar kiszárítja s ha nincs sok eső, szárad benne minden. Ez a „kanálpucoló" homok csak akkor jó, ha sok van. Keseregnek is az atyafiak, hogy alig adja meg az elvetett magot; hol van a kenyérnek való, miből fizeti ki az adót.

A tanyai gazdák **életmódja** általában a falusi ember életmódjával hasonló. Idejüket a föld és a jószág köti le. Az állatokból lehet legjobban pénzelni, nagy kár, ha megdöglik. A várostól mintegy 15—18 km. távolságban nem is igen láthatja az állatorvos. A tanya körül az állatoknak legelőt, lapost, tisztást hagynak. Mindegyik gazdának régi joga az erdőben való legeltetés, ahova csak Mihály naptól György napig lehet hajtani. Sok gazdának nagy teher a tej értékesítése. Ezt vagy egyedül vagy felváltva hozza Debrecenbe szekérrel, kétkerekű talyigán „bricskán", vagy amint nevezik derüsen „atyafitagadón". Sokan bérletet váltva vonatra ülnek, majd hátukon viszik a boltokba, házakba. Fiatalabbjai (még leányok is) kerékpáron 60—70 liter szállítanak kitapasztott ösvényeken, homokos dűlőkön és döcögős országutakon a városba. Mindenképen sokat szenvednek az időtől.

Minden évszaknak megvan a munkaidénye: szántás, vetés, tengeri- és krumplikapálás, aratás, tengeritörés, krumpliszedés, répaásás. Télen is tanyái munkát: elmegy lovával, szekerével „lógerezni" vagyis a kitermelt fát az erdő vágásterületéről a városi faraktárba szállítja. Szép összeget keresnek, de meg is kell érte dolgozni.

A gazdák sokszor kiadják egyikmásik tanyájukat **majorosoknak.** Ezek a tanyában laknak, kommencióért a gazdának segítenek, földet kapnak művelésre s napszámba járnak, jószágot is tarthatnak.

Igen jelentős számban élnek az erdők között az erdőtelepítők, **vákáncsosok.** Ezek legtöbbje a szomszédos vármegyékből, falvakból vándorolt zsellér ember, aki először a facsemeték gondozására jelentkezett; a telepítés mellé kunyhót tákolt, hogy a területet őrízze s közel legyen munkája mellett. Ősszel erősebb lakást épített s ott maradt évről-évre. Majd családot alapított. Némelyike így él 20—30 éve bent az erdőben. A lakásukat fából, sárból, szalmából, csutkából készítik. **Némelyik félig vagy egészben földbe vájt verem, ablak nélkül,** középen kiugró bejárata az idő ellen védi. Amikor délben bementem egyikébe, semmit nem láttam lámpa nélkül. Soknak a föld szintjével egyenlően nyilik ki az ablaka. A kunyhók körül levő ólak is hasonló tákolmányok fagalyakból, napraforgókóróból tengerigóré, veremszerű ól.

De szegénység van a kunyhón belől is. Görnyedve leérve füstszag mindenfelé. A sarokban ágynak nevezett fekvőhelyen hál az egész család, sokszor hatan-nyolcan is. Semmi takaró, csupán foltos felsőruhájukat terítik magukra. Található, igaz kevés, rendes, kényelmes lakás is.

Mindegyik telepítőnek van telepítése, vákáncsa. A facsemetéket gondozzák s a két fa sortávolság közé krumplit, tengerit ültetnek, míg a fa kicsi. Nyáron aratnak, dolgosabbjai napszámba járnak, télen fát termelnek.

A tanyákon igen kezdetleges kulturális életet élnek. Sokszor nehezen lehet az érdeklődést felkelteni valami iránt. De ha jónak látják, szívesen áldoznak. Ujságot megveszik. A tejethordók előbb olvassák, mint a városiak. Az iskolák kölcsönkönyvtárából is vesznek könyvet ki olvasásra. Fiataljai tánciskolába járnak a városba, nem törődnek a hosszú úttal. Az erdőben rendezett mulatságra összejön a környék; ilyenkor sokszor kitör a magyar virtus: az egyik iskolakörzeti legény egy leányért megkéseli a másik körzeten lakót.

A tanyák lelkigondozására már évek óta van ref. istentisztelet, Ki is alakult a látogatók tábora, különösen ünnepeken. Külső megjelenésre, ruházatra sokat adnak. E miatt sokan maradnak távol (pedig ilyenek nagy számmal vannak) az istentisztelettől. De belsőleg is érzékeny. Ha nem készült el rendesen a bűnbánati héten, nem vesz úrvacsorát. Egy-egy bál, mulatság névnap, lakodalom és különösen a vásár nagyon elszedi az istentiszteletről a híveket.

A látogatás alkalmával nagy megtiszteltetéssel fogadtak s vettek körül. Minden vágyódásuk, hogy a régi templomok épüljenek fel s konduljanak meg a harangok. Erre szívesen adományoznának.

Tervek, vágyódások, amelyeket meg is kell valósítani!

Figyelem!

Ujonan berendezett füszer, csemege és dugaszolt italáru üzletemre felhívom a vásárlóközönség figyelmét.

Dugaszolt fajborok, rum, likőr, pálinka 3·60 literje. Tea különlegességek, keksz, csokoládé áruk.

Telefon megrendeléseket haza szállitok!

Kun József

üzlete, Szent Anna-utca 14. Telefon 25-17.

Magyar imádság 1938-ban

Honvédeink felvidéki bevonulása napján.

Dicsőség Te Neked,
Mindenható Isten!
Gondterhes lelkőink, kezeddel oszlatod!
A szabadság napját renák felvirrasztod!

Hálát adok Neked,
Mennyei jó Atyánk!
Gyermekid kérését, hogy így meghallgatád,
Rab magyar vérünkre szabadulást hoztál!

Kérlek Téged Uram!
Ne hagyjál el minket!...
Vezérelj harcunkban! — Áld meg sereginket!
Így felszabadítjuk rab testvéreinket!...

Imádlak oh Uram!
Magyarok Istene!
Hittel amit kérünk, — megélni engeded!
Szép Hazánk!... Visszatér!... Millió gyermeked!...

Hiszek Benned Örök, —
Gondviselő Isten!...
Vallom Bölcsességed Örök igazságát!...
Hirdetem, Kárpátok övezend határát!...
Látom!... Magyarország!... Ujfeltámadását!...

Debrecen, 1938. november hó 5-én.

Dr KATONA FERENC
orvos.

Innen-onnan

A tojás fogyasztás az egész világon igen növekedett. A Népszövetség kiadásában egy könyv jelent meg arról, hogy a világ népei mit esznek, milyen élelmiszerek, milyen mennyiségben fogynak. Megállapítják, hogy nem csökkent a húsfogyasztás, hiába propagálták a növényi táplálék hivei a bicsérdista kosztot. Annyi változás történt csak, hogy kevesebb lett a marhahúsfogyasztás, több a sertés és juhhúsevők száma. Ismeri mindenki a szellemes falragaszt: Mondja marha, miért oly bús, olcsóbb a hal, mint a hús. Hiába hirdetik szerte a világban, mégis csak Anglia tart ki a halevés mellett. A tojásfogyasztás az egész világon rendkívüli módon megnövekedett. A tej és tejtermékek fogyasztása megháromszorozódott. Nagyon emelkedett a főzelék és gyümölcsfogyasztás is. Növekedőben van a cukorfogyasztás, de csökken a rizsfogyasztás.

A cápának is van ellensége. A félelmetes tengeri szörnyetegnek ellensége nem olyan erős, mint a cápa, hanem alig negyedméteruyi gyenge halacska. Ez a halacska azonban olyan természetű, mint a sündisznó, ha megtámadják összegömbölyödik és rugalmas bőréből minden irányban éles tüskék merednek elő. A halak réme a cápa, ha bekapja a tüskés halat az kiereszti tüskéit és átfúrja magát a cápa gyomrán, bőrén. Ilyen módon öli meg az őt lenyelő ellenségét.

A szakállviselés légitámadás esetén tilos. Legalább is arról ad hírt egy londoni jelentés. A gázálarcos gyakorlatok közben arról győződtek meg, hogy nehézséget okoznak a hosszú szakállak, mert azokat be kell gyürni a gázálarcba és ezzel igen kellemetlenné teszik a gázálarc viselését és nem is záródnak jól a gázálarcok a szőrcsomók miatt. A légvédelmi biztosok követelték is, hogy borotválják le a szakállakat, de sokan tiltakoztak a szőrtelenítés ellen és mivel megfelelő rendelkezés még nincs a szakállasok magatartásával kapcsolatban, megelégednek a légvédelmi biztosok azzal, hogy begyüretik a szakállakat, ahogy csak lehet a gázálarcba, már egyik-másik embernek szép hosszú szakálla majdnem fulladást okoz az álarcba szorítva.

Nagyon sok vér megy veszendőbe. Népélelmezés szempontjából szóvá tették, mostanában, hogy a leölt állatok vérét veszendőbe hagyják és egyedül a sertés vérét dolgozzák fel. Mészáros Gábor szegedi egyetemi tanár kiszámította, hogy a magyar vágóhidakon 1400 vagon vért termelnek évente és ennek csak igen csekély része kerül hasznosításra. A sertések véréből használnak fel 160 vagonnal, takarmányozásra felhasználnak 60 vagonnal, ipari célokra 260 vagonnal, tehát közel ezer vagon vér kerül ki anélkül, hogy komoly hasznot jelentene. Most tárgyalnak szakemberek arról, hogy külföldi, főleg német példa alpján feldolgozzanak minden vért a vágóhidakon és ne engedjék csatornákba az értékes anyagot.

x Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes füzetszelvényt vált a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Levélszekrény autók részére. Nem kell kiszállni, kihajolva könnyen bedobható a levél.

20.000 olasz telepes megy Libiába. Képünkön egy telepes család látható útra készen.

Öröme

mindannyiunk öröme, Asszonyom, mert ebben az egyben találkozunk mindannyian. Jól mondja, Asszonyom, hogy ezekben az igen nehéz időkben minden magyarnak egyetlen táborban volna a helye és félre kell tenni minden átkos pártoskodást, minden széjelhuzást, mert különben ellenségeinket erősítjük . . .

Haj, Asszonyom, nem is sejti, hogy mennyire ráhibázott a mai tennivalókra.

Egy táborba minden magyart!

És az, aki nem akar közös munkával, vállvetett kedvvel velünk dolgozni a magyar reménységek megvalósításáért, az távozzék közülünk!

Aki ma is széjjelhuzást szit, aki ma is pártot teremt, azt, hogy ő legyen a vezér, az nem közülünk való. Aki ma is azt keresi, ami elválasztja a magyart a magyartól, az árulója ennek a földnek és egyetlen és nemtelen célja van: az önzés. Nyugodtan kimondhatjuk, hogy hazaáruló az, aki az ország megpróbáltató körülményei között az ékeket feszíti, a réseket keresi és saját önző érdekeit szolgálja. Tele van ez a szerencsétlen ország álprófétákkal, akik mind nemzetmentő hazugszavak mögé rejtik önző, kicsinyes céljaikat. Mind vezér akar ez lenni, amikor az ország minden tisztán gondolkozó magyarja rajongással tekint az egyetlen vezér, Horthy Miklós kormányzónk felé . . .

Akik most bajt kevernek, akik most széjjelhuznak, azoknak a célja nem lehet a magyar haza megmentése. Azok nem látják, de nem is akarják látni a holnap nagy Magyarországát, azok a ma apró, szennyes tüzeinél a maguk kis lesi-pecsenyéit sütögetik. Asszonyom, minden magyarnak egy táborban a helye, minden igaz magyarnak erőt, hitet, reményt kell teremtenie a szebb magyar holnapért és el kell tiporni mindenkit, aki gyermekeink, jövendőnk feje felől akarja elégetni az ezer esztendős magyar haza minden igaz magyar lelkében élő szent erejét...

A csipkebogyó

A rózsák hamupipőkéjének, a csipkerózsának ősszel beérő piros terméséből, a csipkebogyóból még ma is sok helyen készítenek kellemes ízt, csipkelekvárt, amely hecsepecs néven is ismeretes, sőt egyik-másik vidéken igen kedvelt a csipkebor, a pálinka, vagy a csipkelikör, amelyet bizonyos betegségek ellen is használnak. Íz tekintetében egyik sem tartozik a megveteődő italok közé. Régen különben jobban megbecsülték a csipkerózsa termését, amire jellemző az is, hogy sok községben nagyban is üzték a csipkerózsa művelését, amiért a jobb és termőbb területtel megáldott községbeliek nem ritkán gúnyolták is a „tüskefa" termelőket. A régi magyar konyhán állandóan szerepelt a vadrózsa gyümölcséből készült lictárium, sőt sültek mellé sása, vagy ahogy most mondjuk, szósz gyanánt is használták, amint ezt Lippai János is megírta 1664-ben megjelent „Posoni Kert" című könyvében. Az ő idejében a csipkebogyó-ízt, a lictariumot úgy készítették, hogy ősszel a megérett csipketermést a belső szőrös magoktól jól megtisztították, friss vízben, de még inkább vörös borban jól megfőzték, hogy lágy és szitán átdörzsölhető legyen. Az áttört pépet azután lassú eleven szénnél addig főzték, amíg sűrű nem lett, de közben még nádmézet is tettek belé. Az így készült lictárium nemcsak jóízű volt, hanem, mint Lipai megemlítette, használt a vérhas és a hasfolyás ellen is.

Volt idő, amikor a szabad természet ölén található, illetve tenyésző növényekkel való gyógyítás virágkorát élte. Ebből az időből maradtak ránk azok a receptek, amelyeket egyes helyeken még most is megbecsülnek. Az egyik recept például így szól: Az érett vörös színű csipkebogyó héjából végy egy evőkanálnyit, főzz vele egy csésze teát, igyál belőle napjában háromszor. Ez itallal való élés elsőrendű szer a vesekő leválasztására. Csapó József „medicinae doctor, nemes szabad királyi Debretzen városának physikusa" is azt írta 1775-ben megjelent „Uj füves és virágos magyar kert" című könyvében, hogy „hólyagban lévő fövényt ki hajt az gyümöltsének, vagy csipkéjének magva porrá törve, bevétettvén". — Egyik nem régen megjelent gyógynövényekkel foglalkozó szakkönyvünkben például az is olvasható a csipkerózsával kapcsolatban, hogy a csipkebogyóbor főleg idősebb embereknek kitünően bevált háziszer a hólyag és a vese rendszertelen működésénél, amikor egy kis pálinkáspohárnyit lehet elfogyasztani.

A Felvidéken, ahol igen kedvelt a csipkebogyóbor, azt mondják, hogy nagyon jó hatású. Ott a következőképpen készül a csipkebogyóbor, amely idősebb korában az asszúra emlékeztet. A szároktól és a bogyók tetején beszáradt feketés kehelylevéltől megtisztított, érett bogyókat fahordóba, vagy nagyobb uborkás üvegekbe rakják, hogy teljesen beérjenek és megpuhuljanak. Ha már megpuhultak a bogyók, akkor összetörik és kifőzött húsdarálón áthajtják. A péphez 10 kg. bogyót véve alapul, 3 liter vizet kevernek. Az így felhígított pépet azután háziszövésű vastag vászonon átfacsarják és a pépet újból felöntik vízzel, még pedig 7 literrel. Az így kapott léhez literenként 30 deka cukrot tesznek, az egészet jól elkeverik, majd langyos helyre teszik, hogy megindúljon az erjedés. Ennek befejezése után szoktak egy liter arakot is önteni, amelyben előzőleg két narancshéját áztatták. Ha kitisztul a lé, óvatosan üvegekbe fejtik.

A csipkebogyópálinka úgy készül, hogy 30 deka érett, hámozott csipkebogyóhéjhoz másfél liter törkölypálinkát öntenek s ebbe 25 deka cukrot tesznek. A keveréket meleg helyen tartják 8 napig, de különösen az első napokban gyakran felrázzák. A nyolcadik nap után a pálinkát kisebb üvegekbe leszűrik. A csipkebor és pálinka éppen úgy egészséges, emésztést is elősegítő házi készítmény, amelynek alapanyaga, tehát maga a csipkebogyó könnyen vagy olcsón beszerezhető. Ott, ahol bőven terem belőle, kár veszni hagyni, fel kell dolgozni és aki feldolgozza, nem fogja megbánni a feldolgozással járó csekély munkát és költséget.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Húsleves, velőscsont pirított kenyérszelettel, főtt marhahús meggymártással. — Vacsora: Borjúpörkölt galuskával.

Kedd. Ebéd: Tojáshéjleves, tüdősrizs töltelékkel, borjúkaraj szeletekben, zöldbabfőzelékkel. — Vacsora: Lucskospáposzta.

Szerda. Ebéd: Darakockaleves, sertéstokány borsosan tarhonyával. — Vacsora: Sonkáskocka formában.

Csütörtök. Ebéd: Bableves sertéskörömmel, Sajtos makaróni. — Vacsora: Libamájrizotto.

Péntek. Ebéd: Gombaleves, rántott harcsa. — Vacsora: Sóska tükörtojással.

Szombat. Ebéd: Paradicsomleves, vágott libamell kelkáposztafőzelékkel. Vacsora: Rántott borjúláb, füge.

Vasárnap. Ebéd: Spárgakrémleves, szárnyasmáj-felfujt. — Vacsora: Hideg sült ecetes paprikával, sajt.

Magyar temetők

Ezek a békés halmok
Meghuzzák szivünkben
Az emlékezet-harangot.

Magyar temető, magyar hantok,
Álmok, remények, tervek
Csendben elnyugosznak alattuk . . .

Minálunk mind, mind a sirba szállnak,
Azok, akik más világok mentén
Ezer felől is kapnak szárnyat ! . . .

Legszebb kincsünk a temetők kincse,
Hol elvetélt teremtő-lázak álmát őrzi
A valóság Laookon-bilincse.

Más temető emlékek mult kertje,
Minálunk jövendő mindenségünk
Mindent takaró, örök verme . . .

Magyar temetők, kincses kertek!
Fejtám álmának, ezer éves kincsének
Halott reményeit itt hevernek ! . . .

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Egy válóparadicsom, ahol senkisem válik

Amerikában tudvalevően sok olyan kis állam van, melynek törvényei egészen egyszerűvé teszik a házastársak a válást. Egyes ilyen helyek egyenesen abból élnek, hogy minden házaspárt készségesen elválasztanak egymástól, ha odajön és egy napig ott lakik. Ezek közt a válóparadicsomok közt van azonban egy, mely csodálatosképpen a legboldogabb házasságok hazája. A St. Laurence-öbölben fekszik a his Edward herceg sziget, melynek 1835-ben adta meg a kanadai kormány azt a jogot, hogy a válópereknél nem kell semmi formaságra tekinteni, elég ha a két házasfél egyszerűen kijelenti, hogy nem kíván tovább is együtt élni s a bíró erre azonnal kimondja a válást. Ennek ellenére 103 esztendő óta a szigeten egyetlen házaspár sem vált el.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Győznie kell

az igazságnak minden poklokon keresztül, mert az igazságnak az a természete, hogy semmiféle emberi ravaszság el nem tiporhatja. Örömmel látjuk az igazság győzelmét, melyre húsz éven keresztül vártunk...

Mennyi bánat és mennyi könny között.

Hány és hány álmatlan éjszakán gondoltunk mi erre a győzelemre.

Éjjel, nappal. Étlen, szomjan.

Ez és csak ez járt eszünkbe.

Türtünk összeszorított foggal és vártuk, hogy el fog jönni, mert el kell jönnie a győzelemnek.

Biztosan tudtuk, hogy az, mit ellenünk vétettek, jóvá fog tevődni az Isten mérhetetlen gondosságából és igazságából.

Nem volt könnyű a feladatunk húsz esztendő rettenetes megpróbáltatásában.

Ti azt nem tudjátok, mert ti azután születtetek, hogy rajtunk megtörtént az elviselhetetlen szégyen. Ti már egy csonka, szegény országban születtetek és nem tudjátok, hogy apáitok min mentek keresztül a kálváriás magyar sors ezer megpróbáltatást hintő útjain. Ti ezt láttátok, ami ma van, de mi még az ezer esztendős egész ország fiaiként vesztettünk el mindent. Mégse lehet a fiak öröme több, mint az apák nagy,nagy vigasztalása. Az apáké, akik látták elveszni a világot és akik látják lassan feltámadni az eltünt régi dicsőséget. Óh, boldogítóan szép idők, melyeknek mi voltunk hősei. Óh boldogítóan szép jelen, melynek ti vagytok továbbvivő férfiai...

De jól vigyázzatok és okulván a mi példánkat, jobban becsüljétek meg azt, ami a miénk. Nagyobb gondotok, több szeretetek legyen mindarra, amit visszaszereztünk, mint amennyi gondunk nekünk volt húsz esztendőnek előtte...

Jól vigyázzatok, mert az, ami most visszajő, ha újra elvész, soha, soha, soha többé magyar nem lehet!...

Az én hazám

Az én hazám Magyarország,
Magyarország Csonka ország,
Öt részre van darabolva
Szegény haza, magyar haza.

Fúj a szél a Kárpátokon,
Sír a madár az ágakon.
Bús az ember, nincs jó kedve,
S nincsen Magyarország rendbe.

Ne szomorkodj szegény magyar,
Lesz még öröm itten hamar.
Vissza adják országunkat,
Leszünk egyszer újra vigak.

Édes hazánk nagy lesz újra
Vig az ország, nincsen baja.
Nagy is lesz még Magyarország,
Dicső haza, egész ország.

S mi nőjjünk meg egykor nagyra.
Szivünkben első a haza.
Kérjük mindig a jó Istent,
Segítsen meg mindig minket.

Meghallgat az Isten újra,
Bús magyarok itt a haza.
Itt van ez a dicső ország
»Szép, gyönyörű Magyarország.«

Rékasi Ilona
VI. o. tan., csapókerti isk.

Néprajzi gyüjtésünk

Irta: SZÉCSI ILONA női kereskedelmi isk. tanuló

KABA.

III. rész.

Kertek:

Csarkókert. A templom építési évében alapították, az Acsarkodó dombbal szemben. Nevét is innen kapta.

Vénkert, a Napnyugati temető folytatása. Vele együtt van a Tégláskert. Itt égették a templom építéshez szükséges téglát.

Bánomkert. A község tulajdona volt. Nevét onnan kapta, hogy az 1848/49. szabadságharc költségeit nem tudta volna a falu megfizetni. Ezért eladta azt a területet kertnek, de ezt nem hagyták jóvá s per lett belőle. Végül is a pert a vevők nyerték meg. Ezért „Bánom" a neve.

Bocskai, Kossuth, Rákóczi kertjeket a tagosításkor fogták fel.

Népszokások:

Lakodalom. Két ember elmegy megkérni a lányt. Ha az igent mond, háromszor hirdették őket. Az esküvőt mindig szerdai napon tartották. Az esküvőt megelőző hét szombatján a násznagy elment hazakérni a lányt. Ilyenkor vittek valami ajándékot, rendszerint arany vagy ezüst pénzt. A menyasszony kendőt ad a násznagynak. Ezután a násznagy (vőfély) elindul hívogatni az esküvőre. Botra kötözött pántlikás kendővel járt. A hívogatót rendszerint versalakban mondotta. P.: Szerencsés jó napot az Ur Isten adjon, az egész háznépre áldása áradjon. Béke és szeretet köztük viragozzon, az én beszédemen szivük vidámodjon. Én most elküldettem tisztességtételre, szívesen is jöttem véghez vitelére. Ha itt való létem terhükre nem lenne, hallgassanak reá az én beszédemre. Néném, uram és asszonyom most megcselekedte, hogy fiát a szent házasságra elkészítette, ezért én általam minden atyja fiát kéri és tiszteli minden jó barátját, hogy el ne hallgassák hű bészólítását. Először is szerdán reggel felmegyünk az anyaszentegyházba hitének meghallgatására. Onnan haza megyünk gazdánk célájára, a kigyelmetek háznépe, fia asszonya, leánya készüljön reája. Én már most elmegyek folytatni utamat, míg véghez nem viszem feltett szándekomat. Engemet már többé vissza ne várjanak, az Ur hatalmába ajánlom mindnyájukat.

A lakodalom három napig tartott. A legények már hajnalban elmentek a lakodalmas házhoz, kiürítették a házat, elkészítették a lakodalmi asztalokat. Szerdán este nagy vacsorát csaptak. Az első násznagy asztali áldást mondott előtte. Az első fogás csigaleves volt tyúkhússal, melyet a vőfély a következő verssel tett a násznagy elé: „Elhoztam a kakast egész tarajával, jó puhára főzve az apró csigával." (Ezt nem tudta végig, aki mesélte.)

Az ételt szolgálólegények hordták be. A leves után töltött káposzta következett. A vőfély felköszöntője: „Itt a jó káposzta friss disznóhússal jól megszekétálva, mint a szekér guzzsai, egyenek hát ebből uraim gusztussal, legyenek mindvégig jó aditusszal."

Ezután a sült csirke következett: „Amikor a tyúk sülve repül, akkor az ülőre nem ül. Itt van násznagy uram megfogtam a lábát, hoztam, mert látom, hogy éhesen várják."

A sült után a bor következett. Kulacsokban, kancsókban rakták az asztalra, a következő rigmussal: „Szivvidámításra Isten a bort adta, miként a zsoltárban Szent Dávid mondotta. Használják uraim jó egészséggel."

Az egész vacsora alatt a muzsikusok a Rákóczi kesergőjét húzták.

A fiatalpár első vasárnapig nem ment sehová s első útjuk ekkor az Isten házába vezetett.

Szüret. A tagosítás előtt három kert volt Kabán. A szüret napját a képviselőtestület állapította meg s egyszerre kellett mind a három kertben szüretelni. A cigányok, — ha jó szüret volt, — szőlőről szőlőre jártak. Elhuztak egy pár jó csárdást, a szüretelők táncoltak egyet s folyt tovább a munka.

Temetés. A halottas szobába begyülekezett a háznépe, a szomszédok, ismerősök és hangos szóval siratták a halottat. Volt olyan hely, ahol siraló asszonyokat is fogadtak pénzért, akik egész rigmussal siratták a halottat. Mikor eljött a temetés ideje, a kántor az éneklő gyermekekkel elment a házhoz. Ott a pitarban elénekeltek két verset. Ezután felvitték a halottat a templomba. A gyerekek és a kántor útközben is énekeltek. Majd a temetőbe vitték. Nem a pap kisérte, hanem a kántor és az éneklő gyerekek, kik most is énekeltek útközben. A temetőben a kántor elmondta a halotti beszédet s míg a sírt behányták, temetési énekeket énekeltek az éneklő gyerekek.

Táncok. Semmiféle régi táncot nem ismernek a csárdás általánosan ismert formáján kívül. Egy bácsi még tudja a verbunkost, de már nagyon öreg s nem táncolta el.

A lakosság megoszlása vallás és foglalkozás szerint:

A falu lakossága: 8000 lélek.

Vallási megoszlás: 92 százalék református, 5 százalék zsidó, 2 százalék katolikus. Kaba eredetileg szintiszta református falu volt. A háború előtti időkben még csak 1 katolikus család élt Kabán. A menhelyes gyerekek által jutottak ide be. Ezek felnőttek, családot alapítottak s ma kb. 150 katolikus él itt.

Foglalkozás szerint: 90 földmüvelő, 3 százalék kereskedő, iparos, 2 százalék hivatalnok.

Az igazi béke

Felfordult a világ, fel a nemzet béke
Milliók jajszava hangzik fel az égbe.
Könyörgés hangzik fel minden
magyar ajkról
Idegen országból — a cseh határokról,
Népek jóvoltából béke után vágyunk,
Békés úton adják vissza régi — szép
határunk!

Adják vissza! — mert az a magyarok
földje
Magyar vértől ázott annak minden
rögje,
Ezer éve lakunk itt e szép hazában
Ezer éve harcoltunk sok sorsdöntő
csatában.
Sokszor mi védtük meg más népek
hazáját,
Sokszor hullt a vérünk, — s így
kapjuk a hálát.

Adják vissza hazánk és testvéreinket,
Hogy ha ezt megkapjuk békét
hagyunk nektek,
De ha nem adjátok vissza ősi
földünk,
Kezünk felemelve hazánkra esküszünk
Hogy fegyvert ragadunk, s ha Isten
megsegít,
Meg nem állunk addig míg meg nem
bűnhődik.

Hazánk elrablója míg végét nem éri,
Nemzetünk haragja, amíg el nem éri,
Ez meg fog történni! — mert egy nép
akarja
Egy szívvel-lélekkel, s míg bírja a
karja.
Mind elindul hősen hazáját vedeni,
Az Istenben bízva ez meg fog
történni.

De még is jobb lenne a békés
megoldás
Az igazság előtt való térdhajtás.
Akkor megáldaná Isten e világot
És jutalmul adna egy boldog országot.
Föl tehát békére! — szent
megegyezésre
S szálljon le földünkre az igazi béke.

Nagy Erzsébet.

„Igazságot kérünk!"

Szomorú és könnyes minden magyar
szeme,
mert szerteszaggatva sinylődik
nemzete,
mert szép hazánkat rablóhadak árja
szétszaggatta és most végnapunkat
várja,
de ezt el nem érik — soha amíg
élünk.
Elrabolt hazánknak »Igazságot
kérünk!«

Igazságot kérünk! — mert így nem
élhetünk.
így el nem pusztulhat ezeréves
népünk.
nekünk »Igazság kell!« — mert ez
már gyalázat.
hogy magyar földünkön idegenek
járnak.
rablóhad pusztítja vetésünk —
termésünk.
Tovább így nem lehet — »Igazságot
kérünk!«

Bakkancsos oláhok járják Erdély
földjét
és maguk uralják erdejét — mezejét.
szegény magyaroknak gyász ott az
élete.
még a magyar szót is eltiltották tőle.
Pusztuljon az oláh — nekünk kell
Erdélyünk
Halljátok meg népek — »Igazságot
kérünk!«

Hazánk többi részét is feldarabolták
cseheknek, szerbeknek martalékul
dobták.
hát ne fájjon a magyarok szíve?
hát ne omoljon keservében térdre?
s ne zokogjon sírva — óh halld meg
Istenünk
E csonka országnak — »Igazságot
kérünk!«

Hiába van folyónk, bányánk és
hegyeink
aranyunk, ezüstünk, sötétlő erdeink,
ha minden a rablók birtokába jutott
s ezen szépségeken ők mostan az urak.
mi meg szegénységben, nagy
nyomorban élünk.
Emberek! Emberek! — »Igazságot
kérünk!«

Igazságot kérünk! — mert tovább
nem bírjuk
a sok teher miatt lábunk már
megingott.
Te hozzád fordulunk Istenünk —
jó Atyánk
hallgasd meg szívünknek sóhaját,
panaszát
Óh! add vissza hazánk könyörög
nemzetünk.
Tőled Te Urától — »Igazságot
kérünk!«

Nagy Erzsébet.

Nincs igazság

Magyarországon ma nincs igazság,
Ráverték a rabok nehéz vasát,
De a magyar nép
Nem lehet bús magyar,
Mert van igazság,
Van valahol,
Az ellenség egyszer
Úgy is meglakol;
Mert mi lerázzuk a bilincset,
Visszaszerezzük a sok elvett kincset,
Vissza!
Mert élni akarunk!
Mert nem tudunk élni,
Ha rabok vagyunk!
Raboknak mi úgysem maradunk,
Hanem inkább
Dicsőn meghalunk!

Keresztesi László ref. gimn. I. b.

Magyar fohász

Hozzád fohászkodunk
Magyarok Istene,
Tehozzád könyörgünk
Reggel, délben, este.

Add vissza a búzatermő
Bácska, Bánát földjét,
És add vissza a magyarnak
Erdély területét.

Hozzád fohászkodunk
Kegyelmes jó Atyánk.
Óh ne hagyd elveszni
Ezeréves hazánk!

Ámen.

Ferge Irén II. C. polg.

Szomoru az ősz

Itt van az ősz, hideg van már;
Elment a jó gólya madár.

Nem csiripel a madár,
Üres, kihalt a határ.

Csak a sárga leveleket
Kergetik a gonosz szelek.

Esik már az őszi eső;
Ez szegénynek nem kedvező

Várják már a gyerekek,
Hogy az ősznek vége legyen

Mert ősz után jön a tél,
S ettől egy gyermek sem fél.

Szabó Erzsébet VI. o. tan.

Imádság

Mennyei jó Atyánk,
Mi édes Istenünk.
Lásd a magyar népet,
Hogy mennyit szenvedünk

Óh ne tűrd el ezt Atyánk.
Könyörülj rajtunk,
Add vissza édes,
Nagy-Magyarországunk.

Varga Annamária VI. o. t.

Imre bacsi postájából

E heti könyvjutalmat Nagy Zita, Havas László és Kovács Zoltán kapták. Jutalomkönyveiket átvehetik lapunk kiadóhivatalában csütörtökön délután 4—5 óra között.

LUDAS MATYI

IZGALMAS SPORT

— Nem, nekem nem szabad horgásznom ... Az orvos minden izgalomtól eltiltott.

KELLEMES PILLANAT

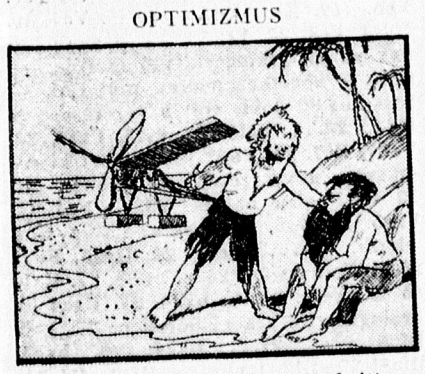
— Nézd csak, Alfréd, te is vehetnél olyan praktikus harisnyatartót, mint ez az úr ...

SZOBRÁSZNÁL

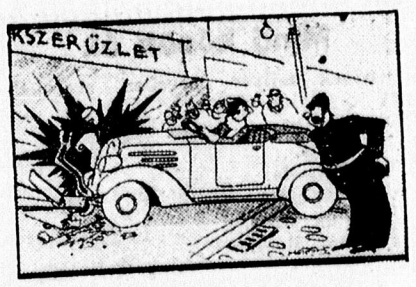
— Gratulálok, mester! A szobor megszólalásig hasonlít a férjemhez ... Csak az alsóteste egy kissé modern.

OPTIMIZMUS

— Fel a fejjel öregem! Nézd, itt van a repülőgép, most már csak benzint kell szereznünk és megmenekültünk innen!

PRAKTIKUS TANÁCS

— Halló, kisasszony! Egy jó tanácsot adhatok a jövőre: sose oda hajtson, ahova néz!

CIPŐÜZLETBEN

— Kérem, hajlandók vagyunk féláron odaadni ezt a cipőt, ha nem kell lehuznunk.

TITOKZATOS ESET.

Részlet egy szabó leveléből:

Igen tisztelt Uram! Csodálkozásomnak kell kifejezést adnom, hogy még mindig nem kaptam meg a 45 pengőt, amelyet múlt hó elsején méltóztatott megígérni ...

Részlet az adós leveléből:

Igen tisztelt Uram! Csodálkozásra egyáltalában nincs ok. Megnyugtatom, mindössze annyi történt, hogy a pénzt még nem küldtem el.

OTT MÉG NEM VOLT.

— Na fiatal barátom, ha annyit utazott, bizonyára jártas a geográfiában.

— Nem kérem, ott még nem voltam.

A PIACON.

— Na lelkem, hány liter tejet ad a tehene?

— Nyolcat kérem.

— És mit csinálnak a tejjel?

— Kettőt megiszunk magunk, tízet meg behozunk a piacra.

A SKÓT VACSORÁT AD.

A skót felhívja a barátját telefonon:

— Halló! Van valami terved holnapra?

— Semmi.

— Szerdára?

— Szerdán se megyek sehová.

— Csütörtökre?

— Csütörtökre jegyet váltottam a színházba.

— Ilyen pech! És én éppen csütörtökre akartalak vacsorára hívni.

CIVILIZÁCIÓ.

Unterwood amerikai szenátor híres volt a bőkezűségéről. Egy napon meglátogatta őt egy sarkutazó, hogy támogatást kérjen tőle északsarki expedíciós útjára.

— Mielőtt a mi civilizációnkkal fölkerestük volna az eszkimókat — mondta szép, cirkalmas beszédben —, nagyon sokszor megesett, hogy a szerencsétlen páriák az éhség gyötrelmei miatt olajmécsesüket ették meg.

Underwood nyugodtan felelt:

— No és most talán villanykörtékkel táplálkoznak?

SIKERTELEN KISÉRLET.

Potyafi karonfogja a barátját és így szól:

— Kérlekszépen, nincs annál rettenetesebb, mint amikor az ember arra kényszerül, hogy a legjobb barátjától tíz pengőt kérjen kölcsön másnapig.

Mire a másik:

— De van ennél még egy rettenetesebb eset is.

— Éspedig?

— Ha valaki arra kényszerül, hogy a barátjától megtagadjon tíz pengő kölcsönt.

ÉPPEN IDEJE.

— Főnök úr kérem, szeretnék néhány napi szabadságot.

— Már megint szabadságot kér? Egyszer azért kér szabadságot, mert a feleségét Budapestre kell kísérni, máskor azért, mert a fia megkapta a kanyarót, egyszer a lányát elütötte egy autó, egyszer meg az anyósát temetik. Most megint mire kell a szabadság?

— Nősülni szeretnék.

TÚLBUZGÓSÁG MIATT.

— Maga miért került ide?

— Mert a munkahelyemről, ahol dolgoztam, hazavittem a munkát.

— De hiszen ezért jutalmat érdemelt volna, nem büntetést.

— Csakhogy és a pénzverdében dolgoztam.

VILLAMOSON

Egy vidéki atyafi felszáll az állomáson a villamosra.

— Kérek egy jegyet a klinikáig, — mondja. — Mit kóstál ?

— Harminckét fillér, — válaszolja a kalauz.

Az atyafi nagy uri gesztussal átad egy pengőt:

— Fogja barátom ez a magáé.

A kalauz átadja a jegyet és megköszöni a nem várt borravalót. Az atyafi azonban utánaszól:

— De ami visszajár, az meg az enyém.

A PARFŐM

Az illatszerkereskedőhöz beállít egy hölgy és egy darab szappant kér.

— Milyet parancsol, — kérdi udvariasan a kereskedő? — Ibolya, vagy gyöngyvirág illatút.

— Talán kaphatok egy darab pecsenyeillatút?

ANYAI GONDOK

Anya: Rettenetes, hogy kis babám mindig sír. Mit kellene csinálni vele?

Nagyobbik leány: De mamuskám, hát nem adtak vele használati utasítást?

JÓ FELELET

Tanár: Mondd meg fiacskám, az embernek melyik oldalán van a szíve?

Móricka: A belső oldalon tanár úr.

FEDDÉS

— Ha én intézném a világ sorsát — állpaitja meg az egyik —, minden évben 365 ünnepnapot rendelnék el.

— Micsoda meggondolatlanság — inti le a másik —, hát arra nem gondolsz, hogy vannak szökőévek is.

PRECIZ

A muzeumőr megilletődött hangon magyarázza a köréje gyülekező muzeumlátogatóknak:

— Ez itt kérem egy 16 esztendős fáraó-leány mumiája és már négyezer éves.

— Pardon — szólal meg a csoportban Kohn — ebben már a 16 év is benne van?

RÁDIÓ

— Nem tudom, mi baja a rádiómnak. A műsor elejét kitűnően veszi, azután hirtelen megnémul.

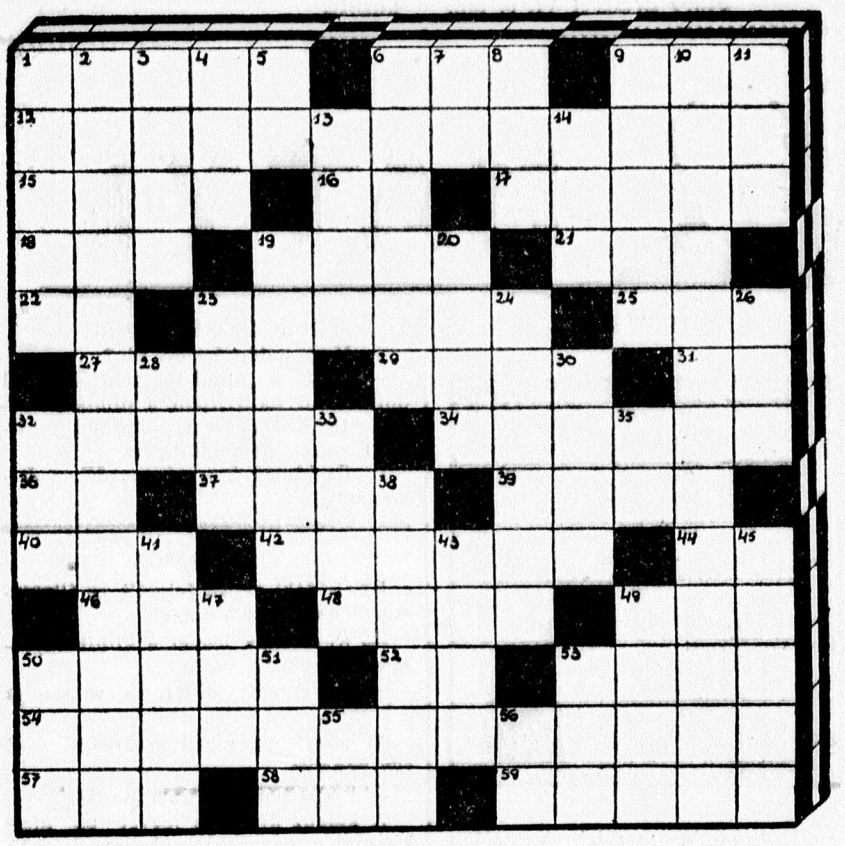
— Biztosan adós vagy a részletekkel.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

De mit töröm a fejemet?

(Majd kijön!)

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszu sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vizszintes sorok:

1. Festőszerszám.
6. Ázsiai nép.
9. Magyar király.
12. Állam.
15. Potyogtak a könnyei
16. Az arany vegyjele.
17. Unitárius püspök, költő (1811—1875), a „Vadrózsák" c. székely népköltési gyüjtemény gyüjtője.
18. Keserű belső szerv.
19. Fonó-szövő szerszám.
21. Vissza!... Bekr, az első kailfa.
22. Ellentétes kötőszó.
23. Lengyelországi város, 184.000 l.
24. Angol női név.
27. Portugál és brazil pénzegység.
29. Az Uj-Hebridák egyik szigete.
31. Fonetikus mássalhangzó.
32. Óhajtom, kívánom, követelem.
34. Szindarab-újrafelvétel.
36. Rag: -ra párja.
37. Hosszú idők.
39. Senki — franciául.
40. Török úr.
42. A szelek királya a görög mitológiában.
44. Azonos magánhangzók.
46. Vissza: leszek — latinul.
48. N. N. E. N.
49. Vallásrövidítés.
50. Báró (1703—1764), lirikus, szerelmi és vitézi dalok költője.
52. T. N.
53. Női név.
54. Végbizonyítvány
57. Gyom.
58. Római házi isten.
59. Felvidéki város.

Függőleges sorok:

1. Híres szatmármegyei lap volt.
2. Erdei növény.
3. Vissza: ilyen a levél.
4. Vissza: angol névelő.
5. T. S.
6. Kukorica Jancsi menyasszonya.
7. Vissza: stannum.
8. Debreceni Vasutas Klub.
9. Zsidó írástudó. Neki tulajdonítják azt a mondást, hogy „Nincsen új a Nap alatt".
10. Szolgai megalázkodás, talpnyalás.
11. Azonos magánhangzók.
13. Dalmáciai olasz kikötőváros.
14. Portéka.
19. Aldunamenti város.
20. A legrégibb időktől a Nyugatrómai birodalom bukásáig tart.
23. Vissza: a gyümölcs ősszel.
24. Tündérkirály Shakespeare „Szentivánéji álom" c. darabjában.
26. Mereszti a szemét.
28. Ő — latinul, nőnemben.
30. Az egyiptomiak szent bikája.
32. Menyasszony.
33. Német birtokos névmás.
35. Egyenlő vízszintes 36.
38. Körvonal.
41. Természetes hosszmérték.
43. Alant.
45. Két szó: latin harag és időhatározó.
47. Testet erősít.
49. Szivárványhártya.
50. A. A. G.
51. Szélhárfa.
53. Latin harag.
55. Francia nevelő.
56. Okozat szülője.

43. Sz. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név:
Foglalkozás:
Pontos cím:

Csak ugy mondom, hogy

... lapunk 1938 október 30-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Egyszer volt, hol nem volt...
Majomkenyérfa
Anatole France
Balletpatkány
Afrikai strucc
(A város: Hameln.)

Mind hősök ők! 1. Jókai: Egy az Isten. 2. Eötvös J.: Magyarország 1514-ben. 3. Tóth Ede: A falurossza. 4. Tóth Ede: A falurossza. 5. Herczeg F.: Árva László király. 6. Garay J.: Az obsitos. 7. 7. Kisfaludy Sándor költ. hőse. 8. Arany László: Délibábok hőse. 9. Szigligeti Ede: A szökött katona. 10. Kisfaludy Károly: Csalódások.

Ki irta? 1. Thackeray. 2. H. G. Wells. 3. Oscar Wilde. 4. Balzac. 5. Corneille. 6. Daudet. 7. Dekobra. 8. Dumas id. 9. Dumas ifj. 10. Flaubert.

Hol is olvastam csak? Bajza József: Sóhajtás.

Ki irta?

1. Az istenek szomjaznak!
2. A nyomorultak.
3. Izlandi halászok.
4. A kék madár.
5. Erős, mint a halál.
6. Asszonyok útja.
7. Viperafészek.
8. Tartuffe.
9. Perzsa levelek.
10. A félszűzek.

Mind hősök ők

(Kinek, milyen művében szerepelnek az alábbi hősök?)

1. Koribanya Ignác.
2. Luca.
3. Melinda.
4. Perföldy.
5. Puk Mihály.
6. Rák Bende.
7. Ripacs.
8. Török bíróné.
9. Varjas András.
10. Zajtay István.

Hol is olvastam csak?

(Ki írta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók?)

»Véres a föld lábam alatt.
Lelőtték a pajtásomat.
Előre!
Én se leszek rosszabb nála.
Berohanok a halálba.
Előre!«

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.

2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.

3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között »*Rejtvényfejtők figyelmébe*« cím alatt helyeztük el.

4. Szelvényt mellékelni kötelező.

5. könyvjutalmakat hétfőn délután 3 órától csütörtök este 6 óráig, a nap bármely szakában átvehetők lapunk kiadóhivatalában. Aki a jelzett időpontban a nyert könyvet át nem veszi, arra később igényt nem tarthat!

SAKK

69. SZÁMU JÁTSZMA.

Sziciliai védelem.

(Sárkány-változat.)

Gablonz, 1938.

Világos: **Zollner.** Sötét: **Gilg.**

1. e4, c5. 2. Hf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Hxd4, Hf6. 5. Hc3, g6. 6. Fe2, Fg7. 7. Fe3, Hc6. 8. 0—0, 0—0. 9. Vd2, Hg4. 10. Fxg4, Fxg4. 11. f4, Fe6? (Ezt az erőtlen újítást csak a rákövetkező hiba szentesíti. Gyenge volna 11.... Ha5 is. Pl.: I. 12. b3, a6. 13. f5! e5. 14. f6! Fxf6. 15. Bxf6!! Richter—Engels, Bad Oyenhausen. — II. 11.... Ha5. 12. b3, Fd7. 13. f5, Bc8. 14. Hd5, Hc6. 15. Bad1, e6. 16. f6, exd. 17. fxg, Be8. 18. Hx5, Fg4. 19. Vf2!! sötét feladta, Rothamel—Stübig levelezési játszma, 1938. Biztos jó játékot nyujtó folytatás 11.... Fd7! 12. Bad1, Bc8! stb.) **12. b3?** (Célja akadályozni Fc4-et és c2—c4-et előkészíteni, mégis nagy hiba, mert a lesipuskás királyfutó veszedelmesen uralja az a1—h8 diagonálist. **12. Hd5! vagy 12. Hxe6, de 12. Hxc6,** bxc. 13. Fd4 is erősen vitássá tette volna Gilg kísérletezését, így azonban az újítás bevált.) **12.... Bac8. 13. Hce2, b5!** (c2—c4 ellen.) **14. Bac1, Hcxd4. 15. Fxd4, Fxd4. 16. Hexd4** (Vxd4?-re 16. Va5! igen erős). **16.... Vb6. 17. Kh1, Fd7. 18. f5, Vc5. 19. Hdf3, Vc3. 20. Vf2?** (Az f5 gyalogosnak az a7 gyalogért való cseréje, — mint a következmények mutatják — rossz üzlet. Jobb volt a vezércsere es Hd4.) **20.... gxf5. 21. exf5, Fxf5. 22. Vxa7, Be7. 23. Vb6?** (Erre sötét kieroszakolja a vezércserét és jobban áll. 23. Vf2! volt a helyes.) **23.... Vc5! 24. Vxc5** (24. Va5? Ba7! és az „a" gyalog lehull). **24... Bxc5. 25. Hfd4, Fd7. 26.c4** (Fenyegetett 26.... Ba8. 27. Ba1, e5 és Bxc2). **26.... bxc4. 27. Bxc4** (A gyalogvesztés kikerülhetetlen: 27. bxc, Bfc8! stb.). **27.... Bxc4. 28. bxc4, Bfa8! 29. Bf2, Ba4. 30. Bfc2, d5! 31. Kg1 ,dxc4. 32. Kf2, e5. 33. Hf3, Ff5. 34. Bec2, f6. 35. He1, Kg7.** (35.... Fb1 is nyer.) **36. Bb2** (Gátolja Fb1-et, de tréfás befejezést tesz lehetővé). **36.... c3! 37. Bc2, Bf4†. 38. Ke3** (38. Kg1? c2!! 39. Hxc2, Fd3! 40. Bf2 — 40. Bd2, Bf1†† — Bxf2. 41. Kxf2, Fxc2 stb.). **38.... Be4†. 39. Kd3** (vagy 39. Kf3, c2! 40. Bxc2, Bf4† és nyert). **39.... c2!!** (A neveletlen pór). **40. Hxc2** (40. Bxc2, Bxe1). **40.... Bxe2.** Világos feladta. A gablonzi (Szudétaföld) verseny győztesének legsikerültebb játszmája.

Ambrus Sándor.

Betürejtvények

1.
adj s

2.
adminisztráció
—ga

3.
adésszál
c=b

4.
affektált
d=t

5.
V ffektus

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Óriási mértékben emelkedik kisipari exportunk

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezésére két évvel ezelőtt megalakult a Kisipari Kiviteli Intézet, amely a kézműiparosok által előállított termékek exportjának elősegítését célozza.

Az intézet jelentéséből kitűnik, hogy a múlt évben már félmillió pengő értékű volt a kisipari kivitel,

ez év első felében óriási emelkedés mutatkozik: a kivitel értéke 407.916 pengőt tett ki, tehát az emelkedés 80 százalék.

A kisiparnak forgótőkével és megfelelő hitellel ellátása tehát nagyszerű eredményeket hozhat.

A debreceni iparosok vigyáznak az értelmiségi szinvonal emelésére

Iskolázott ifjak menjenek ipari pályára

Egyik debreceni iparos azzal a kéréssel fordult az Ipartestület előljáróságához, hogy nevelt fiát, akinek csak négy elemi iskolai végzettsége van, engedjék beszerződtetni saját műhelyébe.

Ez a kérelem értékes vitát váltott ki az előljáróság ülésén, mivel a vonatkozó törvényes rendelkezések négy középiskolát kívánnak meg az ipari pályára induló tanulótól.

Galamb Ferenc elnök megjegyezte, hogy kétéves átmeneti időt hagytak arra, hogy kisebb képzettségűeket szerződtetni lehessen, de mint legkevesebbet megkívánják az öt elemi osztály végzését.

Az a cél, hogy tanultabb iparosgenerációt neveljünk, írniolvasni alig tudó emberekből jó iparst ne várjunk!

Szalay József: Lehet valaki jó iparos, ha nincs is iskolája. Ellenben kötelezzék a mestert, hogy ha ilyen tanulót szerződtet, végeztesse el vele az ötödik elemit.

Galamb Ferenc elnök: A kérést általános ipari szempontból kell elbírálni.

Balogh László: Ha az iparos saját gyermekének a beszerződtetéséről van szó, akkor nem kell ragaszkodni az 5—6 elemihez. Nekünk az a hivatásunk, hogy segítsünk iparostársainkon és az ilyen engedéllyel segítünk. Idegen iskolázatlan gyermeket nem kell felvenni, de a saját fiát az iparos hadd szerződtesse be iskola nélkül is.

Nagy Gábor: Ha a törvényes lehetősége meg van, akkor a szakosztály határozatát kell magáévá tennie az előljáróságnak, mert a szakosztály tudja legjobban elbírálni, aki a körülményeket közelebbről ismeri, hogy a szerződtetés lehetséges-e és méltányos-e.

Szendrey Sándor alelnök: Nagyon helyes, valóban a szakosztály határozatát kell figyelembe venni.

Galamb Ferenc elnök: A kétéves határidő december 31-én jár le, amikor kevesebb iskolával nem lehet többé tanulót szerződtetni. Ha az előljáróság eltekint az előírt iskolai végzettségtől, akkor fél évvel meg kell hosszabbítani a tanuló szerződtetési idejét, a minimális tanoncidőt.

Az előljáróság ezután megadta az engedélyt az apának, hogy fiát beszerződtesse, de úgy látszik ebből az esetből, hogy a debreceni Ipartestület nagyon is vigyáz arra, hogy minél képzettebb iparosgárda működjék Debrecenben.

Kereskedők nem végezhetnek szabómunkát

Az iparügyi miniszter 14.847/1937. szám alatt határozatot hozott, melyben kimondta, hogy a nadrág rövidítése, vagy hosszabbítása a férfi zakókabát aljának vagy ujjának rövidítése, a női bluzoknak ujj hosszabbítása, vagy rövidítése az 1922. évi XII. tc. 47. §-ának az 1936. évi VII. tc. 16. §-ával beiktatott 4-ik bekezdésben foglalt rendelkezések alkalmazása szempontjából

nem tekinthető olyan alárendelt jelentőségű kisebb igazításnak, amelynek elvégzése szakismeretet nem igényel.

Előfordul ugyan némely esetben az, hogy az említett megrövidítéseket és hosszabbításokat különösebb szakismeret nélkül is végre lehet hajtani, ilyen esetben is azonban annak megállapításához, hogy a ruha szabására és az elérni kívánt célra tekintettel a megrövidítésnek vagy a meghosszabbításnak milyen módon kell történnie, szakismeret szükséges.

Ennélfogva az említett munkákat az idézett törvényhely értelmében kereskedő és személyzete nem végezheti el.

Kussuth Lajos írta:

» Fogságom magányában az anyagi közjólét kellékei s e téren a társadalmi tevékenység hivatása felől is gondolkoztam. Már akkor meg voltam győződve, hogy a nemzet, mely csupán földmívelést űz, olyan félkezű teremtés... bármely oldalról tekintettem is a dolgot, mindig azon eredményre jutottam, hogy

az ipar fejlesztése hazánknak legsürgősebb, legégetőbb szükségei közé tartozik.

Mégpedig nemcsak általában a közjólét, hanem különösen még magának a mezőgazdaságnak érdekében is.«

Nincs üzemutódlás árverés, csőd esetén

A 9090/1931. M. E. sz. rendelet 3. §. bekezdésben foglalt az a rendelkezés, amely szerint az üzemanyagot nem lehet megállapítani árverési vétel, vagy csődeljárás, illetőleg kényszeregyezségi eljárás során történt értékesítés esetében, ha a szerzés tekintetében rosszhiszeműség nincs, magyarázó jellegű és ezért visszaható (1928 január 1.) erővel bír.

Az egy épületben levő két üzem közül lehet az egyik a másik üzemutóda, ha a két üzem iparága azonos és a megszűnt üzem helyiségét a tovább fennálló üzem utóbb megszerzi.

Állandó és jelentős emelkedést mutat a magyar nemzeti jövedelem alakulása

Rendkívül érdekes és szakszerű tartalommal jelent meg a Pénzintézeti Központ legújabb gazdasági jelentése, amely kimerítő részletességgel tárgyilagos szellemben mutatja be a magyar gazdasági és pénzügyi élet jelenlegi helyzetét és alakulását. A jelentés többek között beszámol a beruházási törvény végrehajtásának a megindulásáról. Megemlíti továbbá, hogy a beruházási tevékenység is megindult és június végéig már körülbelül 150 millió pengő értékű munkamegbízás került kiadásra, egyben megállapítja, hogy az ötéves terv alkalmas arra, hogy fellendítő hatást gyakoroljon a termelésre.

Igen érdeks a jelentésnek az a része, amely a nemzeti jövedelem alakulásáról számol be. A Matolcsy—Varga-féle számítások szerint a mindenkori árszínvonal alapján megállapított nemzeti jövedelem szerint a mindenkori árszínvonal alapján megállapított nemzeti jövedelem 1936—37. gazdasági évben 4.417.2 millió pengő volt. A PK jelentése megállapítja, hogy mióta a világgazdasági válság túljutott a mélyponton, a magyar nemzeti jövedelem alakulásánál állandó és elég jelentős emelkedést tapasztalhatunk. Az 1936—37. évi nemzeti jövedelem változatlan árak mellett számítva 30.3 százalékkal haladta meg az 1932—33. évi nemzeti jövedelmet. Mindenesetre örvendetes, hogy a reárérték szerint a legújabb időkben Magyarország nemzeti jövedelme már érdemlegesen magasabb, mint az utolsó évtized korábbi éveiben. Ebből következőleg az ország közgazdasága fokozódó ellenállóképességet tud kifejteni a nagyobb teherpróbákkal szemben.

A PK jelentése szerint a Központi Statisztikai Hivatal szintén végzett számításokat a nemzeti jövedelem alakulására vonatkozóan, megállapítván, hogy Magyarország egész nemzeti jövedelméből az 1936. évben az agrárfoglalkozások keretében jelentkező jövedelmekre 43.6 százalék, az ipari termelés keretébe tartozó jövedelmekre pedig 43.7 százalék jutott és pedig 31.6 százalék a gyáripari, 12.1 százalék pedig a kisipari jövedelmeknek. Eszerint az agrártermelés és az ipar szerepe a nemzeti jövedelem kialakulásában csaknem egyenlő.

26 ipari középiskola megnyitására folynak az előkészületek

A kultuszminisztériumban lázas munkával készülnek a nagyfontosságú, új iskolatipusnak, az ipari középiskolák megnyitására.

Dr. Damjanovich Lajos miniszteri tanácsos, akinek irányítása alá tartozik az új iskolatipus, az ipari középiskolák szükségességéről és előkészületeiről az alábbiakat mondotta:

— Az intellektuális pályák telítettségére jellemző, hogy az idén már a három felsőipariskolát is mennyire megrohanta a közönség. A fém- és gépipari szakon kétszáznál jóval több jelentkező volt, holott maximálisan kilencvenet tudtak felvenni. Ami örvendetes: nagyon sok előkelő család gyermeke is jelentkezik. Ilyen közhangulat és trsadalmi szükséglet láttára sok munkával készülünk az új, ipari középiskolák felállítására. Persze, ez költségvetési kérdés is, az ipari középiskola drága iskolatipus, jól felszerelt, modern műhelyek kellenek a gyakorlati részhez.

— Huszonhat ipari szakiskolát alakítunk át középiskolává. Az elsők között lesz, mint legfontosabb, a textilipari.

— Az új középiskola a negyedik polgári, vagy gimnázium elvégzése után kezdődik, megfelel a gimnázium V—VIII. osztályának és érettségivel fejeződik be. Most dolgozunk a törvény végrehajtási utasításán s a tanrenden; az utóbbi különösen nagy és nehéz feladat, tekintettel arra, hogy ipari szak szerint minden egyes középiskola számára más és más tanrendet kell készíteni. És általánosságban mindegyik iskolánál fennáll a probléma:

1. hogy művelt embert neveljen a diákból;

2. hogy tökéletes szakismereteket nyujtson;

3. hogy megfelelő gyakorlati alaptudást nyujtson.

— Ennek a három szempontnak az összeegyeztetése csak bizonyos megalkuvással lehetséges. Engedni kell a gimnáziális keretből, inkább ne kelljen megtanulnia annak az ipari középiskolásnak, hogy például Bacsányi János mikor született és mikor halt meg. Elég, ha az ipari középiskola gimnáziális vonatkozásban alapműveltséget nyujt, amit az így mégis megalapozott ifjú ember később hajlami szerint kiegészíthet. Úgyis a sok gimnazista volt szerencsétlensége az országnak: eddig az volt a helyzet, hogy mindenki gimnáziumba akart menni, a polgári iskolák visszaesést mutatta. Ezentúl majd az időknek megfelelő huszonhat ipari középiskola gondoskodik egy új, jobb megélhetési lehetőségeket szerző és jobb gyakorlati képzettségű és tudású társadalm rétegről.

— **A sikertelen segédi vizsga ismétlése.** A 78.000— 1923. K. M. sz. rendelet 186. szakasza értelmében a tanoncvizsgáló bizottság határozata ellen jogorvoslatnak vagy panasznak helye nincs, a sikertelen segédi vizsgálat következtében a esgédi gyakorlatnak két évvel történt meghosszabbítására vonatkozó határozat tehát jogszerű. Nincsen olyan jogszabály, amely lehetővé tenné ilyen esetben a meghosszabbított szakbavágó gyakorlati idő megrövidítését. Nincs akadálya azonban annak, hogy a sikertelenül vizsgázó egyén a vizsgálatot követő hat hónap elteltével az 1922:XII. tc. 107. szakaszának megfelelően újabb segédi vizsgálatra jelentkezzék.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A hegyközségi törvény végrehajtási utasitása megjelent

Országos szőlő és borpropaganda bizottságot alakitanak

Hírt adtunk már arról, hogy a hegyközségi törvény milyen rendelkezéseket tartalmaz. A fontos törvény végrehajtási utasítása most jelent meg. A végrehajtási utasítás hangsúlyozza, hogy az intézkedések a túltermelés megakadályozását és boraink minőségének javítását célozzák.

A szőlőtelepítést három évre teljesen eltiltják. Az új telepítésű szőlőket telepítési illeték, az öt holdnál nagyobb síkfekvésű kötött talaju szőlőknél a borértékesítési járulék fizetését irják elő.

A végrehajtási utasítás intézkedik a hegyközségek alakításának módjairól, a hegyközségi tanácsok megalakításáról. Kimondja az utasítás, hogy a közvetlenül termő amerikai szőlőfajtákat legalább egyharmad részben 1939 december 31-ig ki kell vágni, vagy átoltani. A megmaradt szőlőterületnek a felét 1940-ig, másik felét 1941-ig kell kivágni vagy átoltani.

A közvetlenül termő Othelló fajtákat további rendelkezésig nem kell kiírtani. A záros határidőn belül történő kiírtások, vagy átoltások kártérítéssel járnak. Azok, akik közvetlenül termő amerikai szőlőjüket egészben akarják kiírtani, vagy átoltani, azok jelentsék be szándékukat az elöljáróságnál 1939 január 31-ig.

Intézkedés van a végrehajtási utasításban a szőlővesszők és oltványok forgalmáról, az állati és növényi kártevői elleni védekezésről. A szőlő, bor és must fogyasztásának emelésére országos szőlő és borpropaganda bizottságot alakítanak.

Az árvalányhaj mint homokkötőnövény

Mindenki ismeri a szép árvalányhajat. Nem hasznos növény, mert a szárában és leveleiben kevés a tápanyag és a jószág nem is eszi meg, mert hegyes termése megszúrja az állat száját és szúrja emészlő szerveit is.

Oroszországban az árvalányhajas mezőket felgyujtják, így irtják, ez nem jó, mert az égetés nem használ a földnek. Jobb a hortobágyi módszer, ahol a jószág úgyis széttapossa. Az árvalányhajnak nagy haszna van erdősítésnél, ahol futóhomok talajon kell a talajt megkötni. Az árvalányhaj dús növekedésével sok gyökerével megfogja a homokot és így hasznot hajt. Sivár sziklás helyeken, mint sziklanövény hasznosítható, mert gyökerei szétterjednek a sziklák hasadékaiban és a szirt hasadását, széttöredezését elősegitik.

Villamos áram segitségével kitünően lehet a takarmányt konzerválni

Egy német gazda megvalósította a villamos árammal való takarmány konzerválást igen jó eredménnyel. Az apróra vágott zöld takarmányt szigetelő anyagból készült tartályokba helyezik el és a házi villamos áramból vett áram hatásának teszik ki. A takarmányban minden szerves élet megszünik és összesajtolódik. A keletkező hő a növényi anyagot konzerválja. Az ilyen módon készült takarmánykonzervnek kellemes édes ize lesz. Előnye az ilyen takarmánykonzervnek, hogy nagy sulyt képvisel az összesajtolás következtében. Az olyan növények is használhatók ezzel a módszerrel, melyek különben veszendőbe mennének.

Hogyan kell a sertést hizlalni

A sertéshizlalás mindenütt megkezdődött már és a kisgazdák, részint a saját házi szükségletükre, részint eladásra hizlalják a télidőben levágásra szánt sertéseket. A hizlalás módját jórészt az a cél határozza meg, hogy házi szükségletre, vagy eladásra szánják-e a sertést. Általános szabályok is vannak azonban, melyeket be kell tartani, akármilyen célra hizlalják a sertést.

Aki sertéseket akar hizlalni annak tudnia kell, hogy beteges, vagy szaladgáló sertés nem alkalmas a hizlalásra. Csak ártányokat és miskárolt kocákat hizlaljunk. A sertés akkor lesz jó hízó, ha jóétvágyú, ormánya rövid, háta aránlag széles, a fara ne legyen csapott. A mellkas és has aránylag mély legyen, a lábak rövidek, egyenesek. A sertés szőrzete legyen fényes, mangalicánál göndör, a füle ne legyen kopasz.

A hízó sertéseket naponta kétszer vagy háromszor kell etetni. A fiatalabbaknál jó a háromszori etetés, mert így nagyobb adagokat tudnak elfogyasztani. A déli etetésre tiszta szemestakarmányt is adhatunk. Arra vigyázni kell, hogy az etetési időt pontosan betartsuk.

A sertéshizlalásra főleg a tengerit használjuk. Először a morzsolt szem, később a tengeri dara etethető. Az új tengeri darát nem kell soká áztatni, mert az új tengeri még vízdus, csak tavaszra szárad ki. A legkifogástalanabb hizlaló takarmány az árpa. A korpát a hizlalás elején használjuk, adhatunk főzött burgonyát is, de a főtt vizet nem szabad a sertésnek adni, csak a kiszedett burgonyát.

A napi takarmányadagot mindenkor a hízók étvágya szabja meg, így nem lehet felállítani a kötelés adagolási mennyiséget. Arra vigyázni kell, hogy a hízónak mindig legyen étvágya. Ha nem eszik, otthagyja az élelmet, akkor nem szabad enni adni neki, csak ha ismét mecéhezik és kéri az élelmet.

Most van az ideje a málnatelepitésnek

A málna ültetési ideje az ősz, október vége, november eleje. November közepéig be kell fejezni a málna ültetését. A málna nem válogatós a talajban, de igen hálás a tápdus talajban. Egy-egy tőnek 100 négyzetcentiméter terület kell. Ültetés előtt a talajt jól meg kell forgatni, ha érett porhanyó trágyát és fahamut keverünk a talajba, akkor igen szép és bőséges termést ad.

A málnafajta sokféle, van rövidebb és van hosszabb ideig termő. Ha a málnát elültettük, akkor nem kell tovább sok gondot fordítani rá a talaj tisztántartásán kívül. A májustól júniusig túlsűrűn előtörő galyakat kell ritkítani. A málna kitermett két éves vesszőit ősz idején vágjuk ki. A tövek körül a fölet ássuk fel ősszel és három évenként trágyázzuk meg. Ha nagy területen akarunk málnát telepíteni, akkor jó, ha kísérletképen néhány különféle tövet teszünk el és abból telepítjük be a területet, amelyik a legjobban terem azon a földön.

A közepesnél jóval kevesebb az idén a bor

Az óborkészlet jelentéktelen

A szüret befejeződött és megállapítható, hogy a közepesnél jóval alacsonyabb a termés mennyisége. A Duna-Tisza közén nem éri el a must a tavalyinak a felét. Heves megyében a termés katasztrófális. Tokajhegyalján is kevesebb a termés, mint máskor.

Hozzájárul ehhez az a tény, hogy míg tavaly szüret idején egy millió hektoliter óbor volt a pincékben, most az óborkészlet is jelentéktelen.

A földmivelésügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint a kistermelőket hamis mustmérőkkel csapták be és így bár megfizetik a minimális árakat, mégis 4—5 fillérrel károsítják meg a gazdát, mert nem rendes fokolóval nézik a mustot. A panaszok alapján razziákat tartottak és elkobozták a hamis fokolókat és kötelezték a vásárlót a gazdakárnak megfizetésére.

A zöldségfélék felszedése, elrakása télire

A téli használatra, vagy téli tavaszi eladásra szánt zöldségféléket november első harmadában szedjük fel. Az eltartandó terményeket célszerübb később, mint korábban betakarítani. Attól nem kell tartani, hogy a késői gyökérféléknek és a fejeskáposztának kisebb fagy ártana. Ez okból ne siessünk a terménye fölszedésével. Mindazonáltal a szedéssel a nagyobb fagyok beállta előtt végeznünk kell. Kisebb házikertben, ahol a szedés kevés ideig tart később, míg nagyobb zöldséges kertben korábban kell a szedést megkezdeni, hogy a tartósabb munkával idejében végezhessünk.

A terménye fölszedését lehetőleg száraz, napos időben kell végezni. Arra nagyon kell vigyázni, hogy az ásóval, vagy ásóvillával szedett gyökérféléket vékony rétegben terítsük széjjel, hogy kiszikkadjanak. Nedves időben fedett helyen kell a terményeket szikkasztani, miközben a tisztogatást és osztályozást is végezhetjük. Ez alkalommal kell a magtermesztésre alkalmas, középnagy, szépalaku, kifogástalan, ép, egészséges gyökereket kiválasztani. Ezeken a középső szivleveleket meghagyjuk. Míg a házi használatra eltartandó gyökereket az összes levelektől megtisztítjuk. Kivétel a petrezselyem, amelynek a középső, apró leveleit esetleg meghagyjuk téli használatra. A piaci eladásra kerülő sárgarépa és petrezselyem gyökérről csak a külső leveleket szedjük le és csomókba kötve szállítjuk a piacra. A zeller gumóiról az összes gyökereket letisztítjuk.

A letisztított és osztályozott gyökérféléket, kiszikkadás után a szabadban vagy pincében elvermeljük. A magtermesztésre szánt gyökérfélék oldalgyökereit, természetesen, meg kell hagyni. A magtermőknek kiválasztott káposztafejeket pedig gyökerestül szedjük fel és vermeljük el, lehetőleg szabadföldi veremben, a külső leveleket le kell szedni.

Akció a kamarai kirendeltségi szolgálat érdekében

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ismerte fel elsőnek annak szükségét, hogy a gazdaközönséggel való közvetlenebb érintkezés érdekében körzeti kirendeltségi szolgálatot létesítsen kerületében. A két éve megszervezett kirendeltségi szolgálat meg is felelt a várakozásoknak s hiány csak abban mutatkozott, hogy az anyagi eszközök elégtelensége folytán nem volt a kamarakerület minden járására megszervezhető. Egyéb szempontok is felmerültek közben, melyek a járási kirendeltségi szolgálatnak vármegyei kirendeltségi szolgálattá átszervezését tették indokolttá s e téren az első lépés a Békésvármegyei kirendeltség felállítása volt.

Vármegyei kamarai kirendeltségek létesítése az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről is helyesléssel találkozott, amennyiben a közelmult napokban felterjesztésben kérte a földmivelésügyi minisztert, hogy a kerületi mezőgazdasági kamarák ily irányú törekvéseit támogasa és segítse elő.

Mindenesetre örvendetes, hogy a Kamaránk kezdeményezése mind a gazdaközönség, mind az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről helyeslléssel találkozott s reméljük, hogy ezzel a vármegyei kamarai kirendeltségek teljes kiépítése rövidesen valóra válhat.

A baltacin termelése

Igen hálás, bőven termő takarmánynövény. Igénytelen, a talajban nem válogatós, a laza homokon is megterem. Nagy előnye a baltacinnak, hogy zölden etetve nem puffasztja az állatokat, mint a lóhere és lucerna. A vetési ideje március, április, szereti a jól munkált földet. A sortávolsága 11—15 centiméter, a magtakarása kétcentiméter. Egy katasztrális holdra 80—100 kiló vetőmag elégséges. A vetésre jó, ha hámozott magot vesznek.

Védőnövényül lehet vetni tavaszi árpát, vagy zabot. A baltacin első kaszálása akkor célszerű, ha teljes virágjában éri a kasza. A baltacin sarjuja már nem kaszálható, de kitűnő zöld legelőt ad a jószágnak. A baltacin 4—5 évig terem, de a legnagyobb termését a 3-ik évben adja. Zölden kaszálva holdanként 60—90 mázsa nyers takarmányt ad. Szárítva 25—30 mázsa szénát. A baltacin igen jól türi a hideget és a forróságot is. Művelése csupán az őszi és tavaszi fogasolásból áll. Minden állat jóizüen eszi.

—=—

A Debreczen rádióműsora

1938 november 6-tól november 12-ig

VASÁRNAP

NOVEMBER 6.

8.40: Hírek.
9: Magyar szertartású görög katolikus szentmise a Fő-utcai Szent Flórián templomból. Aranyszájú Szent János miséje eredeti ősrégi népénekkel kísérve. A szentmisét énekli és a szt. beszédet Balogh Bálint esperes plébános mondja. A népéneket Sándor Mihály vezeti, orgonán kísér Tótin József.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Hetessy Kálmán dr. kecskeméti lelkész.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent-Domokos rendi templomból. A szentbeszédet mise előtt P. Badalik Bertalan O. P. tartományi főnök mondja. Énekel a Dominikánus Énekkar Béni Fülöp vezényletével. Orgonál Bató László. Énekek: Jöjj Szentlélek Uristen; Ó dicsőséges Aszszonyság (Bárdos Lajos átirata); Nádasdy Kálmán: Jesu, rex admirabilis; Harmat Artur: Ave Regina coelorum; Boldogasszony Anyánk; Pange lingua (Gregorian cholaris); Beliczay Gyula: Ave verum; Koudela Géza: Magyarok fohásza az Oltáriszentség előtt; Himnusz.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Rossini: Az olasz nő Algirban — nyitány. 2. Glazunov: a Finn vázlatok; b) Romantikus közzene. 3. Alfvén: Mindsommervaka — svéd rapszódia. 4. Rékai Nándor: Nagyidai szvit. 5. Buttykay Ákos: Változatok egy magyar népdalra. 6. Dohnányi: Nászkeringő a „Pierrette fátyola" c. némajátékból.
Szünetben kb. 13: Hírek.
14: „Egészségügyi kalendárium." Felolvassa Faragó Ferenc dr. (Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.)
14.15: Hanglemezek.
15: „A kender háziipari termesztése és feldolgozása." Laczkó Aladár, a m. kir. kender-lentermelési és növényolaj kísérleti állomás vezetőjének előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Schrammel: Bécs mindig csak Bécs — induló. 2. Rossini: A Szevillai borbély — nyitány. 3. Waldteufel: Korcsolyázók — keringő. 4. Wieschendorff: Éjféli őrjárat. 5. Armandola: Kirándulás Álomországba — intermezzo. 6. Hubay: Rózsa-csárdás.
16.30: „A tanyavilág népe." Gesztelyi Nagy László előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Hírek.
17.10: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.
18: „Rákóczi ruszinjai a világháborúban." Mátyás Sándor ny. altábornagy előadása. (Hanglemezekkel.)
18.30: Győri Pál énekel, zongorakísérettel.
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Thuille: Előjáték és keringő a „Lobetanz" c. operából. 2. Arbus: Habanera. 3. Sztára Sándor: Balettzene. 4. Szirmai Albert: Teljes gőzzel — galopp.
20: Sporteredmények.
20.10: „Juhász Pétör legendája." Hangjáték 3 felvonásban. Irta Faludi Kálmán. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Bemondó — Váry Zoltán; Juhász Kis Illés — Kürti József; Illésné, a felesége — Ligeti Juliska; Pétörke, a fiu — Dévényi Gyuri; Péter, a férfi — Fáy Béla; Ságí, államügyész — Forgách Sándor; Ságiné — Sittkey Irén; Pattson Jakab — Major Tamás; Pattsonné — Harsányi Gizi; Mári néni — Gobby Hilda; Kántor bíró — Sándor István; Farkas, védőügyvéd — Szőke Sándor; Csontos, csizmadia — Antók Ferenc; Böcögő Balázs — Makláry Zoltán; Olasz bevándorló — Szentiványi Béla; Magyari — Nagy Adorján; Thea, a kislánya — Thén Mária; Miss Thea — Szathmáry Margit; Bunkola — Vértes Lajos; Felügyelő — Putnok Bálint.
Utána kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés.
22.15: Hanglemezek.
Közben 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés az Ostende-kávéházból. Vidák József cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 11.15: Magyar nóták és csárdások.
15: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
17.35: „A fametszés hőskora." Tóth Ervin előadása.
18.05: Lakatos Gyula és Lakatos Vince és cigányzenekara.
18.30: „Ha minden másképp történik." Szerb Antal csevegése.
19.25: „Hogyan készül a valódi csipke." Houdiné Kovács Margit előadása.
20.10: A rádió szalonzenekara.
21: Hírek, lóversenyeredmények.
21.25: Bocskai Imre zongorázik.
22.05: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, a 19.52 m-es hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson pedig 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: München 20.10: Lortzing: A vádorzó, opera. Svájci rom. 22.05: Kresz Géza hegedül.
TÁNCZENE: Varsó 22.10, Zágráb 22.20, Hamburg 22.30, Paris PTT 23.45, Strassburg 24.

HÉTFŐ

NOVEMBER 7.

BUDAPEST I.. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Seregi Artur: Szent István — induló 2. Kálmán Imre Csárdáskirálynő — keringő. 3. Niel: Marie, Mara, Maruska — polka. 4. Vincze Zsigmond: Magyar visszhang — induló. 5. Seregi Artur: Magyarország — induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Haditudósítások 17901-ből." (Felolvasás.)
10.45: „Mit adott Kassa a magyarságnak." Irta Csürös Zoltán. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
Utána: Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Lehár: Horthy induló. 2. Suppé: A szép Galathea — nyitány. 3. Ziehrer: Bécsi Polgárok — keringő. 4. Figedy Sándor: Két magyar hangulatkép. 5. Urbach: Ábránd Meyerbeer műveiből. 6. Mozart: Török induló. 7. Fabriani: Venezia — olasz induló. 8. Fürst: Badenweili induló.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Időszerű felolvasás.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A Felvidék." Fodor Ferenc egyetemi tanár előadása.
17.30: Layer Mária, az Operaház tagja Strauss Richárd-dalokat énekel.
17.50: Tóth Árpád emlékest. Bevezetőt mond Szabó Lőrinc. Tóth Árpád verseiből Simonffy Margit és Kowách Ernő ad elő.
18.40: Solymos Péter zongorázik.
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: Nagy Mária magyar nótákat énekel. Kísér Farkas Béla cigányzenekara. Dalok: Fráter Loránd: Messze, messze Csikországba; Sándor Jenő: Imádság már az; Ányos László: Sohse lettem volna; Váradi Aladár: Csalj el édes; A Csap uccán (népdal); Fráter Loránd: Oda van a virágos nyár; Dóczy József: A kanyargó Tisza partján; Ezért a legényért (népdal); Csillag ragyog az égen (népdal).
Közben 20: Helyes magyar kiejtés.
20.30: Hírek és közlés az esti holdfogyatkozásról.
20.50: Operaházi zenekar. Vezényel Mihajlo Vukdragovics, a magyar-jugoszláv művészcsere keretében.
22: Hírek, időjárásjelentés.
22.10: Hanglemezek.
Közben 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Szalonötös. — 1. Godard: Falusi tánc. 2. Ekmann: Finn népdal. 3. Grieg: Menüett. 4. Järnefelt: Bölcsődal. 5. Lányi: Csalogány — ábránd. 6. Turina: a) Mór dal; b) Cardovai ünnep. 7. Heuberger: Éjféli harangok. 8. Kacsóh: Alvó tábor. 9. Jaquet: Francia táncok. 10. Huszka: a) A két veréb; b) Dal a kis Theáról. 11. Kreisler: Kis bécsi induló.
0.05: Közlés a holdfogyatkozásról.
0.10: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17.50: Layer Mária énekel zongorakísérettel.
18.15: Solymos Péter zongorázik.
18.40: Német nyelvoktatás.
19.30: „Konyhaművészet és inyenesség Hellasban." Kemény Gábor előadása.
20: Hanglemezek.
21: Hírek.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bécs 20.10: Magyar-est. Belgrád 20: Opera. Lipcse 20.10: Szimfónikus hangverseny. Varsó 21: Telmányi Emil hegedül.
TÁNCZENE: Kalundborg 23.05.

KEDD

NOVEMBTR 8.

BUDAPEST I.. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Pécsi József: Salus Hungariae — magyar levente induló. 2. Carrera: Keringő. 3. Id. Lányi Ernő: Szép asszonynak kurizálok, Nem kell a szőke — csárdások. 4. Avignon: Platánok alatt — mazurka. 5. Král: A volt eperjesi 67. gyalogezred díszindulója.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Az emberi táplálkozás furcsaságai." Irta Bertalan Ölivér. (Felolvasás.)
10.45: „Sportruhák." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. **Időjárásjelentés.**
Utána: A rádió szalonzenekara. — 1. Delibes: Sylvia — balettzene. 2. Englemann: A babaházban — szvit. 3. Beretvás Ferenc: Zenesorozat. 4. Garami Béla: Legenda. 5. Lanner: A pestiek — keringő. 6. Poldini: Fegyvertánc.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: Aszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Apró szivesség." K. Halász Gyula csevegése.
17.30: Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik.
17.50: Időszerű előadás.
18.20: Hanglemezek.
Közben 18.30: „Helyes magyar kiejtés."
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Nicolai: A windsori vig nők — nyitány. 2. Walteufel: Katonásan — keringő. 3. Kiss-Angyal Ernő: Balatoni szerenád. 4. Offenbach: Hoffman meséi — ábránd. 5. Schlögl: Egyveleg Strauss János műveiből. 6. Kraul Antal: Magyar postás induló.
20.30: A rádió külügyi negyedórája.
20.45: Közvetítés a Gellért-szállóból. Kóczé Antal cigányzenekara muzsikál.
21.35: Hírek, időjárásjelentés.
22: Major Aranka angol dalokat énekel, zongorakísérettel.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.40: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Pécsi József: Petőfi nyitány. 2. Ivanoviesi: Kis csolnakom a Dunán lengedez — keringő. 3. Siede: Karnevál. 4. Stephanidesz Sándor: Indigó. 5. Sztojanovits Jenő: Csárdás — balett. 6. Delibes: Naila — keringő. 7. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő — foxtrott-egyveleg. 8. Beck Ferenc: Magyar induló.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19: Francia nyelvoktatás.
19.30: „Egy nap Várnában." Bödey József előadása.
20: Japán zene (hanglemezről).
21: Hírek, ügetőversenyeredmények.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bruxelles 19.30: Az úrhatnám polgár, opera. — Belgrád 20.40: Filharmonikusok hangversenye. Strasburg 21: Opera.
TÁNCZENE: Strasburg 21.20, Zágráb 21.20, Olasz I. 22, Olasz III. 22.30, Stockholm 23.15.

SZERDA

NOVEMBER 9.

BUDAPEST I.. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Pécsi József: Egyesült erővel — induló. 2. Bordin: Bécsi visszhang — keringő. 3. a) Jó estét kívánok; b) Péntek este, szombaton este, Nem vagy legény Bereí — csárdások. 4. Strauss János: Terefere-polka. 5. Bacho: Császár: Kunok — induló.

Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Történet az állatvilágból: Az okos szamár." Irta Nyáry Andor. (Felolvasás.)
10.45: „Beregi emlék." Irta Halász Gyula. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
Utána: Jeney Klára az Operaház tagja énekel zongorakísérettel, Szolyori Nagy Jolán zongorázik.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Híres versek titkai. (Kölcsey Himnusza.) Fábián István előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Időszerű felolvasás.
17.30: Járóka Feri és cigányzenekara muzsikál.
Közben 18: „Szlovák-e Kassa környéke?" Kászonyi Ferne előadása.
18.57: „Helyes magyar kiejtés."
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: A rádió szalonzenekara
20: Hírek.
20.10: Közvetítés a Városi Színházból. „Cigányszerelem." Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Willner és Bodanszky. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. Rendező Sik Rezső. Vezényel Márkus Dezső. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar. Személyek: Dragutin Péter — Id. Latabár Árpád; Zorika leánya — Kőszegi Teréz; Jolán unokahuga — Kiss Manyi; Jonel Bolesan — Halmos Gyula; Kajetán — Feleki Kamill; Józsi cigány — Szedő Miklós dr.; Mosu, Dragotin szolgája — Szecskó Ferenc; Julesa, Zorika dajkája — Vécsei Ilona; Körösházy Ilona — Honthy Hanna; Mihály, koresmáros — Pataki Ferenc; Két tiszt — Galetta Ferenc és Solymosi Sándor; Pali cigány — Hajagos Károly.
I. felv. után kb. 21.10: Hírek, időjárásjelentés.
II. felv. után kb. 22.35: Hírek német és olasz nyelven.
Előadás után kb. 23.30: Hírek angol és francia nyelven.
23.40: Közvetítés a Hungária-szállóból. Magyari Imre és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.30: Olasz nyelvoktatás.
20.10: A rádió szalonzenekara.
21: Hírek.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles dón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.30: Verdi: Rigoletto, opera.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Olasz II. 22.35, Luxemburg 23.05, Stockholm 23.10.

CSÜTÖRTÖK

NOVEMBER 10.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek: 1. Seregi Artur: Katicabogárka — induló. 2. Rathke: Galopp. 3. Heinicke: Romantikus keringő. 4. Horváth József: Biciklicsárdás. 5. Farkas: Vitézi induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Mi lesz a világ aranyával?" Irta Glass Imre. (Felolvasás.)
10.45: „Régi szüreti emlékek." Irta Barát Endre. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
Utána: Rendőrzenekar. Vezényel Szőllössy Ferenc. — 1. Linka: Kaposvári induló. 2. Ziehrer: Részletek a „Három kívánság" c. operettből. 3. Pécsi József: Karneval hercege — nyitány. 4. Morena: Egyveleg. 5. Egyveleg Balázs Árpád nótáiból.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Radics Béla cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A háztartásról." Vizváry Mariska előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A mezőgazdasági munkabérvédelem." Szeibert János dr. miniszteri segédtitkár előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
17.30: Az Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Erkel Ferenc—Doppler: Erzsébet — nyitány. 2. Guiraud: II. szvit. 3. Brahms: Magyar táncok. 4. Hubay: Részletek a „Cremonai hegedüs" c. operából. 5. Csajkovszkij: Részletek a „Vonósszerenád"-ból.
Közben 18: Helyes magyar kiejtés.
18.30: „Népi játékok a Felvidéken." Pukánszkyné Kádár Jolán előadása.
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.
20: „Krasznahorka büszke vára." Történelmi legenda 3 részben. Irta Vándor Kálmán. Rendező Csanády Gy. Személyek: Andrássy István — Somlay Artur; Serédy Zsófia — Tasnády Ilona; Ferenc — Böszörményi István; József — Dévényi Gyuri; Andrássy Miklós — Hajmássy Miklós; Blumevits ezredes — Rákosi Pál; Kuruc kapitány — Kédly Gyula; Másik kapitány — Rónai Géza; Harmadik kapitány — Tompa Béla; Negyedik kapitány — Horti Lajos; Kulcsárnő — Szathmáry Aranka; Hajdu — Somody Kálmán, Prédikátor — Benkó Bálint; Hírnök — Lontay István; Felcser — Homokay Pál.
Utána kb. 21.20: „Magyar indulók" (hanglemezről).
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.45: A rádió szalonzenekara. — 1. Gebhardt Rio: Novelletta. 2. Butykay Ákos: Bacchanalia a „Bolygó görög" című operettből. 3. Kreisler: Szerelmi bánat. 4. Czinka Panna nótája. 5. Hruby: Részletek bécsi operettekből. 6. Lányi Ernő: Mese. 7. Lehár: Kék mazur — egyveleg.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17: „A betű története." Haiman-Kner György előadása.
19.10: Angol nyelvoktatás.
19.35: „Magyar írók a régi Pesten." Geréb László előadása.
20: Pertis Jenő cigányzenekara.
20.35: Debussy: Ibéria — szvit két tételben. (Hanglemezről.)
21: Hírek, lóversenyeredmények.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bukarest 20.10: Filharmonikusok hangversenye. Hamburg 20.10: Magyar-est. Utána: Szüret Tokajból.
TÁNCZENE: Stockholm 23, Paris P. T. T. 23.45.

PÉNTEK

NOVEMBER 11.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek: 1. Bosch Tul a Tiszán induló. 2. Lacome: Spanyol tánc. 3. Kraul Antal: Magyar díszmenet-induló. 4. Huszármulatság — csárdás. 5. Egressy—Figedy: Klapka — induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Livingstone, az Afrika-kutató." Irta Fónyad Ernő. (Felolvasás.)
10.45: „A debreceni kollégium orvostanárai és egészségügye." Diósadi Elekes György dr. előadása. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
Utána: Bókai Antal hegedül, Lux József énekel zongorakísérettel.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Szücs János: Kis katonák indulója. 2. Dienzl: Délibáb — keringő. 3. Englemann: Cocktail — szvit. 4. Friml—Stotthart: Rose Marie — egyveleg. 5. Giordano: Fedora — ábránd. 6. Kazacsay Tibor: Keleti jelenet. 7. Kreisler: Bécsi capriccio.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „A csuka." Honti Jenő előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A fényképezés száz esztendeje." Boróczi Rezső előadása.
17.25: Sportközlemények.
17.30: Böszörményi Nagy Béla zongorázik.
18.10: „A magyar szellem Középeurópában." Aradi Zsolt előadása.
18.30: Dénes József és cigányzenekara muzsikál. — Közben
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: Helyes magyar kiejtés.
19.55: A lengyel rádió ünnepi hangversenyének ismertetése.
20: A lengyel rádió ünnepi műsora a lengyel függetlenség huszadik évfordulóján. Közvetítés Varsóból.
21.05: Hírek.
21.30: „József nádor" 2. honvéd gyalogezred zenekar. Vezényel Seregi Artur. — 1. Kéler Béla: Csokonai nyitány. 2. Adorján Sándor: Muzsika szól, verbuválnak. 3. Seregi Artur: Az én nótáim — magyar egyveleg. 4. Potuzsnik: Manilova — induló.
Közben 22: Időjárásjelentés.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.40: Olasz dalok (hanglemezről).
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Operettnyitányok és keringők (hanglemezről).
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.30: Gyorsírótanfolyam.
19.25: „Erzsébet királyné, az irodalombarát." Csengery János egyetemi tanár előadása.
20: „Egy belvárosi utcácska." Rexa Dezső előadása.
20.25: Magyar műdalok (hanglemezről.)
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Egész nap a függetlenség 20. évfordulóját ünnepli. Szófia 19: Verdi: Traviata, opera. Bukarest 19.35: Opera.
TÁNCZENE: Zágráb 22.30, Stockholm 23.15, Luxemburg 24, Bruxelles 24.

SZOMBAT

NOVEMBER 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Adorján Sándor: Nagy Magyarországot — induló. 2. Vincze Zsigmond: Magyar visszhang — induló. 3. Kálmán Imre: Cigányprímás — keringő. 4. a) Édesanyám, ha bejön Egerbe, b) Októbernek elsejével, c) Harminckettes baka vagyok én — csárdások. 5. Fricsay Richárd: A volt 69. gyalogezred indulója.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Móricz Pál elbeszéléseiből: 1. János bácsi aranyszérüje. 2. A kömpöci juhászok." (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Muzeum-kert szobrait ismerteti Mesterházy Jenő.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
Utána: Oláh Kálmán és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Móra Panka meséi.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Etüdök. Zongorán előadja Schwalb Miklós.
17.35: Mit üzen a rádió?
18: Vargha Imre magyar nótákat énekel, kísér Sárai Elemér cigányzenekara. — Dalok: Szaucsek István: Mint ahogy a derűs égen; Előtték a jobbkaromat (népdal); Murgács Kálmán: Öreg cigány; Kondorosi csárda mellett (népdal); ifj. Pfiufsich Lajos: Nincs cserepes tanyám; Házunk előtt mennek el a huszárok (népdal); Fráter Béla: A faluban szól a nóta; Nincsen nékem fehér gulyám; Sirtam eleget utánad (népdalok); Kertész Zsigmond: Sárga rigó fészkel.
18.30: „Helyes magyar kiejtés."
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.30: „Aranysziget." Színpadi ballada hat részben. Irta Dékány András. A dalokat szerezte és az énekkart vezényli Eugen Stepat. Rendező Csanády György. Személyek: Nagy Péter — Kiss Ferenc; Katalin — Beleznay Margit; Mencsikov — Baló Elemér; Mattias — Bartos Gyula; Arvid — Kédly Gyula; Márta — Ditrói Ica; Babusin — Homonnay Rezső; Vladimir — Hajnal Gy.; Lauren — Losonczy Zoltán; Björn — Justh Gyula; Tauno — Lengyel Sándor; Lukin — Juhász József.
Utána kb. 21.35: Hírek, időjárásjelentés.
22: „Indulók." (Hanglemezről.)
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.40: Az Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Strauss Richárd: Rózsalovag — szvit. 2. Nicolai: A windsori vig nők — nyitány. 3. Liszt: IX. magyar rapszódia. 4. Szabados Károly: Viora — balettrészletek. 5. Strauss János: Művészélet — keringő.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági féiórája.
18.30: „Ötvenéves az Eötvös-inga." — Irta Sztrókay Kálmán. (Felolvasás.)
19.35: A rádió szalonzenekarának műsora.
21: Hírek, ügetőversenyeredmények.
21.25: Muszorgszkij—Ravel: Egy kiállítás képei. (Berlini állami opera zenekara, vezényel Alois Melichar.) (Hanglemezről.)
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles dón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 24—1 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Frankfurt 18: Szüret Tokajból. Berlin 19: Magyar lemezek. London 19: Hangverseny a newyorki Radio Cityből.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, München 22.20, Stockholm 23.50, Luxemburg 24, R. Paris 0.15.

SPORT

Debrecen sporttársadalmának tüntetése a Felvidék mellett a Bocskay-Szürketaxi mérkőzésen

Debrecen sporttársadalmának impozáns demonstrációja lesz a Bocskay—Szürketaxi vasárnapi mérkőzése alkalmából rendezendő ünnepély a Felvidék mellett. A Bocskay a mérkőzés tiszta jövedelmét a „Magyar a magyarért" akcióra ajánlotta fel. A mérkőzés előtt egynegyed 2 órai kezdettel megható ünnepségen a pályán adják át a Bocskay és a Keletmagyarországi Labdarugók Alszövetsége **losonci Lossonczy** István főispánnak azokat **a nemzeti zászlókat, amiket** a visszacsatolt felvidéki magyar sporttestvéreknek küldenek.

A Himnusz után a Bocskay nevében **dr Balogh** Gyula kormányfőtanácsos, elnök és a KLASz nevében **Ferenczy** Károly, a MOT igazgatója, elnök nyujtják át a zászlókat losonci Lossonczy István főispánnak, aki a beszédekre válaszol, majd a Szózat zárja be az ünnepséget.

A szónoklatokat megafonon közvetitik és szünetekben hazafias indulókat játszanak.

Az ünnepségen a hatóságokon kivül képviselteti magát az MLSz és a Nemzeti Liga is Nádas Ödön társelnökkel.

A Stadiont **nemzeti és városi zászlókkal diszitik fel** és különösen megkapó lesz, hogy a Bocskay és a KLASz a diszpáholy felett kifüggesztik **a felvidéki egyesületektől kapott zászlóikat,** a Bocskay pedig azokat a zászlókat, amiket a baráti olasz, lengyel és német nemzetek klubjaitól kapott, annak jelképezésére, hogy ezek a nemzetek is segitségünkre voltak a magyar igazság kivivásában.

Sporthiradó

A „Debreczen" sporthirszolgálata jelenti:

A vasárnapi sportműsor Debrecenben a következő: a Stadionban 2 órakor Bocskai—Szürketaxi bajnoki mérkőzés, vezeti Ujvári Budapest. A „Magyar a magyarért" mozgalom keretében rendezi meg a Bocskai ezt a mérkőzést és ebbe belekapcsolódik a Keletmagyarországi Labdarugók Alszövetsége is. A bevétel a Felvidéknek megy, már ezért is kötelesség most a mérkőzésen megjelenni. Zászlót is nyujt át a Bocskai a Felvidék számára, a keleti, debreceni egyesületek nevében meg a Keletmagyarországi Labdarugók Alszövetsége.

A Szürketaxi veszélyes ellenfél, legutóbb kedden az Elektromos ellen szerepelt kitünően, 5:1 arányba legyőzve azt, előzőleg meg a Ferencváros ellen mutatta meg nagy tudását. Jó a két hátvéd, megbizható fedezetsor és veszélyes csatársor, benne a régi Takács II., a gólzsák és Kiszely, aki legutóbb válogatott volt és szintén eredményes csatár. A Bocskai újra reménykedik, kisérletezik és ha a csatársor az eddiginél jobban, eredményesebben játszik és a védelem sem inog meg, talán pontot, sőt pontokat szerezhet.

Az előmérkőzés 12 órakor DEAC II. —Hajdúböszörményi MOVE II. osztályú bajnoki mérkőzés.

Budapesten Hungária—Zugló, Nemzeti—Szolnoki MÁV, Ujpest—Kispest, Phöbus—Szeged, Salgótarjánban SSE —Ferencváros mérkőzés kerül eldöntésre.

A keleti amatőröknél vasárnap még nincs mérkőzés, de a jövő vasárnap már teljes fordulót bonyolitanak le.

A DVSC vasárnap Kőbányán a Törekvés ellen játszik. A DVSC-ben Antal László hátvéd nem tud játszani, helyette Antal József, vagy Birkner lesz a hátvéd. Uj ember a jobbfedezet poszton Elek II., akit pénteken leigazoltak és a csatársorban balösszekötő Osztroveczky lesz. A DVSC ezek szerint igy áll fel: Mild — Antal II. (Birkner), Kézi, — Elek II., Kántor, Papp, — Bihari II., Bihari I., Szabó, Osztroveczky, Nagy. A Törekvés ellen nem igen van győzelmi esélye a DVSC-nek, döntetlen már értékes eredmény lenne. A DVSC vasárnap reggel megy a gyorssal és este már itthon is lesz.

A Bocskai—Szürketaxi mérkőzésre — amely a Magyar a magyar akcióért megy — az MLSz képviseletében Nádas Ödön társelnök is lejön.

KISOK bajnoki mérkőzés. Felsőkerskedelmi—Ref. főgimnázium 2:1 (2:0). Vezette Takács. A Kereskedelmi jobb volt és biztosan nyert. Góllövők: Bihari III., Bodoni, illetve Révész. A bajnokságban a Kereskedelmi vezet.

A Bocskai igy áll fel a Szürketaxi ellen: Vöröss, — Nádas, Janzsó, — Elek, Pocsai, Belesik, — Markos, Orosz, Palotás, Takács, Hajdu. A Szürketaxi felállitása: Izsó, — Aradi, Miklóssi, — Odry, Tóth I., Varga, — Váradi, Berecz, Takács II., Kiszely, Hódi.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.50—20.60, 78 kg 20.70—20.80, 79 kg 20.90—21.00 80 kilós 21.00—21.10. — Felsőtiszai 77 kg 20.45—20.55, 78 kg 20.65—20.75 79 kg 20.85—20.95, 80 kg 20.95—21.05 rozs 15.20—15.30, takarmányárpa első rendű 18.30—18.50, középminőségű 18.00—18.20, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 20.00—21.00, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.50—19.65, középminőségű 19.35—19.50, tengeri 13.45—13.55,, korpa 12.80—13.00, 8-as liszt 15.80—16.00 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 552 darab sertést. Az állományból angol hússertés 78 darab volt. A vásár irányzata változatlan. — Árak : I uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 112—113 fillér, kivételesen 114 fillér, prima szedett 104—106 fillér, közép 98—103 fillér, silány 86—94 fillér, angol tőkesertés 103 fillér élősúlyban kilónként.

49.673/1938. C. szám. *Hirdetmény.* A város elsőfokú közigazgatási hatóság közli a gazdaközönséggel, hogy a Hortobággyal határos Nádudvar községben a ragadós száj és körömfájás betegség már fellépett. Figyelmezteti az érdekelt gazdákat arra, hogy saját érdekükben a hortobágyi legelőn levő szarvasmarháikat e hó elején, legkésőbb azonban november hó 14-ig hajtassák haza. Ha ugyanis a száj és körömfájás a hortobágyi legelőt is megfertőzi, akkor a hatósági zárlat miatt jószágaikat onnan el nem hajthatják és azok élelmezéséről, valamint gyógykezeltetéséről minden gazda a helyszínen tartozik gondoskodni. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

A PALÁNKAI VADLUDAK

REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 49. közlemény —

A lány nem felelt. Talán meg se halotta vagy észre se vette az orvost. Hirtelen felállott. Tekintete a levélre esett, amelyet még mindig a kezében szorongatott. Olyan fintor vonult át fáradt arcán, mintha a levél borzongatná s mint ha még mindig teljes álomban mozogna, idegen hatalom zsarnok nyüge alatt, — a gyertyához lépett s elégette a huszár levelét.

A szerelmes irás marék koromma vált.

— Szent Isten.... mit csináltam... rebegte, mikor magához tért.

De a koromfoszlányokat már nem lehetett összeragasztani.

— Semmiség — nevetett az orvos. Csak egy szelet papir.

A kisérlet kicsit megviselte Elzát és kimerítette. A vacsorához se jött le. Az ágyban fogyasztotta el a levesét. Az albinó már lelkiismeret furdalást érzett, hogy talán lán túl is ment a határon és atól félt, hogy Elzának idegei nem bírják el a nagy teherpróbát De már sokkal szerelmesebb volt ahhoz, semhogy az orvos józan és tiszta megitélésével nézze s értékelje az eseményeket: lelke egy szerelmes sámán lelke volt!

Ő is korán visszavonult a szobájába. De nem tudott elaludni, csak föl s alá robogott izgatottan. Majd a zongorához lépett — kedve lett volna az öngyilkos hölgy ittfelejtett hangszerén játszani valamit, de nem mert a billentyűkhöz nyulni. Talán babonából, vagy mert nem akarta fölzavarni a némaságba temetkezett kastély csendjét.

Szép és világos éjszaka volt. A kegyetlen szélvihar elvonult. Az éjszaka talán világosabb volt, mint a nappal. Ködlő fény cikkázott Elza ablakában.

— Hatalmam van a lány fölött! — gondolta az albinó a kisérteties délutánra gondolva.

Lábujjhegyre ágaskodva meregette a szemét. Arca már majdnem ijesztő volt, mint valami gonosz varázslóé.

— Mi volna — gondolta — ha most ráparancsolnék a lányra, hogy ébredjen föl habfehér ágyán gyújtsa meg a gyertyát, vonuljon végig a folyosón... álljon meg szobám ajtaja előtt, kopogjon be s mondja: „doktor úr itt vagyok."

Minden hatalmát és erejét ebbe az egyetlen gondolatba próbálta összpontositani... és ime!

Véletlenség volt-e, vagy még vannak sürün, rejtelmes dolgok a földön, amelyeket észlel ugyan, de nem tud megfejteni a tudomány — de percek multával, csakugyan gyertya gyúlt fel az Elza szobájában. Az albinónak nagyott dobbant a szive. A parasztmilliomos lánya a kezébe vette a gyertyát, óvatosan kinyitotta szobájának ajtaját és végigvonult az üres folyosón.

Kipp... kopp... már hallani lehetett az aranyhimzésű papucsok halk koppanását.

— Elza jön! — kiáltott föl az albinó, míg torkában kalapált a szive s jobban megrettent, mint a hebehurgya varázslóinas, a fölébe tornyosuló kisértetektől. Ajtaját hangtalanul kinyitotta... s léleg zetvisszafolytva figyelt.

Nem történt semmi. Elza találkozott az apjával a folyosón, néhány szót váltott vele s az öregúr, visszakisérte szobájába a nyugtalan gyermeket.

Kis idő mulva a parasztnábob bekopogtatott az albinó ajtaján.

— Ébren van még, doktor?

— Még le sem feküdtem.

— Megihatunk egy pohárka szilvóriumot?

— Boldogan.

Sokáig beszélgettek. Egyik kupicát a másik után hajtották föl.

— Nem kell többé hipnotizálni a lányt... rebegte a paraszmilliomos bizonytalanul. Azt hiszem, hogy árt neki.

— Ahogy parancsolja, kegyelmed... — felelte az orvos készségesen.

— Nagyon ideges a gyerek... most is a folyosón bolyongott... mint valami holdkóros.

HARMINCNEGYEDIK FEJEZET.

Az albinó boldog napja.

Derüs, tiszta, boldog és csendes napok következtek. A nap verőfényesebben sütött, mint valaha. Mozdulatlan kék azur borult a pusztapalánkai láp fölé.

Elza még sohasem volt ennyire kedves az albinóhoz, mint éppen ezekben a napokban. Fölragyogott az arca, amikor megpillantotta a nyurga szőke legényt. Ez meg kap tározta a mosolyt, mint ahogy a méh a virágok izét elraktározza télire. Szive megtelt felhők felé szárnyaló boldogság tiszta mámorával.

Legjobban még az leptè meg, hogy Elza nem tett másnap szemrehányást az elhamvasztott levél miatt. Sőt még a Kengyel Pista nevét sem emlegette többé soha. Mintha a szerelmes huszár együtt hamvadt volna el a lánggá és korommá vált levéllel.

Annál feltünőbb volt ez, mert már napról, napra várhatták a vőlegény betoppanását. De úgy látszik, hogy azóta hamuvá és pernyévé vált az egekig lángoló szerelem.

A nábobnak is föltünt a furcsa változás.

— Mintha csak kicserélték volna ezt a gyereket, — dohogta boldogan és nagyon meg volt elégedve, a háziorvos sikerével.

A fiatalok új mulatságot találtak ki: a csónakázást. Nem olyan karcsu gurulóüléses, könnyü kis vizijárművek voltak ezek — amilyeneken manapság száguld az ifjuság: hanem nehézkes, idétlen halászcsónakok. De azért csak nagy mulatság az. Ahol alacsony viz elült a zsomék között, ott csáklyákkal, rudakkal segitettek magukon.

A kiránduláson részt vett Lucy kisasszony is, Elzának francia nyelvmesternője és társalkodónője. Negyvenéves már elmulott, de jóval fiatalabbnak látszott. Abból a szívós csontos és elnyűhetetlen fajtából, amilyenekből a francia királyok testőrségét sorozták. — Csendes, derüs, szerény és igényte len hölgy — kéthónapos szabadságáról jött meg, amit szüleinél töltött Luzernben. Föltünően keveset beszél, ami talán hiba, nyelvmesternőnél — de megbecsülhetetlen erény társaságban.

Két csónakon indultak el, mindjárt reggeli után. Állandó tagja volt a kirándulótársaságnak a két Berecz leány is és néha az öregek közül is valaki.

A csónakázást fürdőzéssel kötötték össze.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Nyomozó iroda

Ismét
idehaza van Gálócsy, Vigkedvü 23. Telefon: 28-72. Legyen bizalommal. 97 11. 12.

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 41. sz., legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 1526

Házasság

Biztos
megélhetésü idős férfihez feleségül menne 42 éves özvegy. Testi hiba nem akadály. „Boldog otthon" jeligére. 1470

Komoly
úrinő 15 ezer értékü ingatlannal, hozzáillő komoly férfi ismeretségét keresi, házasság céljából, 50-től 58 évesig. Cim a kiadóban. 1522

Szórakozáshoz
fiatal leány ismeretségét keresném, házassági szándékkal „Házasság" jeligére a kiadóba. 1631

54 éves,
ref. iparos megismerkedne házasság céljából 50 év körüli magános nővel. Teljescimü leveleket a kiadóba kérek „Barna" jeligére. 1579

35 éves
férfi vagyok, gyermekszerető nővel megismerkednék, házasság céljából. „Komoly" jelige. 1600

Levelezés

Boriska!
Két levelét megkaptam Ugyanott szerdán délben várom. Kézcsók. 1593

Alkalmazást keres férfi

Nagycsaládu
ember elállna fejősgulyásnak kommencióra, uradalomba. Madách u. 9. Gerébi telep. 1482

Kaucióval
raktárnoki, pénzbeszedői állást vállal, középiskolát végzett 38 éves kiscsaládu ember. Cim a kiadóban. 1467

Mérlegképes,
szépirásu, levelezésben és minden irodai munkában jártas könyvelő, szerény igénnyel elhelyezkedne, vagy óra könyvelést vállalna. — „Szorgalmas" jeligére a kiadóhivatalba. 1511

Cipész,
csizmadiaiparos munkavezetést vállalok, helyben, vagy vidéken. „Jó munkás" jeligére a kiadóba. 1512

Alkalmazást nyer férfi

Házmestert,
kinek felesége takarításban segédkezik, felveszünk. — Jelentkezni Széchenyi u. 55. délelőtt 8—11 között. 1458

Kifutónak
jóirásu leány vagy fiu. Olimpia Piac u. 24. 1481

Vegyes
munkára két jó csizmadiasegéd felvételik. — Hajdúszoboszló, Kálvin u. 12. 1486

Komenciós
tehenész, fejnitudó feleségével, kocsisnak való fiával felvételik. Lorántffy u. 20. 1483

Nagycsaládú
csányi dinnyést keresek. Jelentkezni Lőcsei Rákosi Jenő ucca 8. 1517

Kiszolgáló,
nő, vagy férfi, italmérésbe felvételik, Dénes, Cegléd ucca 22. 1535

Kifutó-
fiut, 15—17 éveset azonnalra felveszünk. Jelentkezzenek: Blasz Testvéreknél, püspöki palota. 1556

Vincellérnek,
kis családdal, csinos lakást adok. Faragó u. 8. szám. 1559

Kifutófiu
azonnal felvételik, fűszerüzlet, Miklós ucca 44. szám. 1560

Kocsis
és házmester felvételik Vasvári ucca 11. tüzérlaktanyánál. 1583

Tanulót
ellátással, vidéki előnyben, kifutót azonnalra felveszek. Tejet napi szállitásera átveszek. Zsurzsa, Árpád tér 39. 1575

Egy
portafiu felvételik, — Frohner szállodában. 1626

Egy
cimfestő tanulót fizetéssel felveszek, Szathmáry, Széchenyi ucca 3. szám. 1602

Cipészsegéd,
javításra felvételik, — István út 15., üzlet. 1597

Juhászt,
kommencióst, vagy bentkosztost, feketeföldre felfogadok. — Monti ezredes ucca 11. 1617

Kifutót
azonnal felveszek. Uj kerékpár eladó. Lipták szinház-átjáró. 1635

Ügynökök,
nők is, komoly munkával heti 30 pengőt kereshetnek, „Nonnox"-Kusz. Piac ucca 32. 1398

Fuvaros,
vidéki árúk kiszállításához, állandó munkára keresetik, Adorján fűszernagykereskedő Piac ucca 83. 1434

Erős fiut,
mézeskalácsos tanulónak felveszek, Kerékgyártó, Piac ucca 42. 1418

Fiatal
hentes és mészáros segédet felveszek. Cim a kaidóban. 1339

Uriszabóságba
nagy munkást, vagy erős kézimunkást felveszek, Kovács, Rákosi Jenő ucca 7. 1636

Alkalmazást nyer nő

Tanulóleányokat
felvesz a Madarászi női divatszalon. Hatvan u. 60. 1472

Kifutóleány,
jó családból való varrodába felvételik. Jelentkezni hétfőn reggel 8 órakor. Széchenyi u. 26. szám. 1514

Segédlány,
kifutó és tanulóleány, azonnalra felvételik, Neuwirth fehérnemü varrodába, Kossuth 31. 1554

Fiatal
munkáslányok felvétetnek gombüzem, Széchenyi ucca 42. 1515

Kiszolgáló-
kisasszony, jó irással felvételik, Szőllősi tőzsde, püspöki palota. 1557

Délelőtti
órákra fiatal, ügyes bejárónőt keresek, Kossuth 22., földszint 2. 1548

Elárusitónők,
rőfös, konfekció szakmából, irásbeli ajánlatukat „100" jeligére a kiadóba küldjék. 1589

Jóravaló
kislányt, délelőtti házimunkáért varrni megtanítok és tanulóleányt felveszek, Széchenyi u. 6. sz., varroda. 1595

Ügyes
kézilányt keresek a férfiszabósághoz A. ..v János ucca 15., 1 ajtó. 1608

Ismeretkörrel
rendelkező úrhölgyet, Debrecen s esetleg környékére, akvizitőrnek felvesz előkelő belvárosi budapesti kelengye cég. Cim a kiadóban. 1607

Zsákvarrónőt
azonnal felvesz Honig, Rákosi Jenő ucca 4. 1614

Keresek
felsőbb iskolát végzett leányt, azonnali belépésre irodai munkához és kiszolgáláshoz. Ajánlatokat: „Sokoldalú" jeligére. 1580

Ügyeskezü
lányok szőnyegszövődébe felvételnek, rövid kiképzés után fizetés. Monti ezredes ucca 14. 1638

Mindeneslányok
felvételnek, Széchenyi ucca 30., keresztépület. 1621

Tizenötödikére
német lányt felvesznek, Piac ucca 75., dr Szalayné. 1616

Háztartási alkalmazott

Egy
tiszta ügyes bejárónő felvételik, Cegléd ucca 1 szám, Boskovics. 1445

Bejárónőt
felveszek. Vendég utca 82. 1463

Keresek
mindenes szakácsnőt, megbizhatót, azonnalra Piac utca 40. 5. emelet Bezerédy. 1495

Bejárónőt
megbizhatót kéttagu család keres. Zrinyi u. 4. Jelentkezés délelőtt. 1505

Bejárónőt
reggeli órákra felveszek, Domb ucca 18., keresztépület. 1544

Mindenes
bejárónőt, vagy bentlakót, 2 tagú családhoz felveszek, Adler, Széchenyi ucca 11. 1615

Alkalmazást keres nő

Magános
háztartásának vezetését s gondozását vállalnám lakásért. — Leveleket „Özvegy" jeligére. 1469

Intelligens
szerény urileány elmenne gyermek mellé. Cim Szathmáry Eszter Nádudvar, Piactér. 1494

Ajánlat

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 1849 11. 12.

Cianozási
vállalat Varga utca 10. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1412 XI. 2

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon: 14-27. szám. 1604 11. 20.

Szőlővessző,
gyökeres, saját telepemről, minden fajta, legolcsóbban. Barna ucca 10. 1577

Bundát
készit a legszebb kivitelben, alakit, Katona Vilmos szücs, Simonffy ucca 2. 1283 11. 30

Női
fekete téli kabát, 22.— pengőtől, férfi télikabát 25 pengőtől kapható Vágó Sándornál, Csapó ucca 10. 605 12. 31.

Költözködéskor
villanykörtéit 20 fillérért becseréljük. Kiégett körtéket beszámitjuk. Vagyonmentő, Hunyadi ucca 18. 1006 11. 29.

Tükörgyártás,
üvegcsiszolás, hibás tükrök újáöntése, fürdőszobatükrök, Sipka 15. szám. Telefon 22-96 vits, Nagyvárad ucca 175+ vv

Varrónő
házakhoz ajánlkozik varrni, olcsón. Arany János 30. sz. középső lakás. 1485

Zománctüzhelyek
gyönyörü szinekben, kétaknás kályhák, körcsövek, hősugárzók, kolbásztöltő gépek, Nagy vasüzletében. Csapókanyar. 1489

Gyümölcsfák,
elsőrendüek, homoktalajú faiskolából kaphatók a dohánygyárban. 1519

Hatvan fillér,
egy négyfogásos menü, Szent Anna ucca 36. sz. alatti kifőzdében. 1520

Oklevéllel
kitüntetett magastörzsü pöszméte csemete kapható 35 fillértől, — Apponyi ucca 25., szám Csapókert. 1555

Ócska
tégla, ikerablak, vasgerenda, mükőlépcsők, kirakati portálé, vasajtó, olcsón eladók. Ferenc József út 32. szám mérnöki iroda. II. em. 1521 11. 17.

Tokaji
borok kimérése, József kir. herceg ucca 2. sz., pincehelyiségben. 1603

Csinos
kabátok, fordítások 6 pengőtől készülnek, Hüvelves ucca 1. 1622

Elegáns
ruhát már 5 pengőért varr Csősz Irén, Sas ucca 2. 1563

„Le-La"
zománcos tüzhelyek és olcsóbb lakatos tüzhelyek raktára, Levencsik, Csapó ucca 87. sz. Zománc tüzhelyek szakszerü javítása.

Kesztyük,
bőrövek, retikülök és minden javitások készülnek, Bács-cég, Halköz 6. 1588

Kereslet

Gyümölcsöst
szakszerü kezelésre bérbeveszek. Cim a kiadóban. 1479

Vasutasbundát
veszek, vagy ahoz hasonlót. Csinovecz, Péczeli utca 4. 1461

Szarvasmarha-
istállótrágyát keresek, Lőcsei, Rákosi Jenő u. 8. szám. 1518

Teljes
tejet napi 15—20 literl keresek, Szent Anna u. 39., fűszerüzlet. 1523

Tejet,
veszek napi árban, állandó szállitásra, Csillag ucca 7., üzlet. 1543

Kissé
használt jóminőségü futószőnyeget és politúros virágállványt veszek. Ajánlatot „Szőnyeg" jeligére a kiadóba kérek. 1529

Mindent
veszek, használt bútort varrógépet, irodaberendezést stb. Hivásra jövök. Andrásko, Csapó ucca 16. 1567

Használt
kézikocsit megvételre keresek, Tompa Károly, Hatvan ucca 17. 1552

Sodronyágybetétek
drótkerítések, vaságyak mosdók, kályhavédők s lábtörlők készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 283+

Veszek
használt bútort, padlás és pincelomot. Hivásra jövök. Andráskó Csapó ucca 16., telefon: 32-11 1996 +

Házi ruhát 3 P,
szövetruhát 4 P, kabátot 10 pengőért készit „Elit" szalon, József kir. herceg ucca 14 1358 10. 15

Bőrkabátfestés,
cipő, retikül, stb. villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. 498 10. 17

Elelmiszer ital

Tokajhegyaljai
édes must kapható. Széchenyi utca 22. szám alatti borpincében. 1448

Szabolcsi
fajalma: Jonathán, Aranyparmin, eladó. — Tóth Gyula, Bellegelő 96. 1473

Uj libahús-
üzlet, Simonffy ucca 6. tejpiaccal szemben, sarki kocsmán túl. Liba aprólékot, libamájat nagyon olcsón kaphat. 1370 12. 3.

Méz
van eladó. Gyár ucca 5 1573

Alma
eladó. Aranyparmen, Jonathan, Batul, Török Bálint. Vargakert, Herceg ucca 5. 1619

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám, telefon : 23-39. 1330 vv.

Társ

Biztos jövedelmű
téglagyár átvételéhez szakember finanszirozó társnőt keres. Házasság lehetséges. Pénzét maga kezeli. Ajánlatot „Tőke biztosítva" kiadóhivatalunk továbbít. 1437

Hangszer

Mestergordonka
feles, eladó. Rácz Jancsi, Késes ucca 22. 1297 vv.

Pianinó,
december elsejére bérbeadó. Eötvös ucca 3., 1574

Bútor

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, íróasztalok, hármasszekrények, konyhabútorok olcsón. Bútormagazin, Széchenyi ucca 6. 478 11. 18.

Sürgősen
eladók háló és konyhabútorok, darabonként is, Péceli ucca 6. 1436

Egy
komplett ebédlő eladó. Értekezni: Hajnal ucca bérház „C" II. 10. 1531

Keményfa
hálószobabútor, asztalsparhelt, rádió eladó. Fűvészkert ucca 16. 1550

Autó, motor kerékpár

Kevesct
használt 57-es typusu, csukott Tátra kocsi, elköltözés miatt eladó. Megtekinthető Fehérgyarmaton (Szatmár m.) Értekezni lehet a Fehérgyarmati Népbankkal. 1438

Eladó
kitünő szép motorkerékpár, 300 köbcentis, új gumikkal. Cim : Tóthnénál, hátulsó udvarban. Péterfia 48. 1460

Retorta faszén megérkezett

Kapható:
Grünfeldnél
Hatvan u. 21.
Telefon 2982.

Sachs-
motor eladó. Értekezni lehet a KIE-ben, MOKTÁR-ház. 1546

Villanymotort,
féllóerőig, megvételre keresek. Pauló, — Batthyány ucca 1. 1553

Felülvezérelt
500 köbcentis BSA motorkerékpár eladó. Homokkert, gróf Vécsey ucca 9. sz. 1561

Nyolclóerős,
benzinmotoros, üzemképes, eladó. Ecetgyár, Széchenyi ucca 13 1612

Kisfogyasztású
cabriolet autó, olcsón eladó. Földi ucca 5. 1610

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tüzifát, szenet legolcsóbban kaphatnak Vágó tűzifakereskedésében, Margitfürdő nél, telefon : 10-24. 1309 vv.

Eladó
jutányosan ötven mázsa száraz hasáb akácfa, esetleg kisebb tételekben is. Katona József, Bethlen ucca 52. 1524

Átadó üzlet vendéglő

Vidéki
dohányárudámat helybeli kisárudára elcserélem. Cim a kiadóban. 1417

Jólmenő
fodrászüzlet, iparra jogosultnak, pénz nélkül berendezéssel átadó. — Cim kiadóban. 1343

Forgalmas
helyen fűszerüzlet, betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 1541

Tűzifa
és szénkereskedés, jó forgalmas, betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 1476

Uzlet, mühely raktárhelyiség

Kiadó
átköltözés miatt bankhelyiség azonnal. Kossuth u. 17. szám. Cukrászda mellett. Értekezni Gazdák Bankjában. 1507

Üzlethelyiség,
szép tágas, mely évek óta péklerakat, más célra is kiadó. Értekezni : Veres ucca 1. sz. 1536

Péterfia
ucca 10. számú házban a volt gyógyszertárhelyiség, azonnal kiadó 1396

Kiadó lakás egyszobás

Szoba,
konyha fáskamara november 15-re. Kertész u. 3. 1464

Modern
utcai üres szoba csak magánosnak kiadó, — esetleg ellátással. Cim a kiadóban. 1427

Utcai
szoba, konyhás lakás kiadó november 15-re. Nyil u. 83. 1488

Utcai
parkettes szoba, előszobával mellékhelyiség nélkül kiadó. Széchenyi u. 31. 1465

Egy
szoba, konyha kamara kiadó. Nyulas, Urrétje u. 2. szám. 1497

Nagy
utcai szoba, előszoba (konyhának lehet használni), féregmentes, kiadó. József kir. hg. u. 46. 1516

Kiadó
ötméteres szép szoba, konyha, mellékhelyiségekkel 15-ére. Árpád-tér 46. 1525

Egy
szoba, konyha november 15-re kiadó. Thaly Kálmán u. 12. 1533

Uccai
szoba, fűthető előszobával, kapualatti bejárattal kiadó. József kir. herceg ucca 4. 1601

Kiadó
egy szoba, előszoba, s konyha, kamara, dec. 1-ére. Teleki ucca 68. 1562

Egy szoba,
konyhás lakás, egy nem különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Montiezredes ucca 7. 1627

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
azonnal kétszobás, hallos lakás, Csapó ucca 18. szám. Értekezni lehet : Wiener, Kossuth ucca 27. 1401

Két szoba,
fürdőszoba azonnal kiadó. Apafi u. 35. 1459

Honvéd
26. két szoba, konyha azonal kiadó. 1496

Ujonnan
épült házban uccai kétszobás, komfortos lakás elsejére kiadó. Vigkedvü Mihály ucca 30. szám. 1527

Kétszobás
kertre néző udvari lakás, Piac ucca 56. alatt azonnal kiadó. 1618

Gyönyörü
két szoba, piacra nyiló ablakokkal kiadó. kozmetikában, Arany János ucca 1. 1632

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
uccai földszinti lakás, azonnal kiadó Baltazar Dezső ucca 12. 1594

Modern
háromszobás úri lakás, parkirozott udvarban májusra kiadó. Nagyvárad ucca 12. 1604

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
modern lakás, azonnal kiadó. József kir. herceg ucca 35. 1549

Lakást keres

Kapualatti
bútorozott szobát keresek, „Különbejáratú" jeligére a kiadóba. 1493

Egyszobás
lakást, vagy szobát, elő szobát, uccait keresek. „Pontos" jeligére a kiadóba. 1578

Butorozott szoba

Utcai
csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 21. sz. 1465

Különbejáratu
udvari butorozott szoba 1—2 személynek azonnal kiadó. Nyugati utca 34. 1468

Különbejáratu
butorozott szoba két egyénnek is kiadó. Kishegyesi ut 17. 1501

Klinika
egyetem közelében kiadó csendes, egészséges, bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal. — Poroszlay ut 5. 1506

Különbejáratu
szoba fürdőszoba használattal házaspárnak, vagy tisztviselőnek kiadó. Ferenc József ut 77. 1498

Különbejáratu
utcai szép butorozott szoba olcsón kiadó. — Vendég u. 76. 1538

Különbejáratu
butorozott szoba szolid uriembernek kiadó. — Cserepes u. 7. 1504

Butorozott
szoba kaidó. Domb u. 18. Keresztépület. 1545

Kiadó
száraz, tiszta, különbejáratú utcai butorozott szoba. Vendég u. 44. 1551

Uteai
parkettes butorozott szoba kiadó. Kosuth u. 22. fsz. 2. 1547

Különbejáratu
butorozott szoba központban kaidó. Csapó u. 19. Róthéknál. 1558

Udvari
bútorozott szoba kiadó. Érdeklődni kereszt-épületben. Arany János ucca 47. szám. 1582

Elegansan
bútorozott uccai szoba. kapualatti bejárattal kiadó. Bethlen ucca 40 1598

Bútorozott
szoba. 1—2 személynek azonnal kiadó. Timár ucca 23. sz. 1599

Különbejáratú
szép bútorozott parkettás uccai szoba azonnal kiadó. Simonffy ucca 32. szám. 1609

Központi-
fűtéses szoba, azonnalra, Batthyány ucca 7. II. 7. 1590

Csinosan
bútorozott szoba, fürdő szobával kiadó. Arany János ucca 2. fszt. 2. 1611

Csinosan
bútorozott szoba, előszoba, november 15-től kiadó. Honvéd ucca 15 1620

Uccai
bútorozott szoba kiadó. Arany János ucca 58. 1630

Különbejáratú
uccai parkettás szép bútorozott szoba, József kir. herceg ucca 35. sz., I. jobboldal. 1625

Vegyes

Birkának,
100—150 darabnak legelőt, istállót, almot adok, csekély díjazásért, tavaszig. Ugyanott 4—5 darab borjút, teleltetésre vállalok. — Érdeklődni : Bellegelő 201. sz. Diószegi út, Szabó Sándor. 1462

Grafológusnő,
múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad : Széchenyi ucca 43. sz. 1539

Istállót
3—4 lóra, egy szoba, s konyhával együtt bérbe veszek, azonnal. Szent Anna ucca 2., szállítási iroda. 1537

Jó családhoz
örökbe adnám hathónapos kisfiamat. Cim a kiadóban. 1623

Elegáns
bútorozott szoba, úri nő részére, esetleg teljes ellátással. Ugyanott finom kóser koszt kapható. Széchenyi u. 23. szám, 4 ajtó. 1633

Eladó
használt fürdőköd, üst fűtházzal, káposztáshordó, Széchenyi ucca 23. szám, 4 ajtó. 1631

350-es
Luxus világítással, akkumulátor gyujtású motorkerékpár eladó. Szent Anna ucca 1. sz., hentes. 1637

Ingóság eladás

Megszűnés
miatt hálók, ebédlők, irodák, kombinált szobák, egyéb butorok eladók. Dégenfeld tér 6 1099 11 30

Kályha,
salgótarjáni, két aknás, terem fűtésére alkalmas, teljesen jókarban, olcsón eladó. Értekezni kiadóhivatal pénztáránál. 969 vv

Erős nagykapu
olcsón eladó. Tanító u. 18. szám. 1217 vv

Kutszivattyu
használt, 6 méter csővel eladó. Kossuth utca 5. 1466

Finom
Neumann-kabát 7—8 évesnek eladó. Teleki 28. 1477

Csodás ficus,
koronás fának nevelve, nagyobb helyiségbe való, eladó. Megtekinthető : Hatvan ucca 24., házfelügyelőnél. 124

Férfitélikabát
jókarban, sötétkék, kisebb alakra eladó. Piac u. 42. ajtó 10. 1471

Ebédlő
félháló, csillár, garderob szoba, előszobafal, stb. eladók, Sas u. 4. I. 5. 1298

Három
darab olajos fahordó eladó. Vendég u. 80. 1427

Nyultenyésztők
figyelmébe! Modern nylketrecek féláron eladók. Mikszáth u. 4. sz. Horthy körönönél. 1484

Eladó
két lóra való fehér kulcsos szerszám, szij, istráng és francia gyepüővel. — Egy darab könnyü zárt kocsi gumi kerekekkel, használható egy és két lóra. Érdeklődni lehet Hunyadi u. 16. sz. 1487

Zephir
kályha, vaskályha, répavágó eladók. Attila tér 4. 1491

Télikabátok
öltönyök, szövetek, festmények, mesterhegedük eladók. Horváth, Csapó u. 4. 1499

Nagyothallóknak
Vibrafon készülék eladó. Péterfia u. 17. sz. Keresztépület. 1502

Egy
mély gyermekkocsi eladó. Hatvan ucca 60. 1564

Tengeri daráló
kifogástalan jó, szabályozható, eladó. Vigkedvü Mihály ucca 34. 1566

Eladó
rövid kereszthúros zongora, valamint ebédlőberendezés, Nagyvárad ucca 13. 1569

Gyalogtisztikard
próbabáb, helyivasuti 3 méteres sínd'arabok eladók. Hatvan ucca 4. 1572

Egy
új sötét dió telehéló a legmodernebb kivitelben, elköltözés miatt, féláron eladó. Árpád tér 46. 1586

Eladó
ebédlő, félháló, garderobszekrény, íróasztalok, lámpák. Sas ucca 4. I. 5. 1606

Modern
gyermekkocsi, jókarban eladó. Nyilastelep, Németh ucca 26. 1592

Eladó
bontásból kikerült tégla, ajtó, ablak. Thaly Kálmán ucca 4. 1605

Fiú télikabát,
ruhaneműek, jókarban eladók, Weinberger, József kir. herceg ucca 35. sz. I. 1624

Zephir kályha,
10 lyuku, eladó. Szent Anna ucca 7. 1629

Kosszu meleg alsónadrág
1·98
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Cserépkályha,
kandallószerű, 35 pengő, Károly Ferenc József út 8. 1623

Gazdasági eszközök

Lószerszámot,
kocsilovakhoz, jókarban levőt megvételre keresek. Ajánlatot „lószerszám" jeligére a kiadóhivatalba, ár megjelöléssel. 972 vv.

Szecskavágót
használtat keres Pécsi, Batthyány utca 16. 1492

Krumplitúllesztő
lisztesláda, hordóeresztőkötél, Wampir porszívógép, ötlóerős villanymotor, használt eladó. Csapó 77. 1490

Traktort
keresek, 20 hold föld megszántásához. Értekezni: Veres utca 18. 1568

Eladó
szecskavágó, nád, szekér, járgány, kettős eke, Miklós utca 36. 1530

Káposztáskádak
vizesdézsák és hordók eladók. — Hordók, dézsák javítása gyorsan készül. Nap utca 4. 1581

Gazdasági termények

Rozsszalma,
100 métermázsa eladó. Értekezni: Török Balint utca 21. 1532

Csemege
sütőtök, akár vagon tételekben is eladó. — Batthyány utca 18. 1570

Eladó házhely

Széchenyi utca 95.
számú villatelek, gyümölcsös, eladó. 1423

Villatelek
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén kedvező feltételekkel eladó. Közelebbi felvilágosítást a Kölcsönös Segélyző Egylet ad. Kossuth u. 8. 104+

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy percnyire levő Apponyi utca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Eladó ház

Hajduszoboszlón
fürdő közelében ötszobás bebutorozott adómentes ház füszerüzlettel eladó. Máté ingatlan iroda. Rendőrpalotával szemben. 1424

Eladó
adómentes ház nagy gyümölcsössel. István út 25. 1475

Hüvelyes
utca 1. számu ház több lakással (a Kollégium mellett) eladó. 1425

Eladó
Malvin u. 34. sz. ház gyümölcsöskert, istálló, (vagy kiadó). 1504

Eladók
városi, kertségi, telepi házak, tanyás földek, házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlő havi részletre is. Gazdák Bankjában, Kossuth utcán, cukrászda mellett. 1508

Homokkertben
119 négyszögöles telken 3 egyszobás és 1 egyszobás lakás van. Most havi 30 pengőt hoz. Alkalmi áron átvehető, kevés pénz kell hozzá. Címet a kiadóhivatal megmondja. 18 A+

Kitűnő jövedelmet hoz
158 négyszögöles telken fekvő ház, 2 háromszobás lakásból áll, most renoválták, havonként 172 pengő bért hoz. Kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Címet a kiadóban. 22 A+

Magas kamatnak
megfelelő jövedelmet hoz a Hatvan utcán egy eladó modern ház. 591 négyszögöles telek, 1 négyszobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás, 7 egyszoba konyhás lakás és 3 üzlethelyiség van benne. Havi bérjövedelme 909 pengő. Jó feltételek mellett megvehető. Cím a kiadóhivatalban. 15 A+

Nagyszerű tőkebefektetés!
Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross utca sarkán levő üzletesház. A saroképületben csinosan berendezett kisvendeglő, minden kényelemmel és lakással. Alápincézett épület. — A Nap ucca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fürdőszoba, viz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, fákkal, szőlőlugassal. Készpénzára 23,000 pengő. 23 A+

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérlekötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Csapó
ucca 62. számú ház eladó. 1587

Sürgősen
eladó egy szoba, konyhás kisebb ház, Virág ucca 38. 1613

Földek, házak,

telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

Ilyen csodavételt
még nem hallott! Nem egészen két év alatt önmagát kifizeti egy most renovált ház. Havi bérjövedelme 290 pengő. Van benne 2 háromszobás és 5 egyszobás lakás. Ügynökök kizárva. Cim a kiadóban. 19 A+

Jó vétel
A Salétrom utcán 115 négyszögöles telkes ház havi 54 P bérjövedelemmel eladó. 2 egyszoba, konyhás és 1 egyszoba konyhás lakás, 2 pincehelyiségből áll. Nem sok pénzzel átvehető. Cim a kiadóban. 17 A+

Takaros
kertségi ház, nagyon olcsón megvehető a Bozzai telepen. 381 négyszögöles telek, 2 egyszoba konyhás lakás és 1 egyszoba konyhás lakás van benne. Kevés pénzzel átvehető. Cim a kaidóban. 16 A+

Vargakertben
kitűnő vétellehetőség nyilt egy most renovált házra. A lakbérből a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 6 egyszobás lakásban bérlők laknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 20 A+

Eladó
ház a város szivében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés, Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 133 négyszögöles telken három egyszoba konyhás és két egyszobás lakással bíró ház. Havi bérjövedelme 56 pengő. — Cim a kiadóban. 13 A+

Jó nyugdíjnak
megfelelő jövedelmet biztosíthat magának, aki megveszi a város forgalmas, fejlődő helyén azt a házat, amelyikben egy kétszobás, négy egyszobás konyhás és 1 egyszoba üzlethelyiségből álló lakás van. Jövedelmez havi 130 pengőt. Fele árával átvehető. Cim a kiadóban. 14 A+

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. Járásbíróság mellett. Saját ház.
Telefon 28—26.

Eladó házak:
Werbőczy ucca 10 sz. Ügyvédi irodának, orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas, törvényszék, Iparkamara mellett négy rendbeli úri lakással, nagy telekkel, huszonhatezret kérünk.

Forgács 4. Tisztviselő telepen emeletes ház, alápincézve, kétrendbeli úri lakással, húszezerért.

Mester ucca 43. Kar ucca sarok, gyógyszertár van benne és kétrendbeli úri lakás, felepénzzel átvehető, húszezerért.

Kar ucca 37. Közvetlenül az előbbi mellett, négyszobás, összkomfortos, kitünő karban levő lakással, nagy istálló és gazdasági udvarral, gazdálkodónak ritka alkalom. Örökösök minden elfogadható áron eladják, húszezret kérünk.

Károly Ferenc József út 64., háromszobás úri lakással, nagy telekkel, tizenkettőezerért.

Homokkert legelején, villanygyárnál háromszobás úri lakás, ezer négyszögöl gyümölcsössel, nyolcezerötszázért.

Kassa út 32., háromrendbeli adómentes lakásokkal, nagy telekkel gyümölcsössel, minden elfogadható áron.

Nyil ucca 32. Kettőszobás úri lakással családi ház, hétezerért.

Nyil ucca 35., három rendbeli lakással, kitünő épület, örökösök sürgősen eladják nyolcezerért.

Epreskert 9 B), adómentes kétszobás családi villa, továbbá:

Epreskert 17., kettőszobás lakással, nagy istállóval, mindkettő hétezerért.

Patai ucca 7. Árpádtérnél, Kassa út jobboldalán, kettőszobás családiház, nagyon szép termő gyümölcsössel, hatezerért.

Földek, házak, telkek szőlők, a legnagyobb választékban.

Ingatlan adás-vétel ügyben saját érdekében okvetlen keresse fel Bakóczyt.

Eladó házak
Hatvan és Szent Anna uccákon emeletes bérházak. Garay ucca 5. szám alatt 400 négyszögöl házhely eladó. Megbizott Samu János Deák Ferenc ucca 7. 1542

Nagyjövedelmü
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vizvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérlekötéssel most megvásárolható. 9+

Jól jövedelmező ház
remek feltételek mellett eladó. Havi 111 pengőt hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás konyhás lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cim a kiadóban. 21 A+

Ház,
Csap ucca 22. számú el adó, kedvező fizetési feltételek mellett. 1584

Csapókert,
Toldi ucca 19. sz. ház, jutányos áron eladó. 1513

Háromszobás
konyhás ház, gyümölcsössel eladó. Boldogkert, Tutaj utca, Labancz. 1480

Földbérlet

Kiadó
felesbe, két évre 300 darab faj 3 éves hasas birka, hozzá 18 darab faj 3 éves kosok. Értekezni lehet: Stahler Dániel úrnál Debrecenben, Péterfia 25. 1389

Kiadó
2525 kvadrát konyhakerti föld, lakással, a Tócóskertben. Tasnádi ucca 8. 1576

Egy,
vagy három hold prima föld, kertészetnek kiadó. Érdeklődni lehet: Sámsoni út 19. 1585

Bérbeadó
15 holdas feketeföldi tanyásföld 8 és fél kat. holdas gyümölcsössel 5 km-re, kövesút mellett és cca 20 hold bekerített gyümölcsös Hosszúpályiban. Értekezni: Simonyi út 19. 1046

Eladó föld

Város
alatt Vámospércsi uton 5 hold bekerített föld eladó. Tóth, Bellegelő 96. 1474

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Legkitünőbb zamatu szamosvidéki
fajalmák
legolcsóbban
Déligyümölcscsarnok
Arany Bika mellett és a Hungária palotában

Homokbánya,
a Rigo utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágositás 28-83 telefonon. 11+

Eladó
6 hold föld Ondód Fáy dülő. Eötvös 92. szám. 1503

Hajdusámsonban
tizennégyholdas szőlőbirtok villalakással eladó. Máté ingatlaniroda. A Rendőrpalotával szemben. 1426

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102+

Eladó
26 holdas tanyásföld 2 szobás gazdalakás, istállókkal, cselédlakással, jó gazdasági épületekkel város alatt köves út szélén. — Gazdák Bankjában, Kossuth utcán. 1509

Eladók
város alatt tanyásföldek, Sestakertben palatetős ház nagy kerttel, Kosuth kertben 3 szobás teraszos villa egy hold termő szőlővel. — Gazdák Bankja Kossuth utcán. 1510

Eladó
földek. Cserén állomáshoz közel 11 hold 6200 P. Fancsikán 20, Cserén 5 és 6 és fél hold. Halápon 50, Nyilastelepnél 4 és fél hold tanyás, feketén 22. Dudoron 5 hold. Megbizott Samu János, Deák Ferenc ucca 7. 1542

Elepen
96 (esetleg 12) kat hold tanyásbirtok eladó. Felvilágositást ad: dr Benkő Lajos ügyvéd, Szent Anna ucca 14. 1534

Eladó állatok

Pompás,
fekete ügyes fiatal nőstény daxli kutya eladó. Hadházi u. 8. 1528

Hat
aranyéremmel kitüntetett gyönyörű pekingi kacsa, magnak, még négy napig eladó, Hajnal ucca 11. 1478

Törzskönyvezett
mangalica tenyészkanok eladók. — Batthyány ucca 18. 1571

Szerkesztésért felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős: ifj. SZIGETHY GYULA igazgató.